

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Länens arbetsmarknad ***– befolkning, näringsliv, yrken*** ***och framtida pensionsavgångar***

Länens arbetsmarknad

– befolkning, näringsliv, yrken och framtida pensionsavgångar

Statistiska centralbyrån
2010

Information on education and the labour market 2010:1

The Labour Market by Counties

– population, economic life, occupations
and future retirement

Statistics Sweden
2010

Tidigare publicering – se omslagets insida
Previous publication – listed at the inside of the cover

Producent
Producer SCB, prognosinstitutet
Statistics Sweden, Forecast Institute
Box 24300, SE-104 51 Stockholm
+46 8 506 940 00
prognosinstitutet@scb.se

Förfrågningar
Inquiries Anna Wilén, +46 8 506 940 79
anna.s.wilen@scb.se

Stefan Vikenmark, +46 8 506 943 78
stefan.vikenmark@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet i denna publikation.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, *Länens arbetsmarknad – befolkning, näringsliv, yrken och framtida pensionsavgångar*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, *The Labour Market by Counties – population, economic life, occupations and future retirement*

Omslag: Ateljén, SCB
Cover

ISSN 1654-4366 (online)

ISSN 1400-3996 (print)

ISBN 978-91-618-1516-6 (print)

URN:NBN:SE:SCB-2010-AM78BR1001_pdf (pdf)

Printed in Sweden
SCB-Tryck, Örebro 2010.03

Förord

Föreliggande rapport beskriver länens arbetsmarknad utifrån flera aspekter. Länssidorna är bland annat tänkta att ge ett underlag för bedömning av det framtida rekryteringsbehovet inom olika yrkesgrupper. Vi studerar kommande pensionsavgångar inom en tioårsperiod. Detta kompletteras med att visa respektive läns befolkningsstruktur, näringsgrensutveckling och yrkesstruktur. För att få en uppfattning om det varit lätt eller svårt att rekrytera personal under senare tid redovisas förekomsten av adekvat utbildning inom olika yrkesgrupper.

Rapporten har utarbetats av Anna Wilén, Kerstin Karlsson och Stefan Vikenmark. Ingrid Bergström-Levander har bidragit med värdefulla synpunkter.

Statistiska centralbyrån i mars 2010

Stina Andersson

Karin Lundström

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

A separate text in English is provided at the end of the publication, on page 157.

Förord	3
Sammanfattning	11
1. Inledning	15
2. Tidigare studie av adekvat utbildning per yrke	17
2.1 Utgångspunkter	17
2.2 Avgränsning av populationen	19
2.3 Några resultat	19
3. Resultat riket	21
3.1 Befolkningsutvecklingen	21
3.2 Näringsgrensutvecklingen	23
Utvecklingen 1987-2007 med utblick mot 2030.....	23
Sambandet mellan näringsgren och yrke	25
3.3 Yrkesstrukturen	27
3.4 Pensionsavgångar	30
3.5 Adekvat utbildning	31
Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning	32
Yrken som normalt kräver högst gymnasieutbildning	36
4. Resultat regionerna	41
4.1 Befolkningen	41
4.2 Sysselsättnings- och näringsgrensutveckling	43
Sysselsättningen	43
Näringsgrensutvecklingen.....	43
Näringsgrensstrukturer 2007	44
4.3 Yrkesstrukturen	46
4.4 Pensionsavgångar	48
4.5 Adekvat utbildning	50
5. Resultat länen	53
5.1 Läsanvisningar	53
5.2 Jämförelse mellan länen.....	54
Befolkningen	54
Näringsgrensstrukturer	57
Yrkesstruktur och pensionsavgångar	57
Adekvat utbildning.....	60

Stockholms län.....	63
Uppsala län	66
Södermanlands län	69
Östergötlands län	72
Jönköpings län	75
Kronobergs län.....	78
Kalmar län.....	81
Gotlands län.....	84
Blekinge län	87
Skåne län.....	90
Hallands län	93
Västra Götalands län.....	96
Värmlands län	99
Örebro län.....	102
Västmanlands län.....	105
Dalarnas län.....	108
Gävleborgs län.....	111
Västernorrlands län	114
Jämtlands län.....	117
Västerbottens län	120
Norrbottens län.....	123
7. Fakta om statistiken.....	127
7.1 Detta omfattar statistiken.....	127
Datakällor	127
7.2 Definitioner och förklaringar.....	128
Populationer	128
Näringsgrensindelningen.....	129
Förvärvsarbetande.....	129
7.3 Så görs statistiken	130
7.4 Statistikens tillförlitlighet	130
Referenser	131
Bilaga 1	133
Flyttningsnetto.....	133
Bilaga 2	134
Näringsgrensindelning.....	134
Bilaga 3	136
Näringsgrensfördelning per län år 2007	136
Bilaga 4	138
Yrkesklassificering	138
Bilaga 5	142
Regionindelning	142

Bilaga 6	144
Sambandet mellan näringsgren och yrkesgrupp.....	144
Bilaga 7	146
Adekvat utbildning – länsindelad	146
In English	157
Summary.....	157
List of tables.....	162
List of graphs.....	163
List of terms.....	165

Tabellförteckning

Tabell 3.3.1 Yrkesstrukturen för anställda (16 år–) kvinnor och män år 2007. Tusental och procent.....	29
Tabell 3.4.1 Antalet och andelen 55 år eller äldre per yrkesområde år 2007.....	31
Tabell 3.5.1 Andel med adekvat/ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) år 2007. 16–74 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.	33
Tabell 3.5.2 Andel med adekvat respektive ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) år 2007. 16–34 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.	36
Tabell 3.5.3 Andel med adekvat/ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) år 2007. 16–74 år. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning	37
Tabell 3.5.4 Andel med adekvat/ ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) 16–34 år. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utb.....	39
Tabell 4.3.1 Yrkesstrukturen för anställda (16 år–) efter regionfamilj år 2007. Procent	47
Tabell 4.4.1 Andel 55 år eller äldre per yrkesgrupp och regionfamilj. År 2007. Procent.....	49
Tabell 4.5.1 Andel med adekvat utbildning år 2007 efter regionfamilj, anställda exkl. studerande, 16–34 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning	51
Tabell 4.5.2 Andel med adekvat utbildning 2007 efter regionfamilj, anställda exkl. studerande, 16–34 år. Yrken som normalt kräver gymnasial utbildning	52
Tabell 5.2.1 Variationen mellan länen avseende andelen anställda i olika yrken (16 år–) samt avseende andelen 55 år eller äldre. År 2007.....	59
Tabell 5.2.2 Variationen mellan länen avseende andelen med adekvat utbildning i yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16–34 år, ej studerande. År 2007.....	61
Tabell 5.2.3 Variationen mellan länen avseende andelen med adekvat utbildning i yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande. År 2007	62
Tabell B.1 Nettoresultat av inrikes omflyttning och in- och utvandring perioden 1997-2007 för personer som år 1997 var i åldern 10-54 år.....	133

Tabell B.2 Antalet förvärvsarbetande år 2007 per aggregat av näringsgrenar	135
Tabell B.3 Andel förvärvsarbetande per näringsgrensaggregat efter län. År 2007.....	136
Tabell B.4 Procentuell fördelning på yrkesområden för anställda per näringsgren år 2007 samt antal egenföretagare per näringsgren	144
Tabell B.5 Adekvat utbildning och ej adekvat utbildning uppdelat på län. Anställda 16-74 år, exkl. studerande. Procent och antal	146

Diagramförteckning

Andel anställda (16 år–) inom yrken som normalt kräver gymnasial respektive eftergymnasial utbildning, efter län. År 2007	12
Andel 55 år eller äldre inom yrken som normalt kräver gymnasial respektive eftergymnasial utbildning, efter län. År 2007	13
Diagram 2.3.1 Andel med adekvat utbildning i åldern 25-54 år 2005, efter yrkesgrupp	20
Diagram 3.1.1 Befolkningen efter ålder 1987-2017, prognos från år 2009. Miljoner	21
Diagram 3.1.2 Befolkningen år 2007 och 2017 efter kön, ålder och inrikes/utrikes födda. Tusental	22
Diagram 3.2.1 Antalet förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgrensaggregat 1987-2007. Tusental.....	25
Diagram 3.5.1 Andel med adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) efter kön år 2007. 16–74 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.	34
Diagram 3.5.2 Andel med adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) efter ålder år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.	35
Diagram 3.5.3 Andel med adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) efter kön. 16–74 år. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning.	38
Diagram 4.1.1 Åldersfördelningen i regionfamiljerna, män och kvinnor år 2007. Procent	42

Diagram 4.2.1 Antalet förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren och regionfamilj, 1987-2007. Tusental.....	45
Diagram 5.2.1 Befolkningens åldersfördelningen år 2007 per län. Procent.....	55
Diagram 5.2.2 Flyttningsnetto mellan år 1997 och 2007 i åldersgruppen 20-64 år efter län. Procent	56

Sammanfattning

Syftet med denna rapport är dels att ge en översiktlig beskrivning av länens arbetsmarknad, dels att ge ett underlag för länsvisa bedömningar av rekryteringsbehovet inom olika yrkesgrupper under den närmaste tioårsperioden. För varje län redovisas befolkningens åldersfördelning, näringsgrensutveckling och yrkesstruktur. En bild av kommande pensionsavgångar ges genom uppgifter över andelen som är 55 år eller äldre per yrkesgrupp. Detta kompletteras med uppgifter över andelen som har en för yrket adekvat utbildning bland de yngre förvärvsarbetande. Tanken är att detta visar hur matchningen mellan utbildning och yrke fungerat under senare tid.

Befolkningen

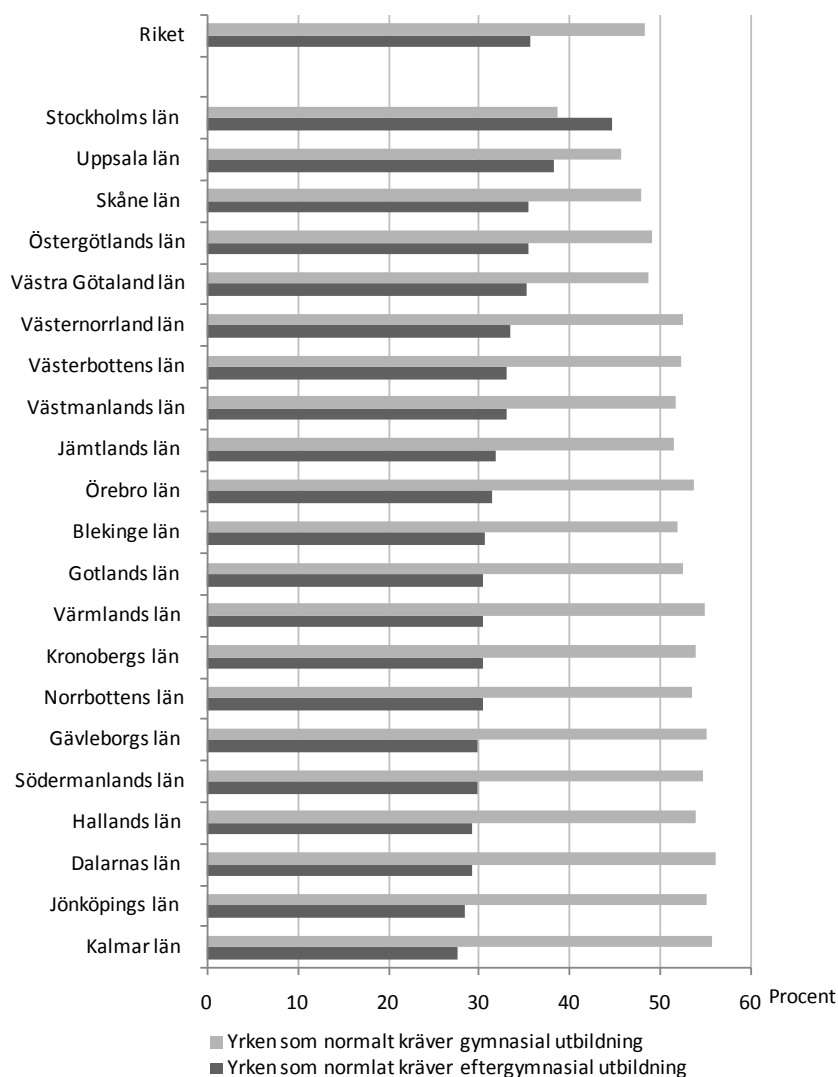
I storstadslänen finns fler i yrkesaktiv ålder (20-64 år) och färre i de högre åldrarna än i andra län. Dagens befolkningsstruktur och flyttningsmönster indikerar att andelen i yrkesaktiv ålder kommer att minska i många län samtidigt som andelen äldre ökar, vilket påverkar den framtida försörjningen i länet. Ett ökat antal äldre medför exempelvis att behovet av arbetskraft inom vård och omsorg kan komma att öka i framtiden.

Yrkesstrukturen

Inom Stockholms län arbetade år 2007 hela 45 procent av de anställda inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Det är en klart högre andel än i alla andra län. I många län låg andelen runt 30 procent. Skillnaden mellan länen var även stor för enskilda yrkesgrupper. Störst var skillnaden för "*ekonomier, jurister, säljare m.fl.*" samt "*teknik och datavetenskap*". Andelen i dessa yrkesgrupper var störst i Stockholms län. För yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning var skillnaden mellan länen störst för yrkesgrupperna "*process- och maskinoperatörer m.fl.*" samt "*vård och omsorg*". Andelen i dessa yrkesgrupper var lägst i Stockholms län.

Andel anställda (16 år–) inom yrken som normalt kräver gymnasial respektive eftergymnasial utbildning, efter län. År 2007

Share of employees (16 years–) in occupations that normally require upper secondary respectively post-secondary education, by county. Year 2007

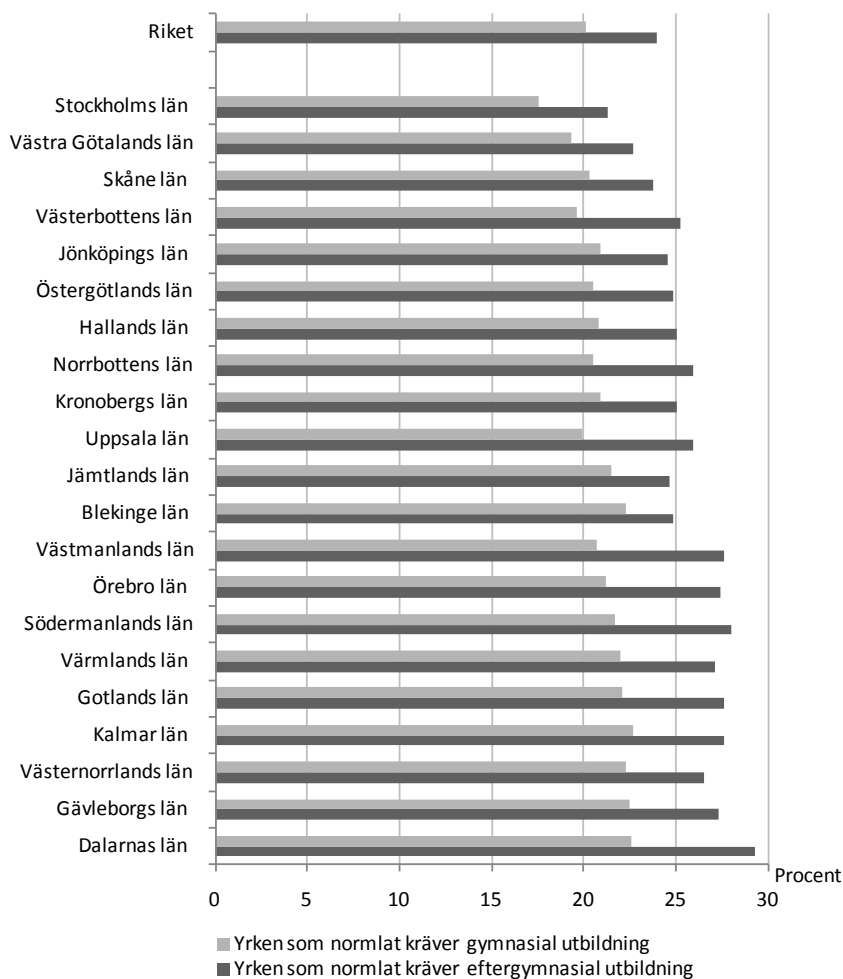

Pensionsavgångar

Störst andel äldre fanns bland egenföretagarna. År 2007 var 36 procent, 88 400, av egenföretagarna 55 år eller äldre. Bland de anställda var totalt 893 000 personer, eller cirka en av fem, 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension inom de närmaste tio åren.

Andel 55 år eller äldre inom yrken som normalt kräver gymnasial respektive eftergymnasial utbildning, efter län. År 2007

Share of 55 years or older in occupations that normally require upper secondary respectively post-secondary education, by county. Year 2007

Även när det gäller framtida pensionsavgångar var variationen mellan länen stor. I diagrammet ovan är länen sorterade efter den totala andelen anställda som var 55 år eller äldre. Oftast var andelen äldre högre i yrken med krav på eftergymnasial utbildning än i yrken som endast kräver gymnasial utbildning. Inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning varierade andelen äldre mellan länen från i genomsnitt 21 till 29 procent. Inom yrken som normalt kräver gymnasial utbildning var variationen inte fullt lika stor, mellan 18 och 23 procent. Variationen var även stor mellan

enskilda yrkesgrupper. De framtida pensioneringarna väntas bli störst inom *ledningsarbete* där andelen äldre var hela 30 procent vilket motsvarar 70 700 personer. Därefter kommer "*lärare*" samt "*övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*". I dessa yrkesgrupper var 27 procent 55 år eller äldre. Detta motsvarar cirka 80 600 respektive 41 700 personer. *Övriga yrken* består främst av administratörer i offentlig förvaltning/intresseorganisationer och journalister, konstnärer, underhållare m.fl.

Adekvat utbildning

I genomsnitt hade cirka tre av fyra en för yrket adekvat utbildning. Det gäller såväl yrken som kräver eftergymnasial utbildning som yrken som kräver gymnasial utbildning. De yngre (16-34 år) förvärvsarbetande hade oftare en adekvat utbildning än övriga åldersgrupper (35-54 år respektive 55-74 år).

Bland de yngre i yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning varierade andelen med adekvat utbildning mellan länen från i genomsnitt 72 till 83 procent. Variationen mellan länen var större för enskilda yrkesgrupper. Detta gällde speciellt "*socialsekreterare, behandlingsassistenter och fritidsledare m.fl.*" samt arbete inom *teknik och datavetenskap*. Skillnaden mellan högsta och lägsta värde var i dessa fall större än 20 procentenheter. Dessa yrkesgrupper hade även lägst andel med adekvat utbildning i riket som helhet.

Variationen mellan länen bland de yngre inom yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning var mindre. Även här fanns dock relativt stora skillnader mellan länen för enskilda yrkesgrupper. "*Service, storhushåll och restaurang*" hade lägst andel med adekvat utbildning i riket som helhet.

1. Inledning

Utbudet av arbetskraft kan i många regioner komma att minska i framtiden på grund av utflyttning och en allt äldre befolkning. De framtida pensionsavgångarna varierar mellan olika regioner och branscher. Detta påverkar det framtida rekryteringsbehovet och möjligheterna att rekrytera personal med rätt kompetens.

Syftet med föreliggande rapport är dels att ge en översiktlig beskrivning av länens arbetsmarknad, dels att för respektive län redovisa det framtida rekryteringsbehovet inom olika yrkesgrupper till följd av pensionsavgångar. Motsvarande redovisning görs även för olika *regionfamiljer*: storstadsregioner, större regioncentra, mindre regioncentra och småregioner.

För varje län redovisas länets befolkningsstruktur, yrkesstruktur, flyttningsmönster samt näringsgrensutveckling under 1987-2007.

Vi studerar de kommande pensionsavgångarna inom en tioårsperiod. Detta kompletteras med uppgifter över andelen som har en för yrket adekvat utbildning, vilket visar matchningen mellan arbetsmarknadens krav på kompetens och arbetskraftens kompetens. En låg andel med adekvat utbildning bland de yngre kan vara ett tecken på att det under senare tid varit svårt att hitta rätt kompetens.

Att pensionsavgångarna väntas bli stora inom olika yrkesgrupper innebär inte nödvändigtvis att det kommer att bli problem med att hitta rätt kompetens. För att få en heltäckande bild av rekryteringsbehovet och den framtida kompetensförsörjningen behövs bedömningar av bland annat befolkningsutveckling, flyttningsmönster, näringsgrensutveckling, yrkesrörlighet och examination. Detta rymms inte inom denna rapportens ramar. Den översiktliga beskrivningen av länens arbetsmarknad kan dock ge visst underlag för tankar kring den framtida utvecklingen.

Uppgifterna över adekvat utbildning utgår från det arbete som genomfördes inför SCB:s återkommande projekt *Trender och prognoser*. På detaljerad yrkesnivå gjordes där en genomgång över vilka utbildningar som skulle anses vara adekvata för respektive yrke. För att vara adekvat skulle utbildningen inte bara matcha arbetets krav på kompetensnivå utan även inriktningsmässigt matcha yrkesområdet.

Den genomförda studien som gjordes inför Trender och prognoser 2008 visade hur matchningen mellan yrke och utbildning såg ut för riket som helhet. Syftet med föreliggande rapport är även att visa hur matchningen ser ut för kvinnor respektive män, olika åldersgrupper och olika regioner/län. Vidare redovisas skälen till att vissa bedömts sakna adekvat utbildning. De är antingen att utbildningsnivån inte stämmer eller att utbildningsinriktningen inte stämmer med yrkets krav.

Rapporten disponeras på följande sätt:

I kapitel 2 *Tidigare studier* beskrivs det arbete avseende matchningen mellan yrke och utbildning som genomfördes inför Trender och prognoser 2008.

I kapitel 3 redogörs för resultatet på *riksnivå*. Kapitel 3 ska fungera som en hjälp för läsaren att tolka länsresultatet i kapitel 5.

I kapitel 4 redovisas resultat för de fyra *regionfamiljerna* storstadsregioner, större regioncentra, mindre regioncentra och småregioner.

I kapitel 5 redovisas *länsresultaten*.

2. Tidigare studie av adekvat utbildning per yrke

Inför *Trender och prognoser 2008* genomfördes en studie av utbildningsstrukturen i olika yrken. För var och en av cirka 150 olika yrkesgrupper gjordes en bedömning av vilka utbildningar som kunde anses vara adekvata inom respektive yrkesgrupp. Bedömningen utgjorde underlag för antaganden om lämplig framtida utbildningssammansättning i olika yrken. Utifrån en prognos över näringsgrens- och yrkesutveckling beräknades därefter den framtida efterfrågan på olika utbildningsgrupper.

2.1 Utgångspunkter

Studien baserades på uppgifter ur SCB:s register över befolkningens utbildning, sysselsättningsregister och yrkesregister för år 2005. I yrkesregistret är yrkena kodade enligt SSYK 96 (Standard för svensk yrkesklassificering 1996). Bedömningen av olika yrkens utbildningskrav utgick bl.a. från den indelning av yrkena efter kvalifikationsnivå och yrkesområde som denna klassificering bygger på.

Utbildningsuppgifterna avser personens högsta formella utbildning. Även högskoleutbildning utan avlagd examen (motsvarande minst en termins studier) kan utgöra en persons högsta utbildning. Informell utbildning, t.ex. personalutbildning, ingår inte i utbildningsregistret. I studien användes en utvidgad version av den utbildningsgruppering (98 grupper) som används i *Trender och prognoser*.

För varje yrkesgrupp (150 stycken) studerades i första hand de utbildningar som var överrepresenterade inom yrket. *Grundprincipen för att en utbildning skulle betraktas som adekvat var att den till både nivå och inriktning skulle överensstämma med yrkets krav.* Inom varje yrkesgrupp ryms dock en rad yrkesbenämningar som inte har någon självklar koppling till en viss utbildning. Därför tillämpades en relativt generös tolkning vid bedömningen av huruvida en utbildning var adekvat eller ej för ett visst yrke.

Yrken som kräver mer än gymnasiekompetens är i SSYK uppdelade på två kvalifikationsnivåer. För yrken på den lägre nivån krävs det normalt en kortare högskoleutbildning (högst tre år) eller gymnasieskola med påbyggnad. För yrken på den högre nivån krävs det

normalt en längre högskoleutbildning (minst tre år) och en akademisk examen. Kvalifikationsnivåerna bygger på det utbildningssystem som fanns då klassificeringen gjordes. Sedan dess har flera utbildningar förlängts. Det gäller t.ex. sjuksköterskeutbildningen, förskolläraryrket och högskoleingenjörutbildningen. Även yrkens innehåll förändras över tid, utan att själva yrkesbenämningen ändras. Denna föränderlighet har inneburit att en viss grad av (till synes) över- och underutbildning har accepterats. Som exempel kan nämnas yrkesgruppen ingenjörer och tekniker där arbetet enligt SSYK kräver kortare högskoleutbildning eller motsvarande kunskaper. Inom denna grupp har alla typer av ingenjörutbildning godtagits, även civilingenjörutbildning.

Inom många yrkesgrupper, där det enligt SSYK normalt krävs gymnasiekompetens, var personer med högst grundskola överrepresenterade. Det gäller exempelvis *lager- och transportassistenter* samt gruppen *målare, lackerare, skorstensfejare*. I sådana fall godkändes ofta grundskola som adekvat utbildning. Motivet var antingen att det fanns yrkesbenämningar som tydde på att gymnasiekompetens inte behövdes, eller att överrepresentationen i sig tydde på att det fanns arbeten där det faktiskt inte krävts mer än grundskola. På liknande grund godkändes i många fall förutom den mest adekvata yrkesinriktade utbildningen även studieförberedande gymnasiala utbildningar.

För *ledande befattningsyrken* finns det i SSYK 96 inte några kriterier avseende kvalifikationsnivå. Därför har all förekommande utbildning godkänts som adekvat.

Särskilt hårda krav på adekvat utbildning har ställts för *legitimationsyrken*, t.ex. yrken som läkare eller sjuksköterska. För *läraryrken* inom det offentliga skolväsendet har krav på lärarexamen med rätt inriktning ställts, eftersom det enligt skollagen krävs lärarexamen för att bli tillsvidareanställd.

2.2 Avgränsning av populationen

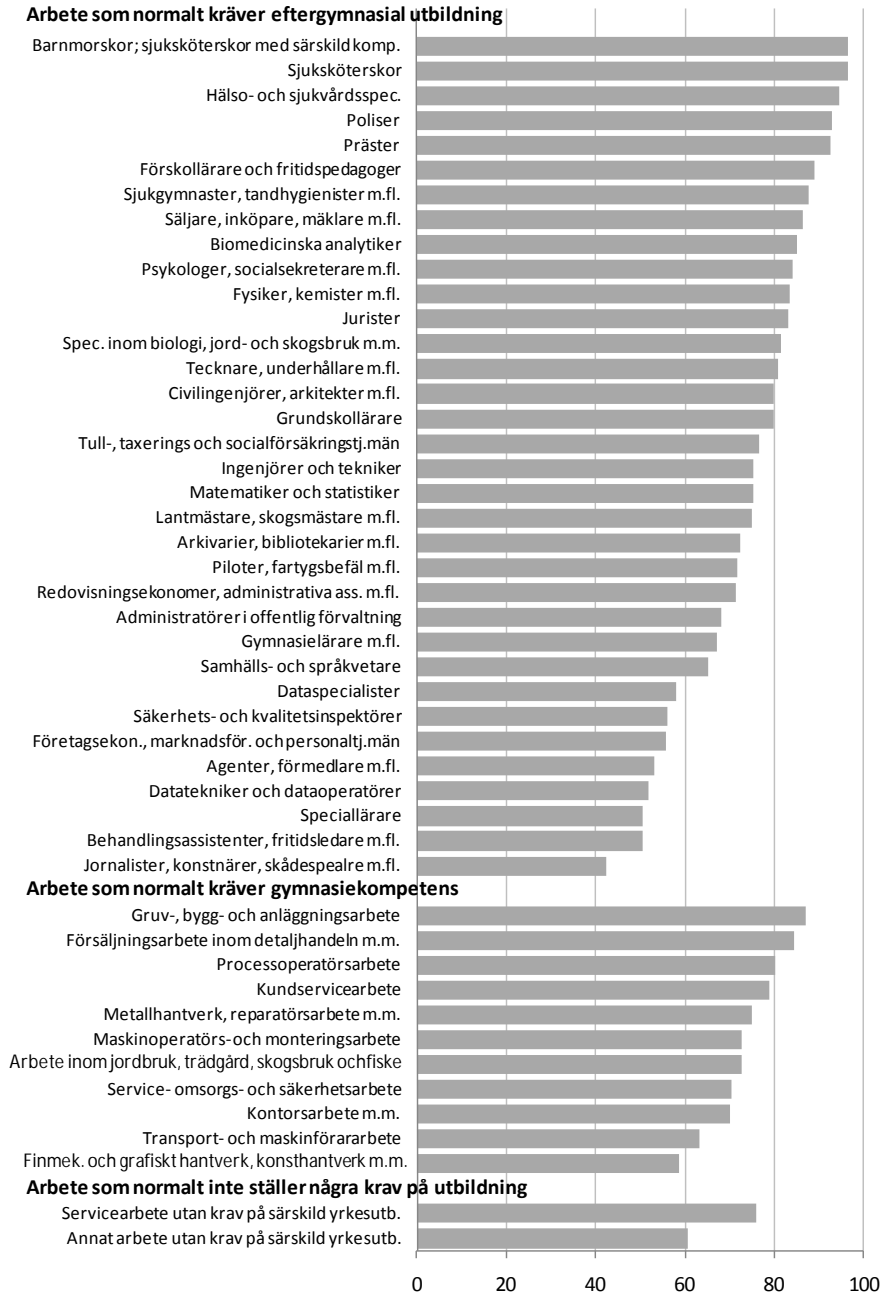
Många av dem som studerar har ett arbete vid sidan av studierna för att dryga ut studiemedlen, ett arbete som i många fall inte har någon koppling till pågående utbildning. För att kunna utgöra underlag för bedömning av vilka utbildningar som var adekvata för ett yrke, begränsades därför studien till personer som inte uppbar studiestöd. Dessutom avgränsades populationen till anställda i åldrarna 25-54 år. Även vissa restriktioner kring yrkesuppgiften gällde, se *Fakta om statistiken*.

2.3 Några resultat

I följande diagram redovisas resultatet för ett urval av de 150 yrkesgrupperna som bedömningen av adekvat utbildning gjorts för. Resultaten är hämtade från *Trender och Prognoser 2008*. Exempel på grupper med en låg andel som har adekvat formell utbildning är journalister, konstnärer med flera, behandlingsassistenter och fritidsledare, speciallärare samt datatekniker/dataoperatörer. Störst andel med adekvat utbildning finns inom hälso- och sjukvårdsyrkena.

Diagram 2.3.1

Andel med adekvat utbildning i åldern 25-54 år 2005, efter yrkesgrupp
 2.3.1 Share of adequate education ages 25-54 year 2005, by group of occupation

3. Resultat riket

Detta avsnitt är tänkt att fungera som en hjälp för läsaren när man tittar på resultaten för ett specifikt län. Här redovisas resultaten på riksnivå. På många ställen bryts materialet ned på bakgrundsvariabler som kön och ålder.

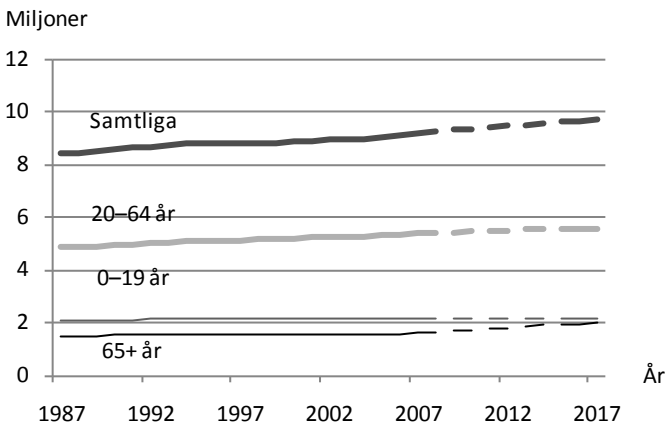
3.1 Befolkningsutvecklingen

Sveriges folkmängd passerade nio miljoner år 2004 och till år 2017 beräknas folkmängden nå upp till 9,7 miljoner. Enligt SCB:s befolkningsprognos från maj 2009 beräknas befolkningen öka med 540 000 jämfört med år 2007. Antalet ungdomar i åldern 0-19 år väntas vara i princip oförändrat, antalet i yrkesaktiv ålder väntas öka med cirka 160 000 och de i åldern 65 år och äldre med dryga 380 000. Detta leder till att i den framtida befolkningen kommer det att vara en större andel som inte förvärvsarbetar.

Diagram 3.1.1

Befolkningen efter ålder 1987-2017, prognos från år 2009. Miljoner

3.1.1 Population by age 1987-2017, projection from 2009. Millions

Källa: Befolkningsstatistiken och befolkningsprognosen 2009, SCB

Invandringen till Sverige har varit rekordhög de senaste åren. Invandringen väntas vara fortsatt stor i framtiden, men lägre än de senaste åren. En fortsatt stor invandring leder till att andelen utrikes födda i befolkningen ökar. År 2007 var 13 procent av totalbefolkningen födda i ett annat land, år 2017 väntas denna andel ha ökat till

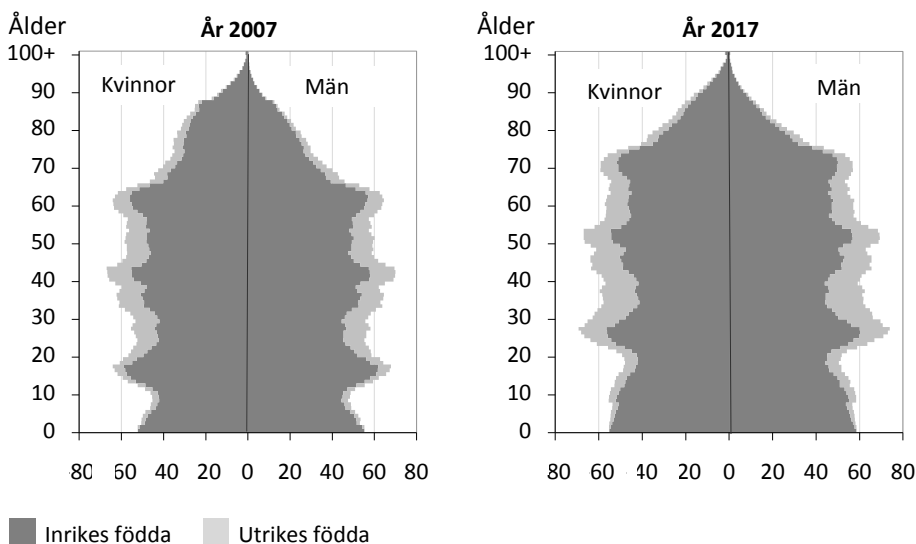
16 procent. Ökningen sker främst i de yrkesaktiva åldrarna, 20-64 år. Antalet inrikes födda i yrkesaktiv ålder väntas minska fram till 2017. Det är således tack vare invandringen som antalet i yrkesaktiv ålder ökar med 160 000 till 2017. I dag arbetar utrikes födda i mindre utsträckning än inrikes födda. Om integrationen av de utrikes födda på arbetsmarknaden inte förbättras, kan den åldrande befolkningen i kombination med en större andel utrikes födda komma att få konsekvenser på det framtida arbetskraftsutbudet och den framtida försörjningen. Försörjningsbördan (totalbefolkningen/sysselsatta 20-64 år) väntas öka med cirka fyra procent mellan år 2007 och år 2017 under förutsättningen att utrikes födda och inrikes födda i yrkesaktiv ålder arbetar i lika stor utsträckning som idag. På längre sikt ökar försörjningsbördan mer, fram till år 2030 med cirka 10 procent från 2007 års nivå. Det innebär att det som varje sysselsatt person i åldern 20-64 år producerar skall räcka till allt fler. SCB (2009a)

Den åldrande befolkningen kommer även att öka behovet av sjukvård och äldreomsorg. Det är ett exempel på hur den framtida befolkningsutvecklingen även påverkar efterfrågan på arbetskraft.

Diagram 3.1.2

Befolkningen år 2007 och 2017 efter kön, ålder och inrikes/utrikes födda. Tusental

3.1.2 Population year 2007 and 2017 by sex, age and Swedish/foreign born persons. Thousands

Källa: Befolkningsstatistiken och befolkningsprognosen 2009, SCB

3.2 Näringsgrensutvecklingen

Näringsgrensutvecklingen är en faktor som har stor betydelse för efterfrågan på arbetskraft inom olika yrkesområden. För att få en helhetsbild över hittillsvarande utveckling i landet redovisas i detta avsnitt utvecklingen 1987-2007 för åtta aggregat av näringsgrenar. Vi berör även den framtida näringsgrensutvecklingen, så som den kan komma att se ut enligt bedömningar i SCB:s återkommande publikation *Trender och prognoser och Långtidsutredningen 2008* (Bilaga 1 SOU 2008:108). Grupperingen av näringsgrenar har gjorts utifrån Svensk Näringsgrensindelning, se vidare bilaga 2.

Utvecklingen 1987-2007 med utblick mot 2030

I början av 1990-talet minskade sysselsättningen kraftigt till följd av konjunktur nedgång och besparingar inom offentlig sektor. Antalet förvärvsarbetande sjönk med 624 000, motsvarande 14 procent, mellan 1990 och 1993. Räknat i *antal* sysselsatta var nedgången kraftigast inom *industrin*, medan den procentuella förändringen var störst inom *jordbruk, skogsbruk och fiske*. Efter 1993 ökade sysselsättningen något inom industrin, för att under en följd av år ligga på ungefär oförändrad nivå totalt sett. Efter en viss nedgång i början av 2000-talet steg antalet industrisysselsatta åter något i samband med konjunkturuppgången 2007. – På lång sikt beräknas dock sysselsättningen inom industrin fortsätta att minska.

Det mest utmärkande för utvecklingen på arbetsmarknaden mellan 1993-2007 är tillväxten av *företagstjänster och finansiella tjänster*. Inom denna grupp är det företagstjänsterna som ökat, medan de finansiella tjänsterna (bank och försäkring) inte förändrats nämnvärt. Till en del kan denna ökning förklaras av avknoppningar av funktioner inom industrin. Exempel på företagstjänster som ökat kraftigt är konsultverksamhet avseende datasystem, företagsorganisation, administration och ekonomi samt teknisk konsultverksamhet. Till gruppen företagstjänster hör också uthyrning av personal, som ökat mycket kraftigt. Drygt 50 000 tillhörde denna bransch år 2007, inkluderande den personal som hyrs ut. – Fram till år 2030 beräknas antalet sysselsatta inom företagstjänster fortsätta att öka. Fastighetsbolag och fastighetsförvaltning hör till de snabbast växande branscherna inom gruppen. De finansiella tjänsterna beräknas däremot minska.

Sysselsättningen ökade efter 1993 även inom *handel och transport* och inom *personliga tjänster*. Till den senare gruppen räknas hotell- och restaurangverksamhet, intresseorganisationer och religiösa sam-

fund, rekreation, kultur och sport samt "annan serviceverksamhet". Till år 2007 hade ökning skett inom alla nämnda områden utom inom intresseorganisationer och religiösa samfund. – Fram till år 2030 beräknas handeln fortsätta att öka medan däremot transport, post- och telekommunikation minskar. Inom personliga tjänster antas sysselsättningen inom kultur, rekreation och sport vara relativt oförändrad medan övriga områden växer, särskilt intresseorganisationer och religiösa samfund.

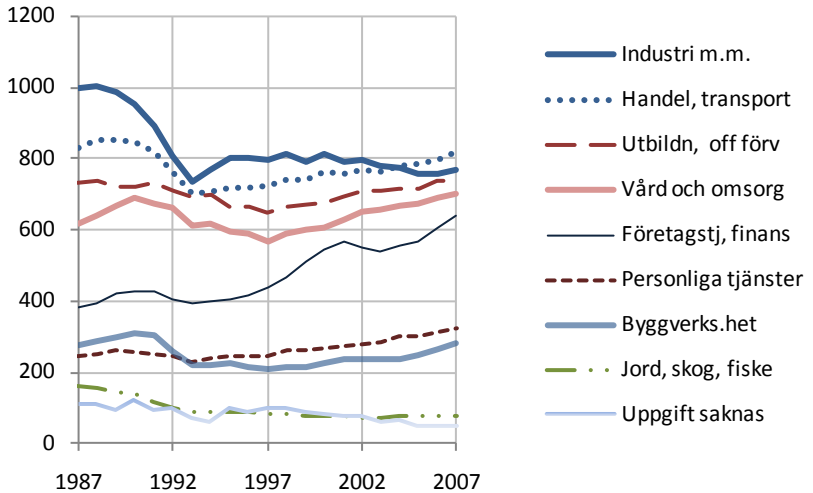
Inom *byggverksamheten* var sysselsättningen som lägst 1997 och ökade långsamt därefter. *Jordbruk, skogsbruk och fiske* har som helhet fortsatt att minska efter 1993 fram till 2003. Efter 2004 ökade antalet sysselsatta inom skogsbruket. Inom jordbruket varierade sysselsättningen något efter 2003, men var dock lägre år 2007 än år 2003. – År 2030 beräknas antalet sysselsatta inom byggverksamheten vara något högre än 2007. Antalet sysselsatta inom jordbruk, skogsbruk och fiske antas ha mer än halverats jämfört med år 2007.

Inom offentlig sektor fortsatte besparingarna ytterligare några år efter 1993. Inom *vård och omsorg* var det sysselsättningen inom hälso- och sjukvård som minskade, medan däremot äldre- och handikappomsorgen ökade. Antalet sysselsatta inom hälso- och sjukvård var som lägst 1997 och har därefter ökat, men endast marginellt. Huvuddelen av ökningen inom vård och omsorg gäller äldre- och handikappomsorgen. – Fram till år 2030 beräknas sysselsättningen öka både inom hälso- och sjukvården och inom äldreomsorgen, men framförallt inom äldreomsorgen.

Gruppen *utbildning och offentlig förvaltning* omfattar här även barnomsorg. Inom denna grupp var det främst sysselsättningen inom barnomsorgen som minskade. Det sammanlagda antalet sysselsatta inom grundskola och barnomsorg var som lägst år 1997, varefter antalet ökade. Inom offentlig förvaltning förändrades antalet sysselsatta relativt obetydligt under 1990-talet. Efter 1999 har antalet sysselsatta dock ökat. År 2007 förvärvsarbetade cirka 248 000 inom offentlig förvaltning, ungefär lika många som 20 år tidigare. – Fram till år 2030 beräknas det totala antalet sysselsatta inom utbildning och offentlig förvaltning inte förändras nämnvärt. Sysselsättningen inom offentlig förvaltning beräknas minska något, medan sysselsättningen inom utbildning ökar något.

Diagram 3.2.1**Antalet förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgrensaggregat 1987-2007. Tusental**

3.2.1 Number of employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Definitionsförändringar av förvärvsarbetande 1993 och 2004 gör att uppgifterna inte är helt jämförbara över åren, se vidare *Fakta om statistiken*.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik, SCB

Sambandet mellan näringsgren och yrke

I nästa avsnitt redovisas de förvärvsarbetandes fördelning på yrkesgrupper år 2007. Nedan visas de vanligaste yrkesgrupperna per näringsgren bland anställda år 2007. En mer detaljerad redovisning av sambandet mellan näringsgren och yrke redovisas i bilaga 6.

Näringsgrensaggregat

Jord, skog, fiske

Industri

Byggsverksamhet

Yrkesgrupp

Jord, skog, fiske, Transportarbete

Process- och maskinoperatörer, Teknik och datavetenskap, Hantverk inom bygg och tillverkning

Hantverk inom bygg och tillverkning

Näringsgrensaggregat	Yrkesgrupp
Handel och transport	Försäljning inom detaljhandeln m.m., Kontors- och kundservicearbete, Ekonomer, jurister, säljare m.fl., Transportarbete
Företagstjänster, finansiell verksamhet	Ekonomer, jurister, säljare m.fl., Teknik och datavetenskap, Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning
Utbildning och offentlig förvaltning	Lärare, Vård- och omsorgsarbete
Vård och omsorg	Vård- och omsorgsarbete, Hälso- och sjukvårdsarbete
Personliga tjänster	Service-, storhushåll- och restaurang- arbete, Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning, Övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning, Kontors- och kundservicearbete

Egenföretagare

Uppgift om yrke samlas inte in för egenföretagare. För det stora flertalet finns däremot uppgift om bransch, vilket kan ge en viss uppfattning om vilka yrken egenföretagarna är verksamma inom. De största områdena var företagstjänster och personliga tjänster, som vardera sysselsatte 18 procent av egenföretagarna. Handel och transport sysselsatte 17 procent, jordbruk, skogsbruk, trädgård och fiske 16 procent och byggverksamhet 12 procent.

3.3 Yrkesstrukturen

Faktaruta

Uppgifterna över de förvärvsarbetandes yrken är hämtade från SCB:s yrkesregister. En för denna rapport särskild gruppering av yrken har gjorts utifrån Svensk yrkesnomenklatur (SSYK96), se bilaga 4. För egenföretagare saknas i stor utsträckning uppgift om yrke. Dessa ingår därför inte i redovisningen av yrkesstrukturen. Företagare i eget aktiebolag inräknas i gruppen anställda, d.v.s. de räknas inte till gruppen egenföretagare.

År 2007 förvärvsarbetade totalt cirka 4 401 000 personer, varav 245 000 var egenföretagare. Yrkesstrukturen redovisas för anställda, totalt 4 156 000 personer. För drygt fyra procent av de anställda saknades uppgift om yrke. Ungefär 36 procent hade yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning medan 48 procent fanns inom yrken som normalt kräver gymnasial utbildning. Ledningsarbete sysselsatte knappt 6 procent av de anställda. Ungefär lika många fanns inom yrken utan krav på särskild yrkesutbildning.

Av kvinnorna hade 39 procent ett yrke som kräver eftergymnasial utbildning, av männen 33 procent. Andelen som hade ett yrke som kräver gymnasial utbildning var lika stor bland män som bland kvinnor, 48 procent. Bland männen var det vanligare med *ledningsarbete* än bland kvinnorna, 8 procent jämfört med 3 procent.

Yrkesgrupperna *vård och omsorg* och *hälso- och sjukvård m.m.* sysselsatte tillsammans drygt 17 procent av de anställda. Tillverkningsyrken (*hantverk inom bygg och tillverkning, process- och maskinoperatörer*) och yrken inom *teknik och datavetenskap* sysselsatte sammanlagt drygt 24 procent, medan *ekonomiskt och juridiskt arbete, kontors- och kundservicearbete* samt *försäljningsarbete* sysselsatte sammanlagt 23 procent.

Det i särklass vanligaste yrkesområdet bland kvinnorna var arbete inom *vård och omsorg* (normalt krav på gymnasial utbildning) där en av fem arbetade. Sammanlagt 30 procent av kvinnorna hade yrken inom *vård och omsorg* eller *hälso- och sjukvård*, medan endast 5 procent av männen arbetade inom dessa områden (personer i chefsyrken ej inräknade). Även *läraryrket* och *kontors- och kundservicearbete* var kvinnodominerat om än inte lika starkt som vårdyrken.

De tre vanligaste yrkesgrupperna för männen var *hantverksarbete inom bygg och tillverkning, process- och maskinoperatörsarbete samt teknik och datavetenskap m.m.* där sammanlagt 40 procent av männen arbetade. Endast 8 procent av kvinnorna arbetade inom dessa områden.

Tabell 3.3.1**Yrkesstrukturen för anställda (16 år–) kvinnor och män år 2007.****Tusental och procent***3.3.1 Occupational structure for employees (16 years–) by sex year 2007.**Thousands and percent*

Yrkesgrupp	Män		Kvinnor		Totalt	
	1000-tal	%	1000-tal	%	1000-tal	%
Ledningsarbete	169,7	8	69,0	3	238,7	6
Kräver normalt eftergymnasial utb.	702,1	33	782,0	39	1 484,1	36
Teknik o datavetenskap m.m.	287,1	13	74,9	4	361,9	9
Hälsa o sjukvård m.m.	43,9	2	162,1	8	205,9	5
Lärare	84,2	4	212,1	11	296,3	7
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	193,8	9	203,6	10	397,4	10
Socialsekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	18,5	1	50,0	2	68,6	2
Övriga som kräver eftergymn. utb.	74,7	3	79,3	4	154,0	4
Kräver normalt gymnasial utb.	1 035,6	48	966,7	48	2 002,3	48
Kontor o kundservice	113,4	5	248,5	12	361,9	9
Vård o omsorg	66,9	3	442,6	22	509,4	12
Service, storhushåll o restaurang	49,9	2	55,5	3	105,4	3
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	75,2	4	124,6	6	199,8	5
Jordbruk, skogsbruk m.m.	25,0	1	9,1	0	34,1	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	351,9	16	18,8	1	370,7	9
Process- o maskinoperatörer m.fl.	220,6	10	58,9	3	279,5	7
Transportarbete	132,7	6	8,8	0	141,4	3
Övriga yrken	122,7	6	131,8	7	254,4	6
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	112,0	5	131,3	6	243,3	6
Militärt arbete	10,6	0	0,5	0	11,1	0
Uppgift saknas	105,8	5	70,6	3	176,4	4
Totalt	2 135,9	100	2 020,1	100	4 155,9	100

Källa: Yrkesregistret, SCB

3.4 Pensionsavgångar

I följande avsnitt redogör vi för andelen som är 55 år eller äldre i respektive yrkesgrupp. Det ger en bild av hur rekryteringsbehovet till följd av pensionsavgångar kan komma att bli inom olika yrkesgrupper de närmaste tio åren. Självfallet går inte alla i pension vid 65 års ålder, men att studera åldersfördelningen ger förmodligen en relativt god bild av situationen. En förutsättning för att pensionsavgångar skall leda till efterfrågan är givetvis att de som pensioneras ersätts med ny arbetskraft.

Av de anställda var totalt 21 procent (eller 893 000) 55 år eller äldre år 2007. Andelen äldre varierar betydligt mellan olika yrkesgrupper. De framtida pensioneringarna väntas bli störst inom *ledningsarbete* där andelen äldre var 30 procent vilket motsvarar 70 700 personer. Därefter kommer *lärare* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*. I dessa yrkesgrupper var 27 procent av de anställda 55 år eller äldre. Detta motsvarar cirka 80 600 respektive 41 700 personer. *Övriga yrken* består främst av administratörer i offentlig förvaltning och intresseorganisationer samt journalister, konstnärer, underhållare m.fl. Inom yrkesområdena "*försäljning inom detaljhandeln m.m.*", "*service, storhushåll och restaurang*" samt "*process- och maskinoperatörer m.fl.*" var andelen äldre betydligt lägre, 13, 14 respektive 17 procent. Oftast är det en högre andel äldre i yrken med krav på eftergymnasial utbildning än i yrken som endast kräver gymnasial utbildning. Det sammanhänger bland annat med att den eftergymnasiala utbildningen är betydligt längre och att de flesta således kommer ut i arbete senare. Vidare är det vanligare inom yrken på gymnasial nivå att man lämnar arbetsmarknaden i förtid p.g.a. arbetsskador. Ett undantag bland yrken på eftergymnasial nivå är *teknik och datavetenskap* där andelen äldre endast var 19 procent. En förklaring är att yrken inom dataområdet växt kraftigt och att nyrekryteringen av unga därför varit stor. Störst antal 55 år eller äldre fanns dock inom yrken med krav på gymnasial kompetens, 402 400 personer.

Bland egenföretagarna var hela 36 procent, 88 400 personer, 55 år eller äldre. Andelen som kommer att gå i pension inom åtta till tio år kan dock bli lägre, eftersom det är relativt vanligt att egenföretagare arbetar långt efter 65 års ålder.

Tabell 3.4.1**Antalet och andelen 55 år eller äldre per yrkesområde år 2007**

3.4.1 Number and share of persons 55 years and older by occupations year 2007

Yrkesområde	Samtliga åldrar Antal	55 år eller äldre	
		Antal	% 55 år el äldre
Ledningsarbete	238 700	70 700	30
Kräver normalt eftergymnasial utbildning	1 484 100	355 100	24
Teknik o datavetenskap m.m.	361 900	69 300	19
Hälso o sjukvård m.m.	205 900	54 100	26
Lärare	296 300	80 600	27
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	397 400	93 800	24
Socialsekr, behandl.ass, fritidsled m.fl.	68 600	15 600	23
Övriga yrken	154 000	41 700	27
Kräver normalt gymnasial utbildning	2 002 300	402 400	20
Kontor o kundservice	361 900	86 600	24
Vård o omsorg	509 400	105 100	21
Service, storhushåll o restaurang	105 400	15 100	14
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	199 800	25 100	13
Jordbruk, skogsbruk m.m.	34 100	8 800	26
Hantverk inom bygg o tillverkn.	370 700	79 700	21
Process- o maskinoperatörer m.fl.	279 500	46 200	17
Transportarbete	141 400	35 800	25
Övriga yrken	254 400	51 200	20
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb	243 300	50 000	21
Militärt arbete	11 100	1 200	11
Uppgift saknas	176 400	13 500	8
Summa anställda	4 155 900	892 900	21

Källa: Yrkesregistret, SCB

3.5 Adekvat utbildning

I detta avsnitt studeras matchningen mellan arbetsmarknadens krav på kompetens och arbetskraftens formella kompetens. För olika yrkesgrupper redovisas andelen som har en för yrket adekvat utbildning. Först behandlas yrkesgrupper som normalt kräver

eftergymnasial utbildning och därefter yrkesgrupper som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Materialet har delats upp på kön och ålder.

Faktaruta

Grundprincipen för att en utbildning har betraktats som adekvat är att den till både nivå och inriktning överensstämmer med yrkets krav. För att ta fram uppgifterna om adekvat utbildning har samma metod och bedömningar använts som i *Trender och prognoser 2008*, se kapitel 2. I föreliggande rapport redovisas adekvat utbildning för mycket stora aggregat av yrken. Den underliggande beräkningen är dock gjord på detaljnivå. I denna studie av andelen med adekvat utbildning har populationen begränsats något. Studerande som förvärvsarbetar ingår exempelvis inte, inte heller personer som saknar utbildningsuppgift. För detaljerad information om avgränsningen, se *Fakta om statistiken*.

Av föregående avsnitt framgick att rekryteringsbehovet till följd av pensionsavgång kan komma att bli stort inom vissa yrkeskategorier. Ett stort rekryteringsbehov behöver dock inte innebära att det blir svårt att rekrytera och problem med att hitta rätt kompetens. Möjligheterna att rekrytera har självfallet att göra med utbudet på arbetskraft, d.v.s. hur många som examineras inom olika utbildningar, in- och utflyttning till regionen samt olika regioners dragningskraft på arbetskraften. Det är inget som ryms inom denna rapport. För att ge en bild av hur rekryteringsmöjligheterna sett ut under senare tid redovisas dock andelen utan adekvat utbildning bland de yngre (16-34 år), vilket kan ge en signal om inom vilka yrkesgrupper det varit svårt att hitta rätt kompetens under senare tid.

Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning

Stora skillnader mellan olika yrkesgrupper

Inom yrken som normalt kräver en eftergymnasial utbildning hade i genomsnitt 75 procent av samtliga anställda i åldern 16-74 år en för yrket adekvat utbildning, 15 procent hade en gymnasial och 10 procent en eftergymnasial utbildning som inte motsvarade yrkets krav på kompetens.

Andelen med adekvat utbildning varierar mellan olika yrkesgrupper. Högst andel med adekvat utbildning, 93 procent, hade yrkesgruppen *hälso- och sjukvårdsarbete*. Här ingår bland annat läkare och

sjuksköterskor där det krävs särskild legitimation för att få utöva yrket. Det innebär att det krävs adekvat utbildning för att bli anställd. Det går därför i detta fall inte att, utifrån andelen adekvat utbildade, dra någon slutsats kring om det varit lätt eller svårt att rekrytera personal.

Andelen med adekvat utbildning var lägst, 68 procent, inom yrkesgruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter och fritidsledare* samt inom gruppen *arbete inom teknik och datavetenskap*. Cirka 20-23 procent hade en gymnasial och 10-12 procent hade en eftergymnasial icke adekvat utbildning inom dessa två yrkesgrupper. I den förstnämnda gruppen är det behandlingsassistenter och fritidsledare som har en låg andel med adekvat utbildning. Bland socialsekreterare var andelen adekvat utbildade väsentligt högre, runt 80 procent.

Tabell 3.5.1

Andel med adekvat/ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) år 2007. 16–74 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.

3.5.1 Proportion with adequate/not adequate education among employees (excluding students) in 2007. 16-74 years. Occupations that normally require post-secondary education.

Yrkesgrupp	Adekvat- utbildning		Ej adekvat utbildning				Totalt	
	1000- tal	%	Förgymn/ Gymn utb 1000- tal	%	Efter- gymn utb 1000-tal	%	1000- tal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	210,8	68	71,2	23	30,4	10	312,5	100
Hälso och sjukvård m.m.	175,5	93	3,5	2	10,0	5	189,0	100
Lärare	220,3	81	16,5	6	36,9	14	273,6	100
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	244,2	73	60,3	18	32,1	10	336,6	100
Socialsekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	41,2	68	12,4	20	7,4	12	61,0	100
Övriga yrken	93,4	70	28,3	21	12,6	9	134,4	100
Totalt	985,5	75	192,3	15	129,4	10	1307,2	100

Inom läraryrket var det något vanligare med en icke adekvat eftergymnasial utbildning (14 procent) än inom övriga yrkesgrupper. En förklaring är att vi för lärare inom det offentliga skolväsendet krävt *lärarexamen* med rätt inriktning för att utbildningen ska betraktas som adekvat. För andra yrken, som inte är legitimationsyrken, har

inte krav på uttagen examen tillämpats. Bland lärarna kan det således finnas många som inte har en adekvat utbildning men som har en relativt långt gången lärarutbildning utan examen.

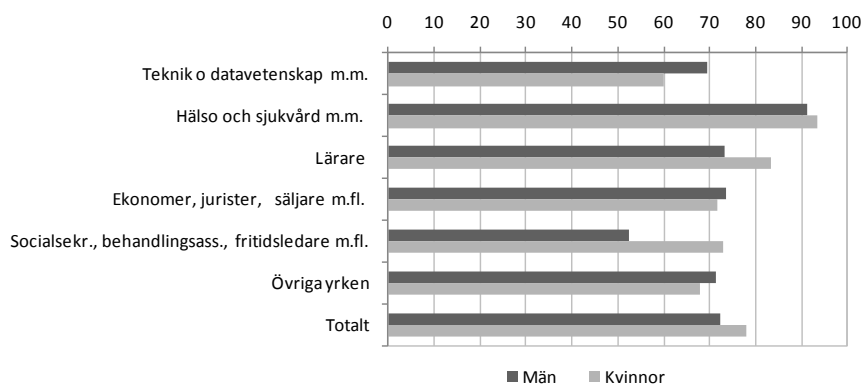
Skillnader mellan könen

Inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning hade kvinnor oftare än män en adekvat utbildning totalt sett. En delförklaring kan vara att kvinnor är överrepresenterade inom *hälso- och sjukvårdsarbete* där andelen adekvat utbildade är hög. Skillnaden mellan könen var störst inom yrkesgruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter och fritidsledare*. Där hade 73 procent av kvinnorna en adekvat utbildning jämfört med 53 procent av männen. Det hänger delvis samman med att männen i större utsträckning än kvinnorna arbetade som behandlingsassistenter och fritidsledare. Inom exempelvis yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.* hade däremot männen oftare än kvinnorna en adekvat utbildning, nära 70 procent av männen jämfört med 60 procent av kvinnorna.

Diagram 3.5.1

Andel med adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) efter kön år 2007. 16–74 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.

3.5.1 Proportion with adequate education among employees (excluding students) by sex in 2007. 16-74 years. Occupations that normally require post-secondary education.

Tydliga åldersskillnader

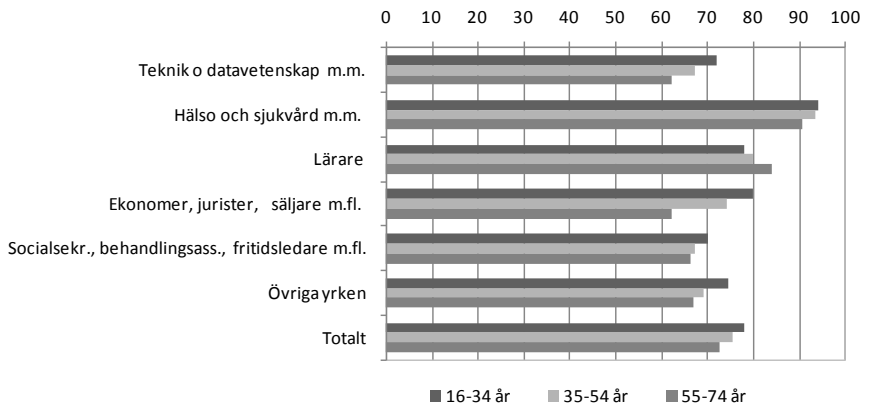
Andelen med adekvat utbildning varierar mellan olika åldersgrupper. Inom alla yrkesgrupper utom *lärare* var andelen med adekvat utbildning högst bland de yngre (16-34 år) och lägst bland de äldre (55-74 år). Man ska dock ha i åtanke att detta endast speglar den formella utbildningen. Personer som innehar ett visst yrke kan i

många fall på informella vägar ha skaffat sig en adekvat kompetens för detta yrke. Detta är i regel vanligare bland de äldre. Mest påtaglig är skillnaden mellan åldersgrupperna för yrkesgruppen *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* där andelen med adekvat utbildning bland de yngre var cirka 80 procent jämfört med endast 62 procent bland de äldre. Det motsatta förhållandet gällde läraryrket där de yngre hade lägst och de äldre högst andel med adekvat utbildning. En förklaring kan vara att lärarbrist gör det lätt att få en tidsbegränsad anställning utan att ha en lärarexamen. De tidsbegränsat anställda lärarna är oftast yngre.

Diagram 3.5.2

Andel med adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) efter ålder år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.

3.5.2 Proportion with adequate education among employees (excluding students) by age in 2007. Occupations that normally require post-secondary education.

Adekvat utbildning bland de yngre

Andelen adekvat utbildade bland de yngre kan peka på om det varit lätt eller svårt att rekrytera personal med rätt kompetens under senare tid. Om andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta rätt kompetens jämfört med om andelen är hög. Bland de yngre (16-34 år) var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 78 procent. Liksom för hela åldersgruppen 16-74 år återfinns de lägsta andelarna med adekvat utbildning inom de båda yrkesgrupperna *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* och *teknik och datavetenskap m.m.* Inom dessa yrkesgrupper hade 70-72 procent en

adekvat utbildning. Av dem som inte hade en adekvat utbildning hade större delen högst gymnasial utbildning.

Tabell 3.5.2

Andel med adekvat respektive ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) år 2007. 16–34 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning.

3.5.2 Proportion with adequate or not adequate education among employees (excluding students) in 2007. 16-34 years. Occupations that normally require post-secondary education.

Yrkesgrupp	Adekvat- utbildning		Ej adekvat utbildning				Totalt	
	1000- tal	%	Förgymn/ Gymn utb 1000- tal	%	Efter- gymn utb 1000- tal	%	1000-tal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	59,0	72	14,2	17	8,8	11	82,1	100
Hälso och sjukvård m.m.	35,4	94	0,6	2	1,6	4	37,6	100
Lärare	44,9	78	3,5	6	9,1	16	57,5	100
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	61,6	80	8,0	10	7,7	10	77,3	100
Socialsekr., behandl.ass., fritidsledare m.fl.	9,8	70	2,9	21	1,3	9	14,0	100
Övriga yrken	20,5	74	4,0	15	3,1	11	27,5	100
Totalt	231,1	78	33,3	11	31,6	11	296,1	100

Yrken som normalt kräver högst gymnasieutbildning

Inom yrken som normalt högst kräver en gymnasieutbildning hade i genomsnitt 76 procent i åldern 16-74 år en för yrket adekvat utbildning. 18 procent hade antingen en gymnasial utbildning som inte matchade yrkets krav på kompetens eller endast förgymnasial utbildning. Vidare hade 6 procent en icke adekvat eftergymnasial utbildning, dvs. var "överutbildade".

Högst andel med adekvat utbildning, hela 89 procent, hade yrkesgruppen *försäljning inom detaljhandeln m.m.* Näst högst andel, 81 procent, hade yrkesgruppen *hantverk inom bygg och tillverkning*.

Andelen med adekvat utbildning var lägst inom yrkesgruppen *service-, storhushåll- och restaurang* där 62 procent var adekvat utbildade. Näst lägst andel med adekvat utbildning hade yrkesgruppen *transportarbete*, 67 procent.

Störst andel "överutbildade" fanns inom *kontors- och kundservicearbete*, 10 procent.

Tabell 3.5.3

Andel med adekvat/ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) år 2007. 16–74 år. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning¹

3.5.3 Proportion with adequate / not adequate education among employees (excluding students) in 2007. 16-74 years. Occupations that normally require at most upper secondary education

Yrkesgrupp	Adekvat utbildning		Ej adekvat utbildning				Totalt	
	1000-tal	%	Förgymn/ Gymn utb		Eftergymn utb.		1000-tal	%
	1000-tal	%	1000-tal	%	1000-tal	%	1000-tal	%
Kontor och kundservice	221,6	74	45,9	15	30,8	10	298,3	100
Vård och omsorg	330,9	75	82,0	19	27,1	6	440,1	100
Service, storhushåll och restaurang	49,1	62	24,1	30	6,4	8	79,6	100
Försäljning inom detaljhandeln m.m.	124,2	89	7,0	5	8,1	6	139,2	100
Jordbruk, skogsbruk m.m.	15,7	71	5,1	23	1,2	5	22,0	100
Hantverk inom bygg o tillverkning	244,0	81	49,4	16	9,6	3	303,0	100
Process- och maskinoperatörer m.m.	184,2	76	47,6	20	10,7	4	242,5	100
Transportarbete	72,2	67	30,6	28	5,7	5	108,5	100
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	141,7	74	37,5	20	11,2	6	190,4	100
Totalt	1383,6	76	329,3	18	110,8	6	1823,7	100

Könsskillnader

Totalt sett hade ungefär lika stor andel män som kvinnor en för yrket adekvat utbildning. Även här var det stora skillnader mellan olika yrkesgrupper. Det var vanligare med en adekvat utbildning bland männen inom samtliga yrkesgrupper utom *vård och omsorg*

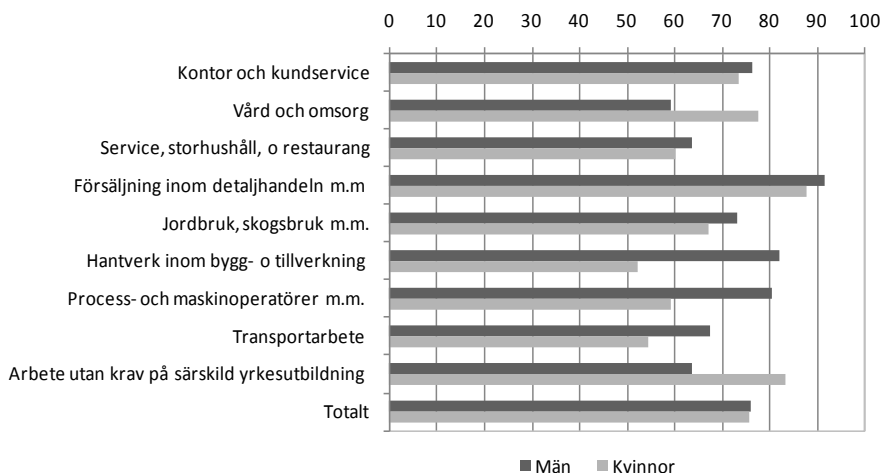
¹ I många fall har förgymnasial utbildning betraktats som adekvat, se kapitel 2 Tidigare studier.

samt arbete utan krav på särskild yrkesutbildning², där kvinnorna var adekvat utbildade i betydligt högre grad än män. Då det är många kvinnor som arbetar inom dessa två yrkesgrupper påverkar det kvinnornas totala andel i stor utsträckning. Skillnaden mellan män och kvinnor var speciellt stor inom yrkesgruppen *hantverk inom bygg- o tillverkning* samt *process- och maskinoperatörer m.m.* där männen hade en betydligt högre andel med adekvat utbildning. Skillnaderna mellan män och kvinnor i yrkesgruppen *hantverk inom bygg- o tillverkning* sammanhänger till viss del med att kvinnor i större utsträckning än män arbetar inom yrken där andelen adekvat utbildade är lägre.

Diagram 3.5.3

Andel med adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) efter kön. 16–74 år. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning.

3.5.3 Proportion with adequate education among employees (excluding students) by sex. 16–74 years. Occupations that usually require at most upper secondary education.

Adekvat utbildning bland de yngre

Uppgifterna över adekvat utbildning bland de yngre är avsedda att ge en bild av hur möjligheterna att rekrytera personal med rätt kompetens varit under senare tid. När det gäller yrken på gymnasial

² Trots denna beteckning finns yrken inom gruppen som har viss anknytning till specifika gymnasiala utbildningar, vilka därför bedömts som adekvata medan andra gymnasiala yrkesutbildningar inte ansetts adekvata.

nivå är det svårare att dra slutsatser kring detta än för yrken på eftergymnasial nivå. Det är t.ex. tänkbart att arbetsgivarna av olika skäl valt personer, som vi inte bedömt har den mest adekvata utbildningen för yrket. T.ex. kan man ha valt en högskoleutbildad person utan adekvat utbildning framför en gymnasieutbildad.

Tabell 3.5.4

Andel med adekvat/ ej adekvat utbildning bland anställda (exkl. studerande) 16–34 år. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utb.
3.5.4 Proportion with adequate/ not adequate education among employees (excluding students) 16–34 years. Occupations which normally require at most upper secondary education

Yrkesgrupp	Adekvat- utbildning		Ej adekvat utbildning				Totalt	
	1000- tal	%	Förgymn/ gymn utb		Eftergymn. utb.		1000- tal	%
			1000- tal	%	1000- tal	%		
Kontor och kundservice	59,9	76	9,9	13	9,1	12	78,9	100
Vård och omsorg	90,1	78	20,1	17	5,0	4	115,2	100
Service, storhushåll och restaurang	21,2	70	7,3	24	1,7	6	30,2	100
Försäljning inom detaljhandel m.m.	59,8	90	3,4	5	3,0	5	66,2	100
Jordbruk, skogsbruk m.m.	4,6	75	1,3	20	0,3	5	6,2	100
Hantverk inom bygg- o tillverkning	71,8	82	14,2	16	1,9	2	87,9	100
Process- och maskinoperatörer m.m.	55,8	73	18,5	24	2,4	3	76,7	100
Transportarbete	20,2	73	6,7	24	0,8	3	27,7	100
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	40,6	74	11,3	21	3,1	6	55,0	100
Totalt	424,0	78	92,6	17	27,4	5	544,0	100

Till skillnad från yrken som kräver eftergymnasial kompetens framträder det inget enhetligt mönster för yrken på gymnasial nivå vad gäller adekvat utbildade i olika åldersgrupper. Lägst andel adekvat utbildade bland de yngre (-34 år) fanns i yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang*, 70 procent. Huvuddelen av övriga

30 procent hade en gymnasial utbildning som inte stämde överens med yrkets krav på kompetens. Näst lägst andel med adekvat utbildning hade yrkesgrupperna *process- och maskinoperatörer m.m.* samt *transportarbete*. Högst andel adekvat utbildning hade gruppen *försäljning inom detaljhandeln m.m.*, 90 procent.

4. Resultat regionerna

Befolknings-, näringsgrens- och yrkesstrukturen varierar mellan olika regioner i Sverige. I detta kapitel redovisas resultatet för fyra typer av regionfamiljer: *storstadsregioner*, *större regioncentra*, *mindre regioncentra* och *småregioner*. Två olika slag av småregioner finns. I den ena är privat sysselsättning mer dominerande än i den andra, som alltså har en större andel offentligt sysselsatta. I detta kapitel redovisas dock, med något undantag, det sammanlagda resultatet för de båda typerna av småregioner.

Indelningen bygger på Tillväxtverkets indelning av landet i funktionella analysregioner, se bilaga 5 för vidare information. Regionfamiljerna består av regioner med likartade utvecklingsförutsättningar. Respektive regionfamiljs befolkningsstruktur, näringsgrensutveckling, yrkesstruktur och framtida pensionsavgångar samt andel med adekvat utbildning presenteras i detta kapitel. Uppgifterna om förvärvsarbetande avser den region man har sin anställning i.

4.1 Befolkningen

Sedan lång tid tillbaka har det pågått en förskjutning av befolkningen från mindre till större regioner. År 2007 var knappt hälften av Sveriges befolkning bosatta i storstadsregionerna, 38 procent i större regioncentra, 11 procent i mindre regioncentra och endast fyra procent i småregionerna. Storstadsregionerna och större regioncentra har en lägre andel äldre, 65 år och däröver, jämfört med de mindre regioncentra och småregionerna. I storstadsregionerna är andelen i yrkesaktiv ålder betydligt större, framförallt i åldrarna 20-40 år. I mindre regioncentra och i småregionerna är andelen i åldern 20-40 år betydligt lägre och andelen över 50 år högre.

Den viktigaste förklaringen till regionala skillnader i befolkningens åldersfördelning finns i flyttströmmarna mellan regionerna. Rörligheten är mycket ojämnt fördelad mellan olika åldersgrupper och det är gruppen mellan 19-30 år som står för huvuddelen av flyttningarna inom Sverige (Tillväxtanalys 2009).

Skillnaderna i befolkningsstrukturen mellan regionerna och mellan länen innebär olika förutsättningar för den framtida arbetskraftsförsörjningen. Längre fram i detta kapitel redogör vi bland annat för

hur de framtida pensionsavgångarna skiljer sig mellan olika regionfamiljer dels totalt, dels mellan olika yrkesgrupper.

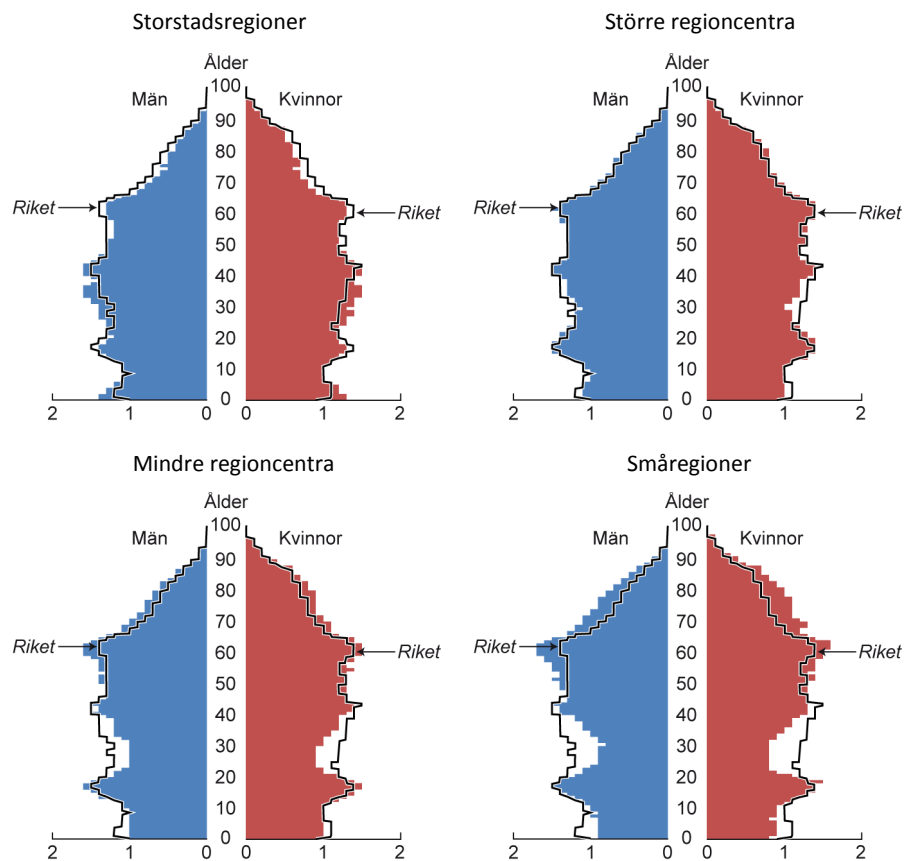
Diagram 4.1.1

Åldersfördelningen i regionfamiljerna, män och kvinnor år 2007.

Procent

4.1.1 Distribution by age for the regions, men and women year 2007.

Percent

Källa: Befolkningsstatistiken, SCB

4.2 Sysselsättnings- och näringsgrensutveckling

Sysselsättningen

I början av 1990-talet minskade sysselsättningen inom alla regionfamiljer till följd av den kraftiga konjunkturedgången. Då utvecklingen vände 1994 ökade sysselsättningen främst inom storstadsregionerna. Inom övriga regioner har utvecklingen efter 1993 varierat över åren. Vissa år har antalet förvärvsarbetande ökat, andra år minskat. I jämförelse med 1993 var dock antalet förvärvsarbetande år 2007 större inom alla regionfamiljer utom i småregionerna, där antalet förvärvsarbetande var mindre än 1993.

Om man istället jämför läget år 2007 med läget 1987, finner man att antalet förvärvsarbetande har minskat inom alla regionfamiljer utom i storstadsregionerna. I småregionerna minskade antalet med sammanlagt en femtedel. I de mindre regioncentra var minskningen knappt hälften så stor³. De större regioncentra minskade med endast några få procent, men räknat i antal personer minskade dessa mest. Antalet förvärvsarbetande i storstadsregionerna ökade samtidigt med cirka tio procent. I riket totalt var antalet förvärvsarbetande i åldern 16-74 år en procent högre år 2007 än år 1987. Befolkningen i de mest förvärvsaktiva åldrarna, 20- 64 år, hade dock ökat med elva procent mellan dessa båda år.

Näringsgrensutvecklingen

Flera av de förändringar i näringsgrensstrukturen som skedde i landet som helhet mellan 1987 och 2007 har slagit igenom i alla regionfamiljer. Andelen industrissysselsatta har minskat medan andelen sysselsatta i företagstjänster har ökat. Även andelen sysselsatta inom personliga tjänster har ökat inom alla regioner. Andelen sysselsatta inom jordbruk, skogsbruk och fiske har minskat inom alla regioner. Styrkan i förändringarna varierar dock mellan de olika regionerna. Kraftigast har förändringen av näringsgrensstrukturen varit inom storstadsregionerna.

---

³ Gnesta och Trosa ingick år 1987 i Nyköpings kommun (tillhör mindre regioncentra). År 2007 ingår de i Stockholmsregionen. Utan denna förändring skulle minskningen av de mindre regioncentra vara en procentenhet mindre.

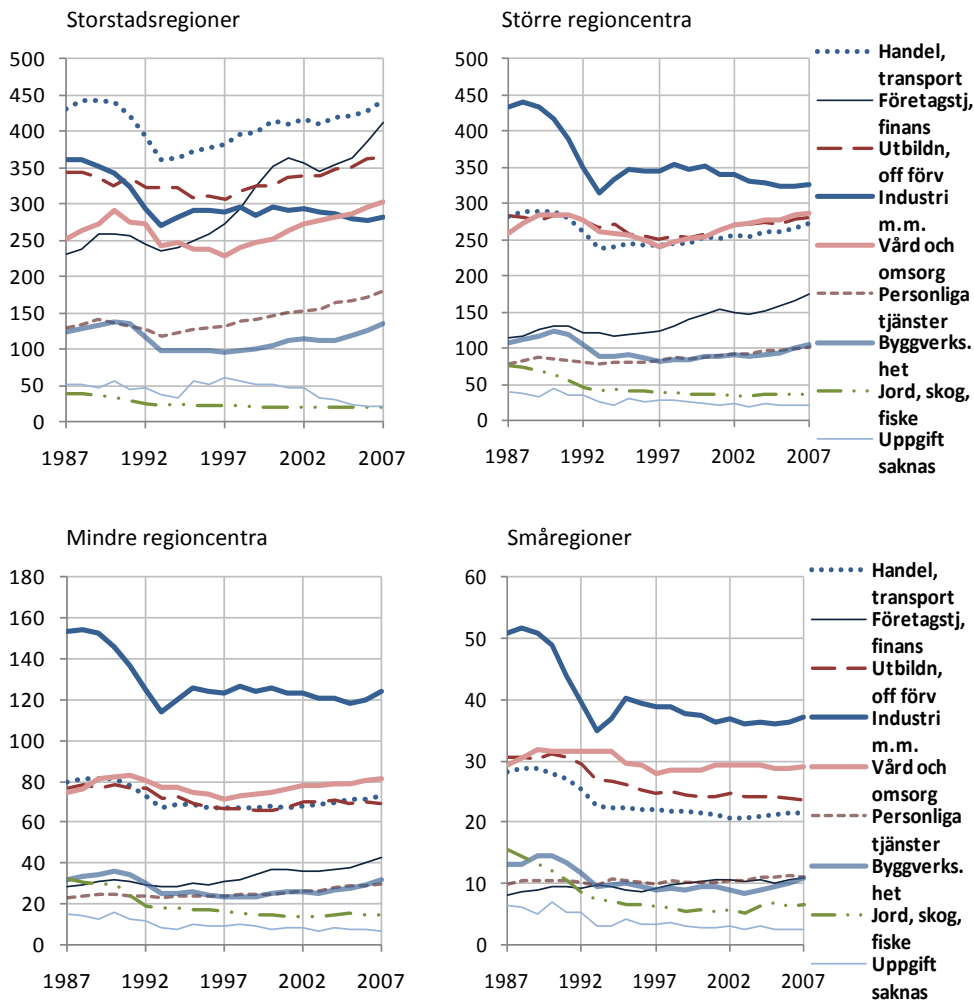
Näringsgrensstrukturen 2007

Näringsgrensstrukturen i storstadsregionerna avviker markant från strukturen i övriga regioner. De tre största näringsgrenarna var år 2007 handel och transport, företagstjänster och finansiella tjänster samt utbildning och offentlig förvaltning. Handel och transport sysselsatte 21 procent av de förvärvsarbetande, vilket kan jämföras med 14 procent i småregionerna. Företags- och finansiella tjänster sysselsatte cirka 19 procent jämfört med 7 procent i småregionerna. Andelen sysselsatta inom utbildning och offentlig förvaltning varierar däremot inte särskilt mycket mellan regionerna. I storstadsregionerna var 17 procent sysselsatta inom detta område; endast något mer än i mindre regioncentra som hade lägst andel sysselsatta inom området, knappt 15 procent.

I större och mindre regioncentra samt i småregioner med stor del privat sysselsättning utgjorde industrin den största näringsgrenen, medan vård och omsorg var näst störst. Det var hela 28 procent inom nämnda småregioner och 26 procent inom mindre regioncentra som arbetade inom industrin, vilket kan jämföras med storstadsregionernas 13 procent. I småregionerna arbetade sammanlagt 19 procent inom vård och omsorg och i småregionerna med stor offentlig sektor 22 procent, vilket kan jämföras med storstadsregionernas 14 procent.

Diagram 4.2.1**Antalet förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren och regionfamilj, 1987-2007. Tusental**

4.2.1 Employed (16 years -) by branch of industry and type of region 1987-2007. Thousands

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik, SCB

Observera att det är olika skalor i diagrammen!

4.3 Yrkesstrukturen

I storstadsregionerna som helhet var år 2007 ungefär lika många anställda inom yrken som kräver eftergymnasial utbildning som inom yrken som kräver gymnasial utbildning, 41 respektive 42 procent. I småregionerna däremot var andelen anställda betydligt lägre inom yrken som kräver eftergymnasial utbildning, 24 procent, jämfört med yrken som kräver gymnasial utbildning, 60 procent. Dessa skillnader mellan regionerna avseende yrkesstrukturen sammanhänger med olikheterna i näringsgrensstrukturen.

När det gäller andelen sysselsatta i yrken på eftergymnasial nivå faller nästan hela skillnaden mellan regionerna på *ekonomier, jurister, säljare m.m.* och *teknik och datavetenskap m.m.* Den första gruppen återfinns till stor del inom de båda näringsgrenarna företags- och finansiella tjänster och handel och transport, vilka båda två är vanligare i storstadsregionerna än i övriga regioner. I storstadsregionerna arbetade 12 procent som *ekonomier, jurister, säljare m.m.* jämfört med endast 5 procent i småregionerna.

Yrkesgruppen *teknik och datavetenskap* återfinns också till relativt stor del inom företags- och finansiella tjänster. Andelen sysselsatta inom denna yrkesgrupp var 11 procent i storstadsregionerna och 4 procent i småregionerna.

När det gäller yrken som normalt kräver gymnasial utbildning återspeglas skillnaderna mellan regionerna främst i yrken som är knutna till industrin respektive till vård och omsorg. Av de fyra regionfamiljerna hade de mindre regioncentra störst andel sysselsatta inom industrin och det är också dessa som hade störst andel sysselsatta som *process- och maskinoperatörer*, 12 procent. Detta är den yrkesgrupp som har den tydligaste anknytningen till industrin. I storstadsregionerna arbetade endast 4 procent som process- eller maskinoperatörer. Även yrkesgruppen *hantverk inom bygg och tillverkning* återfinns till relativt stor del inom industrin. Även för denna grupp är skillnaden mellan storstadsregionerna och övriga regioner markant.

Andelen sysselsatta inom *vård- och omsorgsarbete* var störst inom småregionerna, där även näringsgrenen vård och omsorg var störst. Sammanlagt 17 procent fanns inom *vård- och omsorgsarbete*, vilket kan jämföras med storstadsregionernas knappa 11 procent.

Observera att näringsgrenen vård och omsorg omfattar även andra yrkesgrupper än vård och omsorgspersonal. Hälso- och sjukvårdspersonal är den näst största gruppen inom denna näringsgren. För sambandet mellan näringsgren och yrke, se bilaga 6.

Tabell 4.3.1**Yrkesstrukturen för anställda (16 år–) efter regionfamilj år 2007.****Procent**

4.3.1 Occupational structure for employees (16 years–) by type of region year 2007. Percent

Yrkesgrupp	Stor- stads- regioner	Större region- centra	Mindre region- centra	Små- regio- ner	Riket
Ledningsarbete	6	5	5	5	6
Kräver eftergymnasial utbildning	41	32	27	24	36
Teknik o datavetenskap m.m.	11	7	6	4	9
Hälso- o sjukvård m.m.	5	5	4	4	5
Lärare	7	8	7	7	7
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	12	7	6	5	10
Socialsekr, behandl.ass, fritidsled. m.fl.	2	2	2	2	2
Övriga som kräver eftergymn. utb.	4	3	2	2	4
Kräver gymnasial utbildning	42	52	57	60	48
Kontor o kundservice	9	8	8	7	9
Vård o omsorg	11	13	14	17	12
Service, storhushåll o restaurang	3	2	2	2	3
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	5	5	5	5	5
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1	1	1	1	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	7	10	11	12	9
Process- o maskinoperatörer m.fl.	4	9	12	10	7
Transportarbete	3	4	4	6	3
Övriga yrken	6	6	6	7	6
Arbete utan krav på särskild yrkesutb.	5	6	6	7	6
Militärt arbete	0	0	0	0	0
Uppgift saknas	4	4	4	4	4
Totalt, procent	100	100	100	100	100
Totalt antal, tusental	2 033	1 526	445	142	4 156

Källa: Yrkesregistret, SCB

4.4 Pensionsavgångar

Andelen som år 2007 var 55 år eller äldre, och därmed kan förväntas gå i pension inom de närmaste åtta till tio åren, var högst inom småregionerna och lägst i storstadsregionerna. Skillnaden mellan större och mindre regioncentra var liten. Dessa förhållanden gäller de flesta yrkesgrupperna.

Inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning var skillnaden mellan storstadsregionerna och småregionerna i andel äldre störst för "övriga yrken", *ekonomer, jurister, säljare m.fl. och teknik och datavetenskap*. De två sistnämnda grupperna utmärkte sig även när det gällde yrkesstrukturen, genom att de utgjorde en större andel i storstadsregionerna än i de övriga regionerna. Samtidigt avviker de rätt kraftigt gentemot alla de andra regionfamiljerna genom att andelen äldre alltså är lägre. Det är troligen en effekt av att företags- och finansiella tjänster vuxit betydligt kraftigare i storstadsregionerna än i övriga regioner. Det innebär att många, troligtvis i första hand yngre personer, nyrekryterats. Samma tydliga samband mellan tillväxt av ett yrke och en låg andel äldre är svårare att se när det gäller "övriga yrken", men finns för vissa yrken även inom denna grupp.

Inom yrkesgrupperna *lärare och socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* var skillnaderna mellan de olika regionfamiljerna avseende andelen äldre mycket små.

Inom yrken som normalt kräver gymnasial utbildning var skillnaden mellan regionerna avseende andelen äldre i genomsnitt något mindre än inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Det kan bero på att yrken på denna nivå inte ökat lika kraftigt i storstadsregionerna som yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. För enskilda yrkesgrupper kan man dock i många fall se relativt stora skillnader mellan regionerna avseende andelen äldre. Det gäller exempelvis *kontors- och kundservicearbete* och arbete inom *service, storhushåll och restaurang*, där alltså andelen äldre var lägre i storstadsregionerna än exempelvis i småregionerna. De näringsgrenar som dessa yrkesgrupper relativt ofta återfinns inom, är handel och transport respektive personliga tjänster. Båda dessa har växt kraftigt i storstadsregionerna. Skillnaderna mellan regionerna i andel äldre var minst inom *transportarbete* och inom *hantverk inom bygg o tillverkning*.

Tabell 4.4.1**Andel 55 år eller äldre per yrkesgrupp och regionfamilj. År 2007.****Procent**

4.4.1 Share of persons 55 years and older for each occupational group and region. Year 2007. Percent

Yrkesgrupp	Stor- stads- regioner	Större region- centra	Mindre region- centra	Små- region- er	Riket
Ledningsarbete	28	32	33	34	30
Kräver normalt eftergymnasial utb.	22	23	27	29	24
Teknik o datavetenskap m.m.	17	22	24	25	19
Hälsa- o sjukvård m.m.	26	26	28	30	26
Lärare	27	27	28	29	27
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	21	28	27	30	24
Socialekr, behandl.ass, fritidsled. m.fl.	23	22	23	24	23
Övriga som kräver eftergymn. utb.	25	30	30	36	27
Kräver normalt gymnasial utbildning	19	21	22	23	20
Kontor o kundservice	22	25	26	30	24
Vård o omsorg	18	22	23	24	21
Service, storhushåll o restaurang	12	16	19	20	14
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	10	14	16	17	13
Jordbruk, skogsbruk m.m.	23	26	27	31	26
Hantverk inom bygg o tillverkn.	21	22	22	24	21
Process- o maskinoperatörer m.fl.	15	17	18	20	17
Transportarbete	25	25	26	24	25
Övriga yrken	17	22	24	29	20
Arbete utan krav på särskild yrkesutb.	17	22	24	29	21
Militärt arbete	11	10	14	21	11
Uppgift saknas	7	8	8	11	8
Totalt, procent	20	23	23	25	21
Totalt antal, tusental	407	345	103	35	893

Källa: Yrkesregistret, SCB

Störst skillnad mellan de olika regionfamiljerna avseende andelen äldre fanns inom gruppen *arbete utan krav på särskild kompetens*, där 29 procent av de anställda var 55 år eller äldre i småregionerna medan detta endast gällde för 17 procent i storstadsregionerna.

Denna typ av arbeten har ökat kraftigt i storstadsregionerna. De återfinns till stor del inom näringsaggregatet personliga tjänster. Förutom att unga rekryterats i samband med att arbetstillfällena ökat, är det troligt att omsättningen av personal påverkat åldersfördelningen i yrkesgruppen. I storstadsregionerna är möjligheterna till alternativa arbeten större än i småregionerna.

Överhuvudtaget torde en del av skillnaderna mellan regionfamiljerna avseende andelen äldre och förväntad pensionsavgång vara en följd av tillväxten av arbetstillfällen inom storstadsområden och av flyttströmmarna till dessa storstadsområden, eftersom det främst är de unga som flyttar.

I vilken grad den förväntade pensionsavgången ger upphov till ett rekryteringsbehov beror naturligtvis på hur de olika regionerna kommer att utvecklas under den kommande tioårsperioden. I rapporten Regionernas tillstånd 2007 (ITPS 2008) presenteras ett basscenario över sysselsättningsutvecklingen i olika regionfamiljer. I *Trender och prognoser 2008* finns en sammanfattning av dessa resultat. För perioden 2005-2015 antas sysselsättningen öka inom alla regionfamiljer, mest i storstadsregionerna och minst i småregionerna. På längre sikt, mellan 2015 och 2030, väntas endast storstadsregionerna växa. I övriga regionfamiljer, utom i varuproducerande mindre regioncentra, väntas antalet sysselsatta minska.

4.5 Adekvat utbildning

I följande avsnitt redovisas andelen med adekvat utbildning i den yngre arbetskraften (16-34 år). Avsikten är att ge en bild av hur matchningen mellan arbetsmarknadens krav på kompetens och arbetskraftens krav på kompetens sett ut under senare tid.

Inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade lägst i småregionerna, 72 procent i genomsnitt. Andelen var lägst inom alla yrkesgrupper på denna nivå utom inom hälso- och sjukvård, där skillnaden mellan regionfamiljerna var liten. Skillnaderna mellan de övriga tre regionfamiljerna var relativt små. De större regioncentra hade den högsta andelen adekvat utbildade, 80 procent i genomsnitt. Avvikelsen gentemot småregionerna var störst för *teknik och datavetenskap, lärare* samt *”övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning”*.

Bland dem som arbetade i yrken på eftergymnasial nivå och saknade adekvat utbildning, var det något vanligare i småregionerna än i

övriga regioner att man hade en icke adekvat gymnasial utbildning. D.v.s. fler var i småregionerna "underutbildade".

I småregionerna väntas, som framgått av föregående avsnitt, en stor del av arbetsstyrkan gå i pension inom en tioårsperiod. Samtidigt tyder uppgifterna om adekvat utbildning bland de yngre på att dessa regioner haft svårare än andra regioner att locka till sig högskoleutbildad arbetskraft. Exempelvis hade yrkesgruppen "övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning" både den högsta andelen äldre (36 procent) och den lägsta andelen med adekvat utbildning i småregionerna. Det kan tyda på att småregionerna även fortsättningsvis kan få större problem än andra regioner att hitta rätt kompetens i framtiden.

Tabell 4.5.1

Andel med adekvat utbildning år 2007 efter regionfamilj, anställda exkl. studerande, 16–34 år. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning

4.5.1 Share of adequate education 2007 by type of region, employees excluding students, 16–34 years. Occupations that normally require at least post-secondary education

Yrkesgrupp	Stor- stads- regioner	Större region- centra	Mindre region- centra	Små- regio- ner	Riket
Teknik o datavetenskap m.m.	71	74	72	64	72
Hälso- o sjukvård m.m.	93	95	95	95	94
Lärare	78	80	76	71	78
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	80	80	80	74	80
Socialekr, behandl.ass, fritidsled. m.fl.	69	71	72	64	70
Övriga som kräver eftergymn. utb.	75	74	68	56	74
Totalt, procent	77	80	78	72	78
Totalt antal, tusental	136,6	73,5	16,7	3,9	231,1

Inom yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning var förhållandet mellan regionerna annorlunda. På totalnivå var skillnaderna mellan regionfamiljerna liten. Det fanns dock skillnader för vissa yrkesgrupper. Störst skillnad mellan regionerna fanns inom *transportarbete*, där andelen adekvat utbildade var lägst inom storstadsregionerna och högst inom småregionerna.

Bland dem som arbetade i yrken på högst gymnasial nivå och saknade adekvat utbildning, var det något vanligare i storstadsregionerna än i övriga regioner att man hade en icke adekvat eftergymnasial utbildning. D.v.s. fler var i storstadsregionerna "överutbildade".

Tabell 4.5.2

Andel med adekvat utbildning 2007 efter regionfamilj, anställda exkl. studerande, 16–34 år. Yrken som normalt kräver gymnasial utbildning

4.5.2 Share of adequate education 2007 by type of region, employees excluding students, 16–34 years. Occupations that normally require at most upper secondary education

Yrkesgrupp	Storstadsregioner	Större regioncentra	Mindre regioncentra	Småregioner	Riket
Kontor o kundservice	76	76	75	71	76
Vård o omsorg	77	79	79	78	78
Service, storhushåll o restaurang	70	71	69	73	70
Försäljn. inom detaljhandeln mm	91	90	88	89	90
Jordbruk, skogsbruk mm	74	75	79	68	75
Hantverk inom bygg o tillverkn.	81	82	82	80	82
Process- o maskinoperatörer m.fl.	72	73	73	73	73
Transportarbete	72	73	76	79	73
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	75	74	71	75	74
Totalt, procent	78	78	77	78	78
Totalt antal, tusental	192,3	166,8	49,6	14,8	424,0

5. Resultat länen

Detta kapitel inleds med ett avsnitt som beskriver hur länssidorna bör tolkas. Därefter redovisas de största skillnaderna mellan länen och till sist resultatet för respektive län. Ett län består vanligen av olika typer av regioner, vilka skiljer sig sinsemellan avseende flera av de faktorer vi studerar, se kapitel 4.

Uppgifterna i tabeller och diagram har tagits fram genom särskild bearbetning av SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och SCB:s yrkesregister.

5.1 Läsanvisningar

För respektive län redovisas *befolkningens åldersfördelning* och *yrkesstrukturen* år 2007. För att få en övergripande bild av arbetsmarknadsutvecklingen i länet de senaste 20 åren redovisas även *näringsgrensutvecklingen* mellan åren 1987-2007. Dessutom redovisas *framtida pensionsavgångar* och *andelen med adekvat utbildning* samt länets avvikelse från riksgenomsnittet.

Syftet med länssidorna är dels att ge en översiktlig beskrivning av länen arbetsmarknad utifrån variablerna ovan, dels att ge ett underlag för bedömning av rekryteringsbehovet inom olika yrkesgrupper under den närmaste tioårsperioden. Förutsatt att inga större förändringar sker avseende sysselsättning, näringsgrens- och yrkesstruktur visar uppgiften över antalet som är 55 år eller äldre hur stort rekryteringsbehovet kan komma att bli till följd av *pensionsavgång*. Självklart går inte alla i pension vid 65 års ålder men åldersfördelningen ger en relativt bra bild av situationen.

Genom att studera dagens *befolkningsstruktur* i länet kan man även bilda sig en uppfattning om befolkningsstrukturen under de närmaste åren framöver. Till detta kommer givetvis effekter av in- och utvandring och inrikes *omflyttning*. Länet framtida befolkning kan även ge en viss information om det framtida behovet av arbetskraft inom offentlig sektor. Ett växande antal äldre kommer exempelvis att öka behovet av sjukvård och äldreomsorg inom länet.

Hittillsvarande *näringsgrensutveckling* är avsett som underlag för läsarens egen bedömning av kommande förändringar. Näringsgrenarna är här sammanslagna till stora *näringsgrensaggregat*, se

bilaga 2. Den framtida näringsgrensutvecklingen kan kopplas till efterfrågan på arbetskraft inom olika yrkesgrupper, se bilaga 6. Observera att egenföretagare ingår i näringsgrensdiagrammet men inte i yrkesstrukturen eftersom yrkesuppgifter saknas för dessa. Exempelvis utgjorde egenföretagarna ungefär hälften av alla förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk, trädgård och fiske, vilket man bör ha i åtanke då yrkesstrukturen studeras.

För den yngre arbetskraften (16-34 år) redovisas hur stor andel som har *adekvat utbildning* för sitt yrke. Detta kan vara en indikator på hur lätt eller svårt det varit under senare tid att hitta personal med rätt kompetens. En viss försiktighet i tolkningen är dock befogad, särskilt när det gäller yrken på gymnasial nivå. Se avsnitt 3.5. Här bör påpekas att inom yrkesgruppen *hälso- och sjukvård* är andelen med adekvat utbildning hög till följd av att de flesta yrken inom gruppen är legitimationsyrken, vilket innebär att det krävs adekvat utbildning för att anställas. Det går i detta fall inte att utifrån andelen med adekvat utbildning dra någon slutsats kring om det varit lätt eller svårt att rekrytera personal. I bilaga 7 finns uppgifter om adekvat utbildning per län för åldersgruppen 16-74 år, där utbildningsnivån redovisas för dem utan adekvat utbildning.

Ett kommande stort rekryteringsbehov innebär nödvändigtvis inte att det blir svårt att hitta personer med rätt kompetens. För att göra sådana bedömningar behövs en jämförelse med nytillskottet från utbildningsväsendet och en bedömning av effekterna av in- och utflyttning. Detta ryms inte i denna rapport.

5.2 Jämförelse mellan länen

Resultaten för de olika länen skiljer sig mycket åt i flera olika avseenden. Nedan redogörs för de största skillnaderna mellan länen med avseende på befolkningens åldersfördelning, flyttningar, näringsgrens- och yrkesstruktur, pensionsavgångar och andelen med adekvat utbildning i den yngre arbetskraften (16-34 år).

Befolkningen

Befolkningens fördelning på ålder varierar en hel del mellan de olika länen. För att få en bild av försörjningsbördan redovisas nedan respektive läns befolkning uppdelad på åldersgrupperna 0-19 år, 20-64 år och 65 år eller äldre. Diagrammet är sorterat efter andelen äldre. Andelen äldre varierar mellan 14 och 21 procent i de olika länen. Kalmar och Västernorrlands län har den högsta andelen

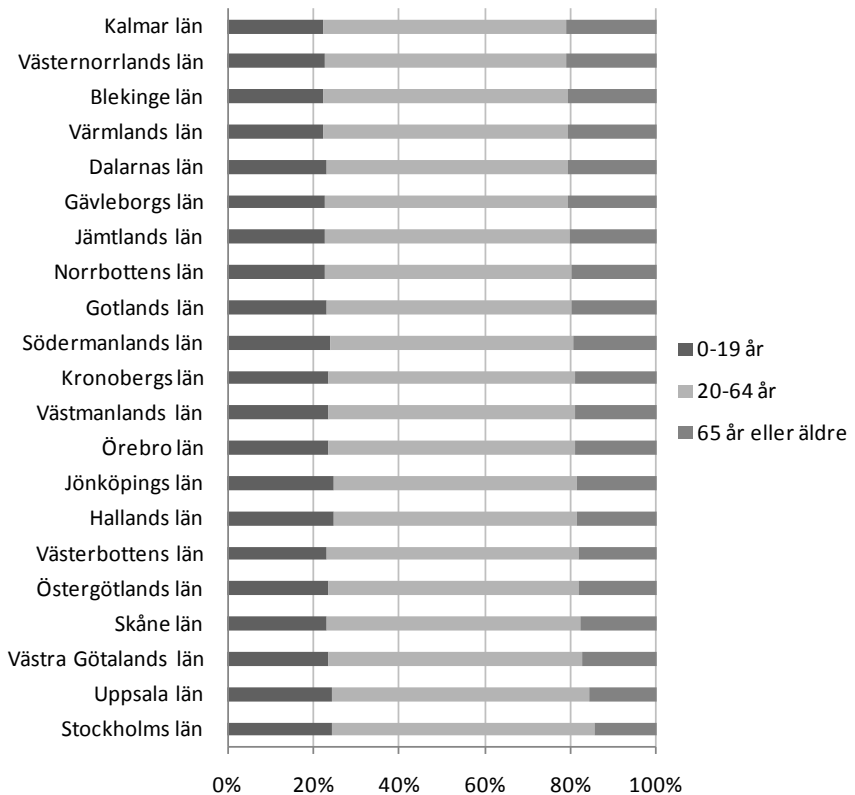

äldre. I dessa län är det även en förhållandevis låg andel, 56-57 procent, som befinner sig i yrkesaktiv ålder (20-64 år). I Stockholms, Uppsala, Västra Götalands och Skåne län var andelen äldre betydligt lägre och andelen i yrkesaktiv ålder något högre, 59-61 procent. Skillnaden mellan länen med avseende på den yngsta åldersgruppen (0-19 år) var inte lika stor. Mellan 22 och 25 procent av befolkningen i de olika länen var 0-19 år.

Diagram 5.2.1

Befolkningens åldersfördelningen år 2007 per län. Procent

5.2.1 Population age distribution 2007 by county. Percent

Källa: Befolkningsstatistiken, SCB

Flyttningar

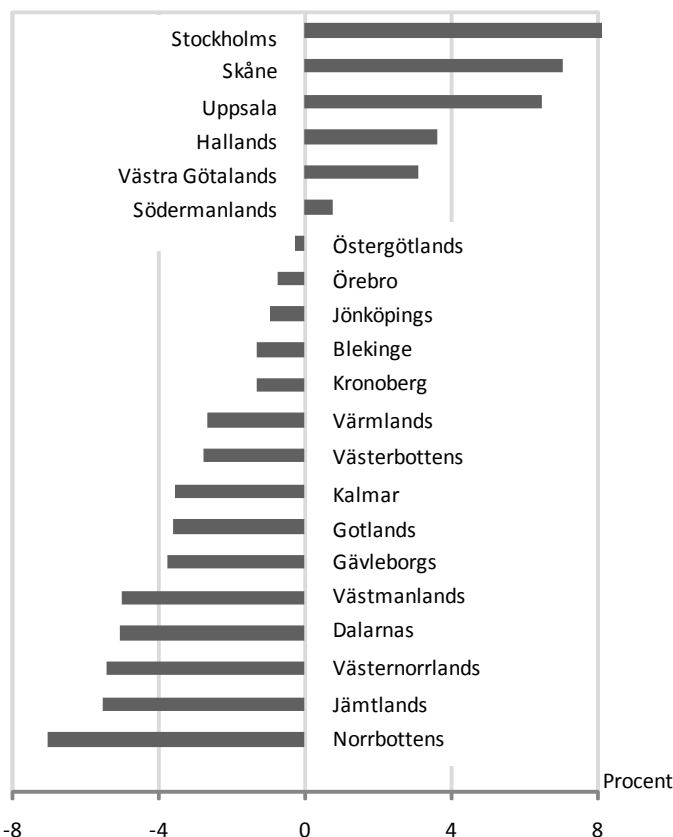
Stockholms län har haft ett stort positivt flyttningsnetto i yrkesaktiv ålder, d.v.s. inflyttningen till länet har varit betydligt större än utflyttningen de senaste tio åren. Även Skåne, Uppsala, Hallands, Västra Götalands och Södermanlands län har haft ett positivt flytt-

ningsnetto. Övriga län har haft ett negativt flyttningsnetto i yrkesaktiv ålder, d.v.s. utflyttningen har varit större än inflyttningen. I de flesta fall gäller det åldrarna 20-34 år. I bilaga 1 redovisas flyttningsnettot per län uppdelat på ålder.

Diagram 5.2.2

Flyttningsnetto⁴ mellan år 1997 och 2007 i åldersgruppen 20-64 år efter län. Procent

5.2.2 Net migration between 1997 and 2007 in the age group 20-64 years by county. Percent

Källa: Befolkningsstatistiken, SCB

⁴ Flyttningsnettot är här beräknat som skillnaden mellan det totala antalet i åldern 20-64 år 2007 och det totala antalet i motsvarande tio år yngre åldersgrupp år 1997. Denna skillnad redovisas i diagrammet uttryckt i procent av antalet i åldern 10-54 år 1997. Genom detta enkla beräkningssätt har dödsfall kommit att räknas som utflyttning.

Näringsgrensstruktur

Näringsgrensstrukturen år 2007 varierar relativt mycket mellan de olika länen. Det gäller särskilt *industrins* andel av samtliga sysselsatta. I Jönköpings, Västmanlands, Kronobergs och Kalmar län var 25 procent eller mer av samtliga förvärvsarbetande sysselsatta inom industrin. Stockholms och Gotlands län hade lägst andel industri-sysselsatta, 10-11 procent. Under riksgenomsnittet, drygt 17 procent, låg även Uppsala, Jämtlands, Skåne, Norrbottens och Västernorrlands län.

I Stockholms län var 24 procent sysselsatta inom *företagstjänster och finansiella tjänster*, vilket var långt över riksgenomsnittet på 15 procent. I Västra Götalands och Skåne län var 14 procent sysselsatta inom dessa områden. Jönköpings och Kalmar län hörde till de län som hade lägst andel sysselsatta inom dessa områden, 8 procent.

Det sammanlagda antalet sysselsatta inom *utbildning, offentlig förvaltning och vård och omsorg* varierade mellan länen från 29 procent i Stockholms län till 43 procent i Uppsala län. Under riksgenomsnittets 33 procent låg även Kronobergs, Jönköpings, Västra Götalands och Västmanlands län. Hög andel sysselsatta inom dessa områden fanns även inom Västerbottens, Gotlands, Blekinge, Norrbottens och Jämtlands län, cirka 38-39 procent.

Även andelen sysselsatta inom *handel och transport* varierade relativt mycket mellan länen, från 13 till 21 procent. Andelen var lägst i Blekinge län och högst i Stockholms län. Övriga storstadslän samt Halland låg över riksgenomsnittets knappa 19 procent sysselsatta inom dessa områden.

Skillnaderna i andel sysselsatta inom övriga näringsgrenar, *byggverksamhet, jord, skog, fiske och personliga tjänster*, var mindre – en följd av att deras andel av de sysselsatta var relativt liten. Se vidare bilaga 3.

Yrkesstruktur och pensionsavgångar

Det finns stora skillnader mellan länen vad gäller yrkesstrukturen. Nedan redovisas det län som hade högst respektive lägst andel inom respektive yrkesgrupp. Vad gäller yrken och näringsgrenar avser uppgifterna den så kallade "dagbefolkningen", det vill säga man behöver nödvändigtvis inte vara bosatt i länet utan man förs till det län där man har sin anställning. Uppgifterna avser endast

folkbokförda i Sverige. Således ingår inte personer bosatta utomlands som har sin anställning i länet.

Yrken som kräver eftergymnasial utbildning

Av de anställda i Stockholms län arbetade hela 45 procent inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning vilket är en klart högre andel än i alla andra län. Näst högst andel hade Uppsala län, 38 procent. Kalmar, Jönköping, Dalarna och Halland är exempel på län där det var betydligt färre, 28-29 procent, som arbetade inom yrken med krav på eftergymnasial utbildning. Skillnaden mellan länen var speciellt stor för de båda yrkesgrupperna *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* och *teknik och datavetenskap*. I Stockholms län arbetade hela 15 procent av samtliga anställda i den förstnämnda yrkesgruppen jämfört med 6 procent i exempelvis Kalmar och Norrbottens län. Stockholms län avviker kraftigt från alla andra län när det gäller *ekonomier, jurister, säljare m.fl.*, vilket gör att Stockholm är det enda länet som ligger över snittet för riket. Inom *teknik och datavetenskap* hade Gotlands län lägst andel anställda, endast 4 procent, jämfört med 12 procent i Stockholms län. I Uppsala och Västerbotten arbetade förhållandevis många inom *läraryrket*, 9-10 procent, jämfört med 6 procent i Stockholm. Det är en följd av att många i Uppsala och Västerbottens län arbetar som lärare vid länets universitet.

Inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens var i genomsnitt 24 procent av de anställda 55 år eller äldre. Dessa kan förväntas gå i pension inom en tioårsperiod. Denna andel varierade mellan 21 och 29 procent i de olika länen. Stockholm och Västra Götaland hade lägst andel äldre och Dalarna, Södermanland, Gotland, Västmanland och Kalmar hade högst andel äldre. Att andelen 55 år och äldre var lägre i storstadslänen är en följd av omflyttningen inom landet, vilken inneburit tillströmning av yngre arbetskraft till storstadslänen.

Störst variation mellan länen vad gäller pensionsavgångarna i olika yrken ser man i yrkesgrupperna *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* och *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*. Inom den förstnämnda gruppen var det 20 procent i Stockholms län jämfört med 31 procent i Dalarnas län som var 55 år eller äldre. Inom den sistnämnda yrkesgruppen, som främst består av administratörer i offentlig förvaltning/intresseorganisationer samt journalister, konstnärer, underhållare m.fl., var motsvarande andelar 23 procent i Stockholms län och 35 respektive 34 procent i Dalarnas respektive Blekinge län.

Andelen äldre var högst inom *läraryrket*; 27 procent kan väntas gå i pension inom en tioårsperiod. Andelen varierar från 25 procent i Jönköpings län till 30 procent i Dalarnas, Gotlands och Västmanlands län.

Tabell 5.2.1

Variationen mellan länen avseende andelen anställda i olika yrken (16 år–) samt avseende andelen 55 år eller äldre. År 2007

5.2.1 The variation between the counties on the proportion of employees in different occupations (16 years-) and the proportion of 55 years or older. Year 2007

Yrkesområden	Yrkets andel, procent			Andel 55 år eller äldre, procent		
	Högsta	Lägst	Riket	Högsta	Lägst	Riket
Ledningsarbete	7	5	6	34	26	30
Kräver normalt eftergymnasial utb.	45	28	36	29	21	24
Teknik o datavetenskap m.m.	12	4	9	25	17	19
Hälso- o sjukvård m.m.	7	4	5	30	25	26
Lärare	10	6	7	30	25	27
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	15	6	10	31	20	24
Socialsekr., behandl.ass., fritidsled.	2	1	2	27	19	23
Övriga yrken	6	3	4	35	23	27
Kräver normalt gymnasial utb.	56	39	48	23	18	20
Kontor- o kundservice	10	7	9	29	22	24
Vård- o omsorg	16	10	12	25	17	21
Service, storhushåll o restaurang	3	2	3	20	11	14
Försäljn inom detaljhandeln m.m.	6	4	5	18	8	13
Jordbruk, skogsbruk m.m.	2	0	1	29	20	26
Hantverk inom bygg o tillverkn.	12	6	9	24	19	21
Process- o maskinoperatörer m.fl.	14	2	7	20	14	17
Transportarbete	5	3	3	28	22	25
Övriga yrken	8	5	6	26	15	20
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb	7	5	6	27	15	21
Militärt arbete	2	0	0	55	6	11
Uppgift saknas	5	4	4	10	6	8
Totalt			100	25	19	21

Källa: Yrkesregistret, SCB

Yrken som kräver gymnasial utbildning

Mellan 39 och 56 procent av de förvärvsarbetande hade ett yrke som normalt kräver gymnasial utbildning. Stockholm hade den klart lägsta andelen och Dalarna, Kalmar, Gävleborg och Jönköping var bland de län som hade högst andel. Skillnaden mellan länen är särskilt påtaglig för yrkesgrupperna *process- och maskinoperatörer*, *hantverk inom bygg och tillverkning* samt *vård och omsorg*. I Jönköpings län arbetade hela 14 procent som *process- och maskinoperatörer* jämfört med endast två procent i Stockholms län. *Vård och omsorg*, som är den största yrkesgruppen, sysselsatte hela 12 procent av samtliga förvärvsarbetande. I flera län var andelen över 15 procent, exempelvis Gotland, Dalarna, Jämtland och Västerbotten. I Stockholms län var motsvarande andel betydligt lägre.

Inom yrken som kräver gymnasial kompetens var en av fem anställda 55 år eller äldre. Variationen mellan länen var inte fullt lika stor som inom eftergymnasiala yrken. Lägst andel äldre, 18-19 procent, hade även här Stockholms och Västra Götalands län och högst andel, 23 procent, hade Dalarnas och Kalmar län. Den största skillnaden mellan länen gällde yrkesgruppen *försäljning inom detaljhandel m.m.* där endast 8 procent av de anställda i Stockholms län var 55 år eller äldre jämfört med 18 procent i Blekinge län. Inom *vård och omsorg* varierade andelen äldre från 17 procent i Stockholms län till 25 procent i Kalmar län.

Adekvat utbildning

Uppgifterna över andelen med adekvat utbildning avser på läns-sidorna åldrarna upp till 34 år. Dessutom har populationen begränsats något i ett annat avseende⁵.

Andelen i åldrarna upp till 34 år som hade adekvat utbildning för sitt yrke varierar mellan länen från i genomsnitt 72 till 83 procent inom yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Lägst var andelen i Gotlands och Jämtlands län och högst i Västerbottens och Östergötlands län. Gotland hade lägre andel och Västerbotten och Östergötland högre andel än riksgenomsnittet inom alla yrkesgrupper på denna nivå.

---

⁵ Studerande som förvärvsarbetar ingår exempelvis inte, inte heller personer som saknar utbildningsuppgift. Detaljerad information om avgränsningen, se *Fakta om statistiken*.

Inom yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning varierade den genomsnittliga andelen med adekvat utbildning från 76 till 80 procent mellan länen. Andelen var lägst i Jönköpings och Jämtlands län och högst i Gävleborgs, Södermanlands, Örebro, Gotlands och Uppsala län.

Variationerna mellan länen var större för enskilda yrkesgrupper. Störst variation uppvisade de båda grupperna *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* och *teknik och datavetenskap*. Därefter följer *lärare* samt arbete inom *jordbruk, skogsbruk och trädgård*. Skillnaden mellan högsta och lägsta värde inom respektive yrkesgrupp var mer än 20 procentenheter.

Andelen med adekvat utbildning varierar även mellan de enskilda yrkena som ingår i en yrkesgrupp. En del av variationen mellan länen kan därför bero på olikheter i yrkessammansättningen inom respektive grupp. T.ex. så omfattar lärargruppen olika grupper av lärare inom det offentliga skolväsendet, men även universitets- och högskolelärare och lärare inom t.ex. studieförbund. Andelen universitets- och högskolelärare varierar naturligtvis mellan länen beroende på förekomst av och storlek på universitet och högskolor, vilket kan påverka den genomsnittliga andelen med adekvat utbildning för lärargruppen som helhet.

Tabell 5.2.2

Variationen mellan länen avseende andelen med adekvat utbildning i yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16–34 år, ej studerande. År 2007

5.2.2 The variation between the counties regarding the proportion with adequate education. Occupations which normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, no students. Year 2007

Yrkesområde	Andel adekvat utbildade, %		
	Högsta	Lägsta	Riket
Teknik o datavetenskap m.m.	79	57	72
Hälsa- o sjukvård m.m.	97	92	94
Lärare	86	64	78
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	85	71	80
Socialsekr., behandl.ass., fritidsledare m.fl.	81	56	70
Övriga yrken	81	61	74
Totalt	83	72	78

Tabell 5.2.3**Variationen mellan länen avseende andelen med adekvat utbildning i yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande. År 2007**

5.2.3 The variation between the counties regarding the proportion with adequate education. Occupations which normally require upper secondary education. Employees 16-34 years, no students. Year 2007

Yrkesområde	Andel adekvat utbildade, %		
	Högsta	Lägsta	Riket
Kontor o kundservice	82	71	76
Vård o omsorg	82	73	78
Service, storhushåll o restaurang	75	66	70
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	93	87	90
Jordbruk, skogsbruk m.m.	86	65	75
Hantverk inom bygg o tillverkn.	87	80	82
Process- o maskinoperatörer m.fl.	80	68	73
Transportarbete	85	68	73
Arbete utan krav på särskild yrkesutb.	79	68	74
Totalt	80	76	78

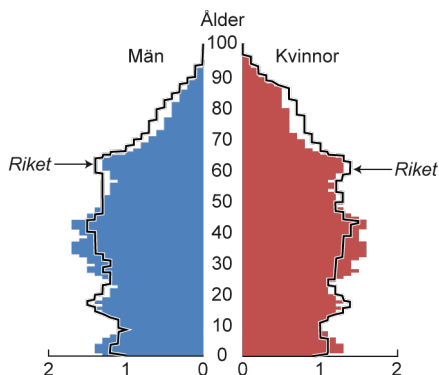

Stockholms län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

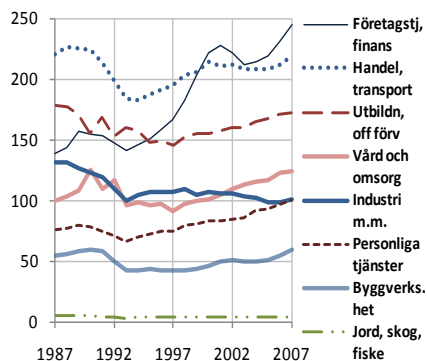
Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	68 450	7	1	17 830	26	-4
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	117 000	12	3	19 950	17	-2
Hälso- o sjukvård m.m.	43 520	4	-1	11 390	26	0
Lärare	59 070	6	-1	16 370	28	1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	147 070	15	5	28 840	20	-4
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	14 560	1	0	3 640	25	2
Övriga yrken	54 980	6	2	12 870	23	-4
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	94 810	10	1	20 630	22	-2
Vård o omsorg	93 690	10	-3	15 960	17	-4
Service, storhushåll o restaurang	31 440	3	1	3 400	11	-3
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	48 380	5	0	3 860	8	-5
Jordbruk, skogsbruk m.m.	3 590	0	0	710	20	-6
Hantverk inom bygg o tillverkn.	60 560	6	-3	11 810	19	-2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	19 960	2	-5	3 490	17	1
Transportarbete	24 730	3	-1	6 450	26	1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	48 370	5	-1	7 290	15	-5
Militärt arbete	2 190	0	0	270	12	2
Uppgift saknas	44 970	5	0	3 290	7	0
Summa anställda	977 330	100	0	188 030	19	-2

År 2007 förvärvsarbetade i Stockholms län cirka 1 035 000 personer, varav 58 000 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med drygt 20 procent sedan mitten av 1990-talet. Detta är dels en följd av att befolkningen i de yrkesaktiva åldrarna ökat, dels en följd av att arbetsmarknaden förbättrats. Samtliga branscher utom industrin och jord, skog och fiske har ökat. Det gäller framförallt företagstjänster, finansiell verksamhet och handel och transport. Dessa två branscher är störst och sysselsatte tillsammans år 2007 närmare 45 procent av de förvärvsarbetande.

Det är en betydligt högre andel i Stockholms län jämfört med riket som arbetar inom yrken som kräver eftergymnasial utbildning (45 procent) och en lägre andel än i riket som arbetar inom yrken som kräver gymnasial utbildning (39 procent). De största yrkesgrupperna var *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* samt *teknik och datavetenskap m.m.* där drygt 147 000 respektive 117 000 arbetade. Detta motsvarar 15 respektive 12 procent av samtliga anställda, vilket var betydligt högre andelar jämfört med riket. Vidare var det lägre andelar inom yrkesgrupperna *process- och maskinoperatörer m.fl.* och *hantverk inom bygg och tillverkning*.

Befolkningsstrukturen skiljer sig från riket såtillvida att andelen i de yrkesaktiva åldrarna är betydligt högre, det gäller framförallt personer i åldrarna 25-45 år. Vidare är det en lägre andel som är 55 år eller äldre. Under den senaste tioårsperioden har Stockholms län haft betydligt större inflyttning än utflyttning i de yngre yrkesaktiva åldrarna, medan man haft ett visst underskott i åldersgruppen 50-64 år.

Andelen anställda som år 2007 var 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var totalt cirka 188 000 eller 19 procent, vilket är något lägre än i riket. Frånsett ledningsarbete var andelen äldre högst inom yrkesgrupperna *lärare, hälso- och sjukvård* (eftergymnasial kompetens) samt *transportarbete* där 26-28 procent av de anställda var 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade 75 procent, vilket var lägre än i riket totalt. Lägst andel med adekvat utbildning hade yrkesgrupperna *socialsekreterare*,

behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl. samt teknik och datavetenskap m.m., 63 respektive 67 procent - betydligt lägre än i riket. Även bland lärarna var andelen med adekvat utbildning lägre än i riket. I yrken som kräver gymnasial kompetens var andelen adekvat utbildade i genomsnitt lika hög som i riket. Lägst andel hade service, storhushåll och restaurang samt transportarbete, 70 procent.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	17 730	67	-5	8 690	33
Hälso- o sjukvård m.m.	7 050	92	-2	630	8
Lärare	8 220	74	-5	2 970	27
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	25 890	79	0	6 700	21
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	1 960	63	-7	1 160	37
Övriga yrken	8 070	75	1	2 720	25
Totalt	68 920	75	-3	22 860	25

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

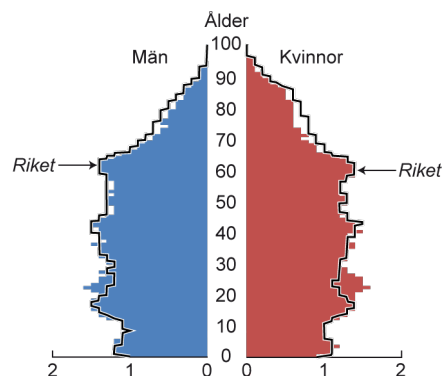
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	16 900	76	0	5 450	24
Vård o omsorg	16 920	75	-4	5 730	25
Service, storhushåll o restaurang	6 850	70	-1	3 010	31
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	15 730	92	2	1 400	8
Jordbruk, skogsbruk m.m.	660	76	1	210	25
Hantverk inom bygg o tillverkn.	11 550	81	-1	2 780	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	3 560	71	-2	1 460	29
Transportarbete	2 970	70	-3	1 250	30
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	8 610	75	1	2 860	25
Totalt	83 730	78	0	24 160	22

Uppsala län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

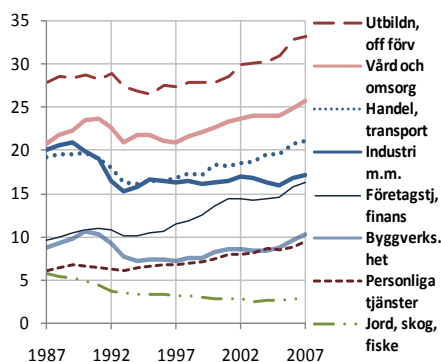
Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of

industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	6 830	5	0	2 320	34	4
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	10 320	8	-1	2 190	21	2
Hälso- o sjukvård m.m.	9 120	7	2	2 390	26	0
Lärare	12 260	10	2	3 460	28	1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	9 590	7	-2	2 500	26	3
Socialekr., behandl.ass, fritidsl.	2 690	2	0	680	25	3
Övriga yrken	5 050	4	0	1 510	30	3
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	9 650	8	-1	2 350	24	0
Vård o omsorg	17 300	13	1	3 420	20	-1
Service, storhushåll o restaurang	2 940	2	0	400	13	-1
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	6 240	5	0	700	11	-1
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 140	1	0	290	25	-1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	11 060	9	0	2 300	21	-1
Process- o maskinoperatörer m.fl.	5 850	5	-2	970	17	0
Transportarbete	4 290	3	0	1 200	28	3
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	7 140	6	0	1 480	21	0
Militärt arbete	1 600	1	1	100	6	-5
Uppgift saknas	5 060	4	0	330	7	-1
Summa anställda	128 130	100	0	28 570	22	1

År 2007 förvärvsarbetade i Uppsala län cirka 137 000 personer, varav 9 000 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med över 20 procent sedan mitten av 1990-talet, främst till följd av en förbättrad arbetsmarknad men även till följd av en befolkningsökning i de yrkesaktiva åldrarna. Samtliga branscher utom jordbruk, skogsbruk och fiske har ökat. Den största ökningen kan man se inom utbildning, offentlig förvaltning, vård och omsorg samt företagstjänster, finansiell verksamhet. Utbildning, offentlig förvaltning har länge varit den bransch som sysselsätter flest personer. År 2007 arbetade närmare 25 procent av samtliga anställda där. Den näst största branschen var vård och omsorg. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då t.ex. 10 procent arbetade som lärare och 13 procent arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) - något högre andelar än i riket. Samtidigt var det en något lägre andel än i riket som arbetade som *ekonomier, jurister, säljare m.m.* samt som *process- och maskinoperatörer m.fl.* I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Uppsala län en något lägre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasial utbildning och en något högre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Medelåldern i Uppsala län är lägre än i riket. Andelen i åldrarna 20-30 år är betydligt högre och andelen i åldrarna över 65 år lägre. Att andelen i åldrarna 20-30 år är högre har mycket att göra med att länet har haft en betydligt större inflyttning än utflyttning i dessa åldrar, vilket troligen främst beror på att många flyttar till länet för att studera vid Uppsala universitet.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var cirka 29 000 eller 22 procent. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Högst andel äldre fanns förutom inom *ledningsarbete* inom yrkesgrupperna *lärare, övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens* samt *transportarbete*.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 80 procent vilket var något högre än för riket. Lägst andel adekvat utbildade fanns bland *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.*, 63 procent - betydligt lägre än för riket. Bland *lärarna* hade 83 procent en adekvat utbildning, vilket

däremot var betydligt högre än riksgenomsnittet. Det är en följd av att gruppen i Uppsala län omfattar en relativt stor andel universitetslärare, av vilka flertalet bedömts ha adekvat utbildning. Även i yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 80 procent, vilket också var något högre än snittet för riket. Störst avvikelse från riket påträffas för yrkesgruppen *transportarbete*.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 670	72	0	650	28
Hälso- o sjukvård m.m.	1 650	93	-2	130	7
Lärare	2 310	83	5	470	17
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 250	77	-2	370	23
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	320	63	-7	190	37
Övriga yrken	690	81	6	170	19
Totalt	7 890	80	2	1 970	20

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

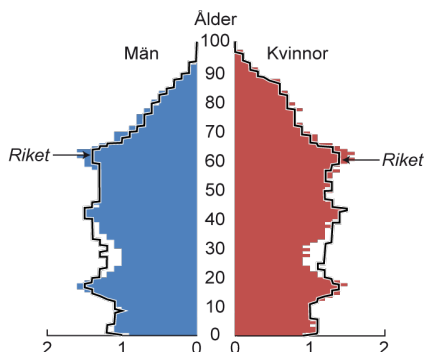
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	1 440	77	1	440	23
Vård o omsorg	2 980	76	-2	920	24
Service, storhushåll o restaurang	590	74	4	210	26
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 930	93	3	140	7
Jordbruk, skogsbruk m.m.	190	80	5	50	20
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 300	83	2	460	17
Process- o maskinoperatörer m.fl.	1 260	76	4	400	24
Transportarbete	620	79	6	170	21
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 200	73	-1	450	27
Totalt	12 510	80	2	3 220	20

Södermanlands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

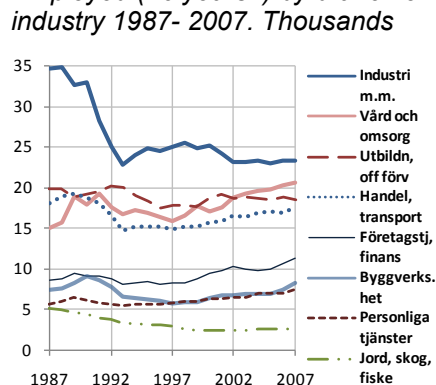
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 680	5	0	1 940	34	5
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	6 370	6	-3	1 600	25	6
Hälso- o sjukvård m.m.	4 980	5	0	1 330	27	1
Lärare	7 640	7	0	2 230	29	2
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	6 910	7	-3	2 040	30	6
Socialekr., behandl.ass, fritidsl.	1 980	2	0	500	25	2
Övriga yrken	3 390	3	0	1 040	31	3
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 500	8	-1	2 310	27	3
Vård o omsorg	15 700	15	3	3 420	22	1
Service, storhushåll o restaurang	2 600	2	0	430	16	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	4 830	5	0	700	14	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 120	1	0	310	28	2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	10 570	10	1	2 440	23	2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	10 690	10	3	1 880	18	1
Transportarbete	3 360	3	0	950	28	3
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	6 320	6	0	1 380	22	1
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 140	4	0	330	8	0
Summa anställda	104 820	100	0	24 830	24	2

År 2007 förvärvsarbetade i Södermanlands län cirka 112 000 personer, varav 6 700 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med cirka 10 procent sedan mitten av 1990-talet, främst till följd av en förbättrad arbetsmarknad. Sysselsättningsökningen gäller framförallt vård och omsorg samt företagstjänster, finansiell verksamhet. Trots att industrin minskat kraftigt sedan början av 1990-talet sysselsätter den fortfarande flest personer. Drygt 20 procent av samtliga förvärvsarbetande arbetade inom industrin år 2007. Detta avspeglas i yrkesstrukturen då sammanlagt 20 procent arbetade som *process- och maskinoperatörer m.fl.* eller inom *hantverk inom bygg och tillverkning*. Det var en något högre andel än i riket. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där 15 procent av de anställda arbetade - även det en högre andel än i riket. Däremot var det färre som arbetade inom *teknik- och datavetenskap* samt som *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* I jämförelse med yrkesstrukturen för riket hade Södermanlands län en högre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasial utbildning och en lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Medelåldern i Södermanland är högre än i riket. Det finns en högre andel i åldrarna runt 60 år och en lägre i åldrarna 20-40 år. Att andelen är något lägre i åldrarna 20-40 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft en större utflyttning än inflyttning i denna grupp.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var cirka 25 000 eller 24 procent. Jämfört med riket var det en högre andel äldre i samtliga yrkesgrupper. Avvikelsen från riket var speciellt stor för *teknik och datavetenskap m.m.* samt *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett *ledningsarbete* var andelen äldre högst inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning, ekonomier, jurister, säljare m.fl.* samt *lärare*.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 77 procent. Lägst andel adekvat utbildade, lägre än i riket, fanns bland *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.*, 67 procent. Andelen adekvat utbildade var även

något lägre än i riket inom *teknik och datavetenskap m.m.* och bland *lärarna*. I yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 80 procent, vilket var något högre än snittet för riket. Störst avvikelse från riket ser man i yrkesgruppen *kontors- och kundservicearbete*. Lägst andel adekvat utbildade hade gruppen *service, storhushåll och restaurang*, 70 procent.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	850	70	-2	360	30
Hälso- o sjukvård m.m.	940	94	0	60	6
Lärare	930	73	-5	340	27
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	880	79	0	230	21
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	250	67	-3	120	33
Övriga yrken	420	75	0	140	25
Totalt	4 270	77	-1	1 250	23

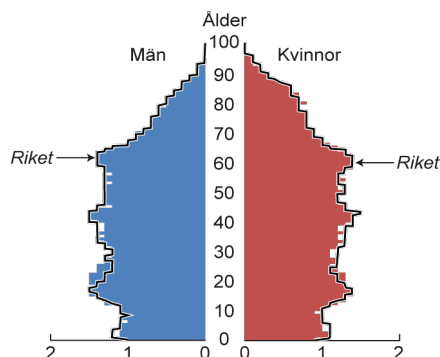
Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	1 470	82	6	320	18
Vård o omsorg	2 930	80	2	720	20
Service, storhushåll o restaurang	490	70	0	210	30
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 460	91	1	140	9
Jordbruk, skogsbruk m.m.	160	73	-2	60	27
Hantverk inom bygg o tillverkn.	1 960	83	2	400	17
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 170	76	3	700	24
Transportarbete	480	78	4	140	23
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 000	75	1	330	25
Totalt	12 130	80	2	3 010	20

Östergötlands län

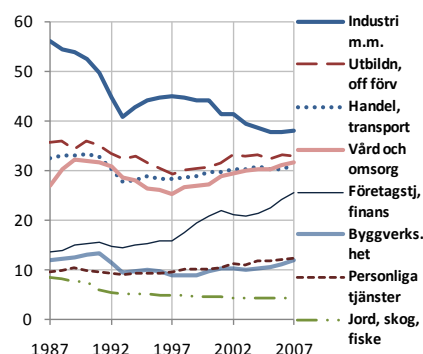
Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.
Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	9 220	5	-1	2 840	31	1
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	18 230	10	1	3 710	20	1
Hälso- o sjukvård m.m.	9 150	5	0	2 250	25	-2
Lärare	13 940	8	1	3 640	26	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	13 960	8	-2	3 920	28	4
Socalsekr., behandl.ass, fritidsl.	2 980	2	0	610	21	-2
Övriga yrken	5 490	3	-1	1 690	31	4
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	13 900	8	-1	3 610	26	2
Vård o omsorg	23 130	13	1	4 690	20	0
Service, storhushåll o restaurang	4 080	2	0	660	16	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	8 720	5	0	1 120	13	0
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 910	1	0	530	28	2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	17 050	9	1	3 610	21	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	13 440	7	1	2 240	17	0
Transportarbete	5 990	3	0	1 590	27	1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	11 090	6	0	2 340	21	1
Militärt arbete	610	0	0	60	10	-1
Uppgift saknas	7 050	4	0	540	8	0
Summa anställda	179 920	100	0	39 650	22	1

År 2007 förvärvsarbetade i Östergötlands län cirka 190 000 personer, varav 10 000 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med cirka sju procent sedan mitten av 1990-talet, dels till följd av att arbetsmarknaden förbättrats, dels till följd av att befolkningen i de yrkesaktiva åldrarna ökat. Samtliga branscher utom industrin och jordbruk, skogsbruk och fiske har ökat. Största ökningen står företagstjänster, finansiell verksamhet för. Industrin har minskat rejält sedan i slutet av 1980-talet men är fortfarande den bransch som sysselsätter flest personer. År 2007 arbetade cirka 38 000 eller 20 procent inom industrin. Industrins dominans avspeglas även i yrkesstrukturen då exempelvis 10 respektive 9 procent av samtliga anställda arbetade inom *teknik och datavetenskap m.m.* och inom *hantverk inom bygg och tillverkning*. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där cirka 23 000 eller 13 procent av de anställda arbetade. Yrkesstrukturen i länet är relativt lik den för riket såtillvida att 49 procent arbetar inom yrken som kräver gymnasial utbildning och 35 procent inom yrken som kräver eftergymnasial utbildning. Liknande fördelning observerades för riket.

Åldersstrukturen i länet skiljer sig något från riket då en större andel befinner sig runt 20 år och en mindre andel i åldrarna 30-40 år. Länet har de senaste tio åren haft en större inflyttning än utflyttning i åldrarna 20-34 år och en större utflyttning än inflyttning i åldrarna 50-64 år.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var cirka 40 000 eller 22 procent av samtliga anställda. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Andelen äldre var högst inom yrkesgrupperna *ledningsarbete, ekonomer, jurister, säljare m.fl.* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*. Cirka 28-31 procent väntas gå i pension inom en tioårsperiod, något högre andelar än för riket.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade 82 procent. Samtliga yrkesgrupper på denna nivå hade en högre andel adekvat utbildade jämfört med riket. Avvikelsen från riket var särskilt stor för grupperna *teknik och datavetenskap m.m., lärare och socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* Den sist-

nämnda gruppen hade dock lägst andel adekvat utbildade inom länet, 74 procent. I yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade 78 procent. Lägst andel hade yrkesgrupperna *service, storhushåll och restaurang, transportarbete* samt *process- och maskinoperatörer m.fl.* 69-71 procent hade en adekvat utbildning, vilket var något lägre än för riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	3 240	80	8	840	21
Hälsa- o sjukvård m.m.	1 810	95	1	100	5
Lärare	2 420	82	4	540	18
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 860	81	1	450	19
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	480	74	4	170	26
Övriga yrken	690	78	3	200	22
Totalt	10 500	82	4	2 290	18

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

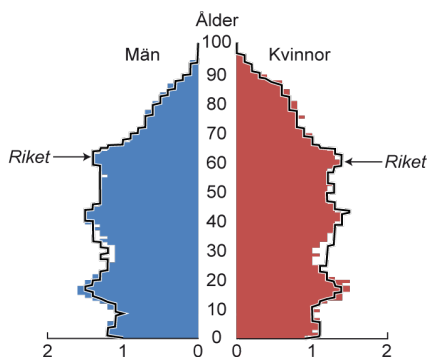
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	2 130	77	1	640	23
Vård o omsorg	4 050	80	2	1 010	20
Service, storhushåll o restaurang	790	69	-2	360	31
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	2 760	91	0	290	9
Jordbruk, skogsbruk m.m.	240	77	2	80	24
Hantverk inom bygg o tillverkn.	3 250	84	2	620	16
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 330	71	-2	960	29
Transportarbete	840	70	-3	360	30
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 960	73	-1	730	27
Totalt	18 350	78	1	5 040	22

Jönköpings län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

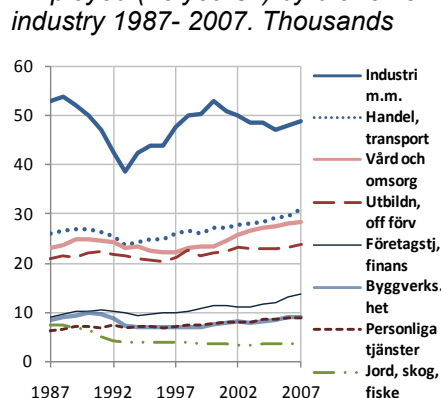
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	8 980	6	0	2 770	31	1
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	8 820	5	-3	1 760	20	1
Hälso- o sjukvård m.m.	7 100	4	-1	1 780	25	-1
Lärare	11 420	7	0	2 910	25	-2
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	11 780	7	-2	3 110	26	3
Socialekr., behandl.ass, fritidsl.	2 600	2	0	490	19	-4
Övriga yrken	4 090	3	-1	1 190	29	2
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	14 500	9	0	3 470	24	0
Vård o omsorg	19 510	12	0	4 470	23	2
Service, storhushåll o restaurang	3 050	2	-1	570	19	4
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	6 620	4	-1	1 110	17	4
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 190	1	0	330	28	2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	15 920	10	1	3 480	22	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	22 080	14	7	3 560	16	0
Transportarbete	6 080	4	0	1 580	26	1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	10 460	6	1	2 290	22	1
Militärt arbete	320	0	0	40	12	2
Uppgift saknas	6 950	4	0	400	6	-2
Summa anställda	161 460	100	0	35 320	22	0

År 2007 förvärvsarbetade i Jönköpings län cirka 169 000 personer, varav 7 500 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat sedan mitten av 1990-talet, främst till följd av en förbättrad arbetsmarknad. Industri, handel och transport har ökat mest och sysselsatte år 2007 nära hälften av de förvärvsarbetande. Antalet industrianställda var dock som högst år 2000 och låg då på ungefär samma nivå som i slutet av 1980-talet. Industrins dominans avspeglas även i yrkesstrukturen, där *process- och maskinoperatörer m.fl.* utgjorde den största gruppen med drygt 22 000 anställda motsvarande 14 procent av samtliga anställda i Jönköpings län – en dubbelt så stor andel som i riket totalt. Näst störst var yrkesgruppen *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) med närmare 20 000 sysselsatta. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Jönköpings län större andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen i Jönköpings län avviker från riksgenomsnittet framförallt genom att andelen personer i åldrarna 25-40 år är lägre, medan andelen i åldern 15-20 år är högre. Den lägre andelen i åldrarna 25-40 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft en större utflyttning än inflyttning i denna grupp.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var cirka 161 000 eller 22 procent av samtliga anställda. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett *ledningsarbete* var andelen äldre högst inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning* och inom *jordbruk, skogsbruk, trädgård o fiske*. Inom *service, storhushåll och restaurang* samt *försäljning inom detaljhandeln m.m.* var andelen äldre relativt låg, dock högre än i riket.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade 81 procent, vilket var högre än i riket. Störst var skillnaden jämfört med riket för *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* Andelen adekvat utbildade var lägst för grupperna *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl., teknik och datavetenskap m.m.* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*, 71 respektive 75 procent. I yrken som

kräver gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade lägst inom *process- och maskinoperatörsarbete*. Endast 68 procent hade en adekvat utbildning vilket var en lägre andel än i riket. Andelen med adekvat utbildning var låg även inom *service-, storhushålls- och restaurangarbete*.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 550	75	3	520	25
Hälso- o sjukvård m.m.	1 400	94	0	90	6
Lärare	1 880	80	2	460	20
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 700	85	5	310	15
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	410	71	1	170	30
Övriga yrken	580	75	1	190	25
Totalt	7 520	81	3	1 750	19

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

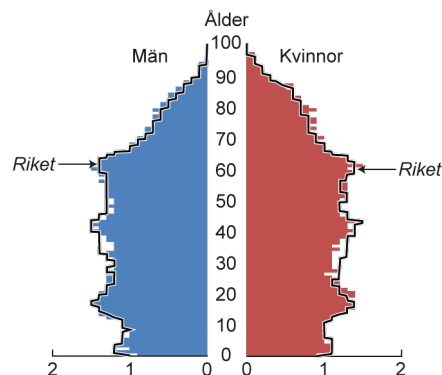
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	2 450	76	0	780	24
Vård o omsorg	3 400	82	3	770	18
Service, storhushåll o restaurang	570	70	-1	250	30
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 660	88	-2	230	12
Jordbruk, skogsbruk m.m.	170	80	6	40	20
Hantverk inom bygg o tillverkn.	3 290	82	1	720	18
Process- o maskinoperatörer m.fl.	4 250	68	-5	1 990	32
Transportarbete	1 010	75	1	350	26
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 680	69	-6	780	32
Totalt	18 480	76	-2	5 890	24

Kronobergs län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

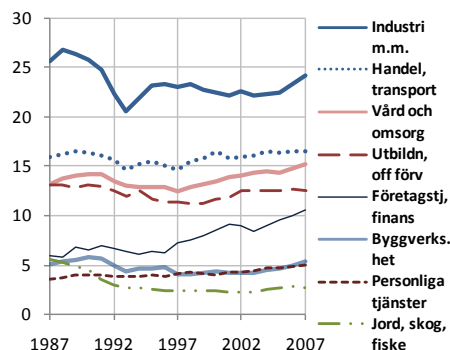
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	4 970	6	0	1 480	30	0
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	6 050	7	-2	1 210	20	1
Hälso- o sjukvård m.m.	3 920	4	-1	1 050	27	1
Lärare	5 930	7	0	1 650	28	1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	7 490	8	-1	1 860	25	1
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 250	1	0	280	23	0
Övriga yrken	2 330	3	-1	690	30	3
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 530	10	1	1 950	23	-1
Vård o omsorg	11 170	13	0	2 510	22	2
Service, storkhushåll o restaurang	1 530	2	-1	250	16	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	3 590	4	-1	590	17	4
Jordbruk, skogsbruk m.m.	760	1	0	210	28	2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	9 170	10	1	2 000	22	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	9 440	11	4	1 560	17	0
Transportarbete	3 530	4	1	880	25	0
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	5 320	6	0	1 230	23	2
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	3 620	4	0	250	7	-1
Summa anställda	88 630ⁱ	100	0	19 690ⁱ	22	1

År 2007 förvärvsarbetade i Kronobergs län cirka 94 000 personer, varav 5 000 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med över tio procent sedan mitten av 1990-talet. Det beror främst på en förbättrad arbetsmarknad men även på ett ökat antal i yrkesaktiv ålder. Företagstjänster, finansiell verksamhet har tillsammans med vård och omsorg ökat mest. Industrin är dock fortfarande den bransch som sysselsätter flest personer. Cirka en fjärdedel av samtliga förvärvsarbetande år 2007 arbetade inom industrin. Industrins dominans avspeglas även i yrkesstrukturen såtillvida att sammanlagt 21 procent av de anställda arbetade som *process- och maskinoperatörer m.fl.* eller inom *hantverk inom bygg- och tillverkning* - en högre andel än i riket. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där 13 procent arbetade. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Kronobergs län något högre andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen avviker från riksgenomsnittet såtillvida att andelen personer i åldrarna 30-50 år är lägre, medan andelen som är över 70 år är något högre. Länet har haft en något större utflyttning än inflyttning i de yrkesaktiva åldrarna.

Andelen anställda som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 ligger totalt sett på ungefär samma nivå som i riket, 22 procent. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett *ledningsarbete* var andelen äldre högst inom yrkesgrupperna *lärare, jordbruk, skogsbruk m.m.* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*; 28-30 procent var 55 år eller äldre. Lägst andel äldre hade yrkesgrupperna *service, storhushåll och restaurang, försäljning inom detaljhandel m.m.* samt *process- och maskinoperatörer m.fl.*; 16-17 procent var i dessa yrkesgrupper 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade lägst inom gruppen *teknik och datavetenskap m.m.* 67 procent av dem i åldern 16-34 år hade en adekvat utbildning, vilket var en lägre andel än i riket. Inom samtliga övriga yrkesgrupper med krav på eftergymnasial kompetens var andelen med adekvat utbildning högre än i riket. I yrken som kräver högst gymnasial

utbildning var andelen adekvat utbildade lägst inom *kontors- och kundservicearbete*. 71 procent hade en adekvat utbildning vilket var lägre än i riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 060	67	-5	510	33
Hälso- o sjukvård m.m.	710	97	3	20	3
Lärare	860	79	1	240	22
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 330	84	4	260	16
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	200	76	6	60	24
Övriga yrken	330	76	2	110	24
Totalt	4 510	79	1	1 200	21

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

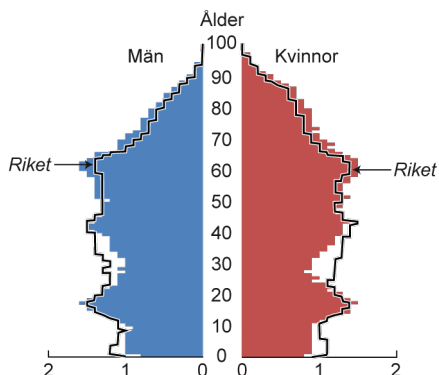
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	1 440	71	-5	580	29
Vård o omsorg	2 030	81	3	470	19
Service, storhushåll o restaurang	340	74	4	120	26
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	940	88	-2	120	12
Jordbruk, skogsbruk m.m.	90	78	3	30	23
Hantverk inom bygg o tillverkn.	1 900	81	0	440	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 070	76	3	670	25
Transportarbete	610	75	2	200	25
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	830	72	-2	320	28
Totalt	10 240	78	0	2 940	22

Kalmar län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

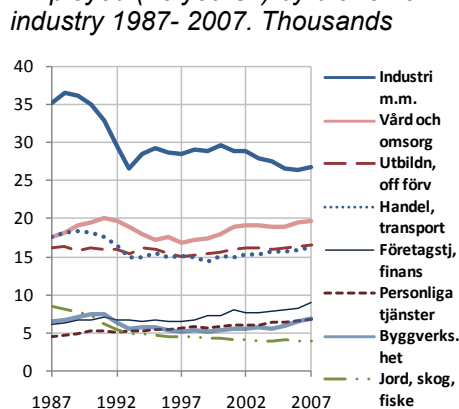
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 080	5	-1	1 710	34	4
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	4 890	5	-4	1 240	25	6
Hälsa- o sjukvård m.m.	4 810	5	0	1 270	26	0
Lärare	7 650	8	0	2 160	28	1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	5 860	6	-4	1 750	30	6
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 770	2	0	340	19	-3
Övriga yrken	2 720	3	-1	870	32	5
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	6 960	7	-2	1 990	29	5
Vård o omsorg	14 310	14	2	3 550	25	4
Service, storhushåll o restaurang	2 300	2	0	350	15	1
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	4 830	5	0	820	17	4
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 480	1	1	400	27	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	11 510	11	3	2 660	23	2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	10 740	11	4	1 850	17	1
Transportarbete	3 880	4	0	1 080	28	2
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	7 440	7	2	1 680	23	2
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 180	4	0	320	8	0
Summa anställda	100 420	100	0	24 030	24	2

År 2007 förvärvsarbetade i Kalmar län cirka 107 000 personer, varav 7 000 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat något sedan mitten av 1990-talet vilket beror på en förbättrad arbetsmarknad. Det är framförallt branscherna vård och omsorg och företags-tjänster, finansiell verksamhet som har ökat samtidigt som industrin har minskat något. Industrin är dock fortfarande den bransch som sysselsätter klart flest personer. Cirka en av fyra förvärvsarbetande arbetade inom industrin år 2007. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då sammanlagt 22 procent arbetade inom *hantverk inom bygg och tillverkning* samt *process- och maskinoperatörsarbete*, vilket var en högre andel än i riket. Den vanligaste yrkesgruppen var dock *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där cirka 14 000 eller 14 procent av samtliga anställda arbetade. Vidare hade Kalmar län en lägre andel anställda inom yrkesgrupperna *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* och *teknik och datavetenskap m.m.* än riket som helhet. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Kalmar län en betydligt högre andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och en betydligt lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Under den senaste tioårsperioden har Kalmar län haft en större utflyttning än inflyttning främst i åldrarna 20-34 år. Åldersstrukturen i Kalmar län avviker från riksgenomsnittet såtillvida att andelen personer i åldrarna 0-10 år och 20-40 år är betydligt lägre, medan andelen över 50 år är högre.

De framtida pensionsavgångarna inom olika yrkesgrupper speglar till viss del det framtida rekryteringsbehovet. Cirka 24 procent av de anställda år 2007 var 55 år eller äldre och kan väntas gå i pension inom en tioårsperiod. Andelen äldre var högre än i riket i de allra flesta yrkesgrupperna. Högst andel äldre fanns förutom i *ledningsarbete* i yrkesgrupperna *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* och *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*. Över 30 procent var här 55 år eller äldre vilket var betydligt högre än riksgenomsnittet.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det har varit att rekrytera personal med rätt kompetens den senaste tiden kan man se på andelen med adekvat utbildning bland de yngre anställda, 16-34 år. Inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens hade i Kalmar län 79 procent av de yngre förvärvsarbetande en adekvat utbildning, vilket var ungefär samma nivå som i riket totalt. Lägst andel med en adekvat utbildning hade yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.*, 69 procent, vilket var en något lägre andel än i

riket. Inom yrken som kräver högst gymnasiekompetens hade 77 procent en adekvat utbildning. Andelen var lägst i yrkesgruppen *service, storkushåll och restaurang*, 68 procent, vilket var något lägre än i riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	620	69	-3	280	31
Hälso- o sjukvård m.m.	840	94	0	50	6
Lärare	1 100	79	1	290	21
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	720	79	-1	190	21
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	280	71	2	110	29
Övriga yrken	320	71	-4	130	29
Totalt	3 880	79	1	1 050	21

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

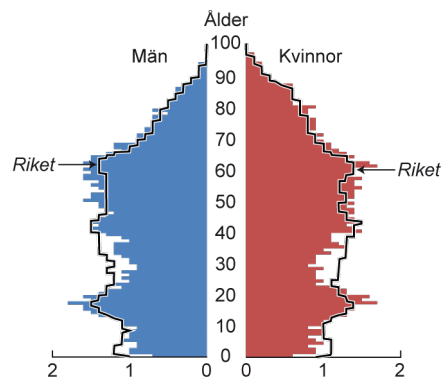
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	860	75	-1	290	26
Vård o omsorg	2 140	80	2	550	20
Service, storkushåll o restaurang	420	68	-3	200	32
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 290	87	-3	190	13
Jordbruk, skogsbruk m.m.	210	80	6	50	20
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 140	81	-1	510	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 040	71	-1	820	29
Transportarbete	530	75	2	170	25
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 090	71	-3	440	29
Totalt	10 730	77	-1	3 220	23

Gotlands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

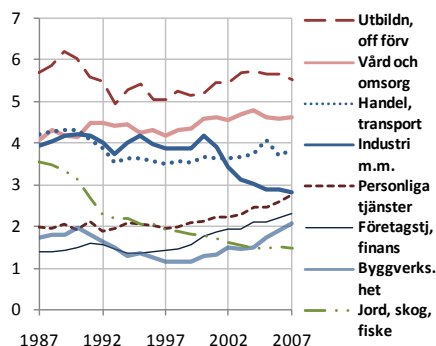
Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	1 200	5	-1	410	34	4
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	1 000	4	-4	210	21	2
Hälso- o sjukvård m.m.	1 170	5	0	360	30	4
Lärare	1 820	8	1	550	30	3
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 750	8	-2	440	25	1
Socalsekr., behandl.ass, fritidsl.	460	2	0	130	27	5
Övriga yrken	900	4	0	280	31	4
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	2 090	9	0	490	23	-1
Vård o omsorg	3 720	16	4	860	23	3
Service, storhushåll o restaurang	600	3	0	100	17	3
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 280	5	1	200	15	3
Jordbruk, skogsbruk m.m.	520	2	1	150	28	3
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 450	11	2	570	23	2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	770	3	-3	140	18	1
Transportarbete	810	3	0	200	25	-1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	1 600	7	1	380	23	3
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	1 070	5	0	100	9	1
Summa anställda	23 290	100	0	5 570	24	2

År 2007 förvärvsarbetade i Gotlands län cirka 26 000 personer, varav 2 700 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande är i princip oförändrat sedan mitten av 1990-talet. En omfördelning av jobben har dock ägt rum. Inom industrin har antalet förvärvsarbetande minskat påtagligt sedan i slutet av 1990-talet medan man kan se en ökning speciellt inom personliga tjänster, företagstjänster, finansiell verksamhet och inom byggverksamheten. Den vanligaste branschen har under en längre tid varit utbildning och offentlig förvaltning, följt av vård och omsorg. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då sammanlagt 29 procent arbetade inom de tre vanligaste yrkesområdena inom offentlig sektor – *lärare, vård och omsorg och hälso- och sjukvård*. Hantverk inom bygg och tillverkning var dock den näst vanligaste yrkesgruppen och sysselsatta 11 procent av de anställda. En lägre andel än i riket arbetade inom yrkesgrupperna *process- och maskinoperatörer m.fl.* och *teknik och datavetenskap m.m.* I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Gotlands län en något högre andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och en något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen i Gotlands län avviker från riksgenomsnittet framförallt genom att andelen personer i de yngsta åldrarna 0-10 år och i åldrarna 20-40 år är lägre. Den lägre andelen i åldern 20-40 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft en betydligt större utflyttning än inflyttning i denna grupp. Andelen i åldrarna 50-70 år är högre än riksgenomsnittet.

Andelen anställda som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 ligger totalt sett på något högre nivå än i riket, 24 procent. I flera yrkesgrupper var mer än 30 procent 55 år eller äldre. Exempelvis var 30 procent av de förvärvsarbetande inom yrkesgrupperna *hälso- och sjukvård m.m.* (eftergymnasial nivå) och *lärare* 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade 72 procent vilket var betydligt lägre än riksgenomsnittet. Exempelvis hade 62 procent adekvat utbildning inom yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.* jämfört med 72 procent i riket. Man ska dock vara medveten om att det handlar om väldigt få personer för

Gotlands län. I yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade 80 procent, vilket var något högre än i riket. Lägst andel adekvat utbildade fanns inom yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang*, 66 procent.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	120	62	-10	70	38
Hälso- o sjukvård m.m.	160	93	-1	10	7
Lärare	170	72	-6	70	28
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	250	71	-9	100	29
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	40	56	-14	30	44
Övriga yrken	90	70	-4	40	30
Totalt	840	72	-6	330	28

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	370	79	3	100	21
Vård o omsorg	520	77	-1	150	23
Service, storhushåll o restaurang	100	66	-5	50	34
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	330	89	-2	40	11
Jordbruk, skogsbruk m.m.	70	86	11	10	14
Hantverk inom bygg o tillverkn.	430	81	-1	100	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	130	74	2	50	26
Transportarbete	160	85	12	30	15
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	230	77	3	70	23
Totalt	2 330	80	2	600	20

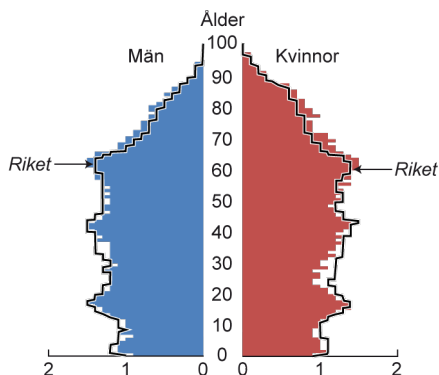

Blekinge län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

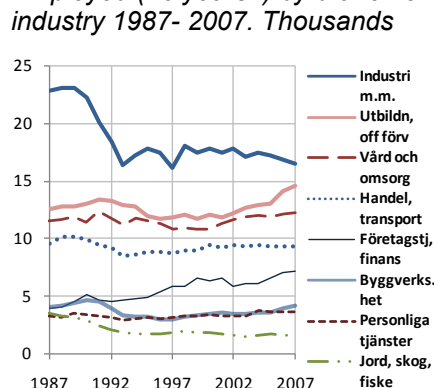
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	Andel	Diff. Riket
Ledningsarbete	3 160	5	-1	990	31	2
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	5 460	8	0	990	18	-1
Hälso- o sjukvård m.m.	3 300	5	0	850	26	-1
Lärare	4 760	7	0	1 240	26	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	4 090	6	-3	1 150	28	5
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	870	1	0	200	23	0
Övriga yrken	1 890	3	-1	640	34	7
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	5 050	8	-1	1 400	28	4
Vård o omsorg	9 220	14	2	2 080	23	2
Service, storhushåll o restaurang	1 290	2	-1	220	17	3
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	2 530	4	-1	450	18	5
Jordbruk, skogsbruk m.m.	670	1	0	190	28	2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	6 860	10	1	1 610	23	2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	6 860	10	4	1 180	17	1
Transportarbete	1 990	3	0	530	27	1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	4 010	6	0	1 070	27	6
Militärt arbete	1 590	2	2	100	6	-4
Uppgift saknas	2 900	4	0	230	8	0
Summa anställda	66 490	100	0	15 120	23	1

År 2007 förvärvsarbetade i Blekinge län cirka 70 000 personer, varav 3 500 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat något sedan mitten av 1990-talet. Utbildning och offentlig förvaltning samt företagstjänster, finansiell verksamhet är de branscher som har ökat medan industrin minskat. Industrin är dock fortfarande den största branschen och sysselsatta år 2007 närmare en av fyra förvärvsarbetande. Industrins dominans avspeglas även i yrkesstrukturen bland anställda då sammanlagt cirka 20 procent arbetade inom yrkesgrupperna *process- och maskinoperatörer m.fl.* samt *hantverk inom bygg och tillverkning*. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där cirka 9 200 eller 14 procent av samtliga anställda arbetade. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Blekinge län något högre andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen i Blekinge län avviker från riksgenomsnittet framförallt genom att andelen personer i åldrarna upp till 50 år är lägre, medan andelen i de äldre åldrarna är högre. Länet har under den senaste tioårsperioden haft en större utflyttning än inflyttning i de yrkesaktiva åldrarna, främst bland de yngre.

Andelen anställda som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 ligger totalt sett på något högre nivå än riket, 23 procent. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Andelen äldre var högst, 34 procent, inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*. Där påträffas även den största avvikelser från riket. Denna yrkesgrupp omfattar främst administratörer i offentlig förvaltning/intresseorganisationer samt journalister, konstnärer, underhållare m.fl. Lägst andel äldre, 17 procent, fanns i yrkesgrupperna *service, storhushåll och restaurang* samt *process- och maskinoperatörer*.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal med rätt kompetens under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 80 procent vilket var något högre än riksgenomsnittet. Skillnaden jämfört med riket var speciellt stor för *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* Lägst andel med adekvat utbildning hade yrkesgrupperna *övriga yrken* och

teknik och datavetenskap m.m., 69 respektive 74 procent vilket är lägre än i riket. I yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 78 procent. Lägst andel adekvat utbildade fanns inom yrkesgruppen *process- och maskinoperatörsarbete*, 69 procent, vilket var lägre än i riket. Samtidigt var andelen adekvat utbildade hög inom *hantverk inom bygg och tillverkning*, 87 procent, vilket var högre än i riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	920	74	3	320	26
Hälso- o sjukvård m.m.	570	97	3	20	3
Lärare	780	80	2	190	20
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	570	78	-2	160	22
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	160	79	9	40	21
Övriga yrken	190	69	-6	90	31
Totalt	3 190	80	2	820	20

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

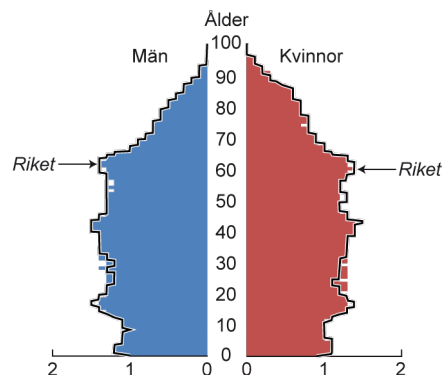
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	660	74	-2	230	26
Vård o omsorg	1 690	81	3	400	19
Service, storhushåll o restaurang	230	71	1	90	29
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	650	87	-3	100	13
Jordbruk, skogsbruk m.m.	80	76	1	30	25
Hantverk inom bygg o tillverkn.	1 350	87	5	210	13
Process- o maskinoperatörer m.fl.	1 130	69	-3	500	31
Transportarbete	290	74	1	100	26
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	560	73	-1	210	27
Totalt	6 630	78	0	1 870	22

Skåne län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

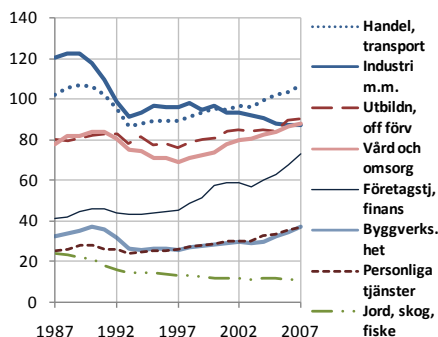
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	29 150	6	0	8 740	30	0
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	40 150	8	-1	7 090	18	-1
Hälso- o sjukvård m.m.	27 120	5	0	7 170	26	0
Lärare	38 570	8	1	10 090	26	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	46 700	9	0	11 570	25	1
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	8 520	2	0	1 780	21	-2
Övriga yrken	16 400	3	0	4 450	27	0
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	46 440	9	1	11 170	24	0
Vård o omsorg	60 910	12	0	12 020	20	-1
Service, storhushåll o restaurang	11 780	2	0	1 680	14	0
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	23 990	5	0	3 470	14	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	5 510	1	0	1 410	26	0
Hantverk inom bygg o tillverkn.	43 950	9	0	9 790	22	1
Process- o maskinoperatörer m.fl.	30 360	6	-1	4 990	16	0
Transportarbete	16 450	3	0	3 990	24	-1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	31 650	6	0	6 470	20	0
Militärt arbete	420	0	0	100	23	12
Uppgift saknas	22 050	4	0	1 750	8	0
Summa anställda	500 110	100	0	107 730	22	0

År 2007 förvärvsarbetade i Skåne län cirka 536 000 personer, varav 35 500 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med cirka 15 procent sedan mitten av 1990-talet, dels till följd av en förbättrad arbetsmarknad, dels till följd av en befolkningsökning i de yrkesaktiva åldrarna. Samtliga branscher utom industrin och jordbruk, skog och fiske har ökat. Det gäller framförallt företagstjänster, finansiell verksamhet, handel och transport samt vård och omsorg. Handel och transport var år 2007 den största branschen och sysselsatte cirka 20 procent av samtliga förvärvsarbetande. Yrkesstrukturen för Skåne län är mycket lik yrkesstrukturen för riket som helhet. Cirka 35 procent arbetade inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens och 48 procent inom yrken som kräver gymnasial kompetens. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där 12 procent av de anställda arbetade. Därefter kommer *hantverk inom bygg och tillverkning, kontor och kundservice* samt *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* som vardera sysselsatte nio procent av de anställda.

Även ålderstrukturen i Skåne län påminner mycket om åldersstrukturen för riket. Andelen i åldrarna 50-60 år är dock något lägre och andelen i åldrarna 20-30 år något högre. Att andelen är något högre i åldrarna 20-30 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft en betydligt större inflyttning än utflyttning i denna grupp.

Andelen anställda som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 ligger totalt sett på samma nivå som i riket, 22 procent. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett *ledningsarbete* var andelen äldre högst inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning, hälso- och sjukvård* (eftergymnasial kompetens) samt *lärare* där 27 respektive 26 procent av de anställda var 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 81 procent, vilket var högre än för riket. Störst avvikelse från riket påträffas för *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* Även i övriga yrkesgrupper på denna nivå var andelen med adekvat utbildning högre än i riket. Lägst

andel adekvat utbildade hade yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*, 75 respektive 77 procent. I yrken som kräver gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade lägst inom *process- och maskinoperatörsarbete* samt *service, storhushåll och restaurang*, 71 respektive 72 procent.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	7 790	75	3	2 650	25
Hälso- o sjukvård m.m.	4 700	95	1	270	5
Lärare	6 780	82	4	1 500	18
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	7 090	82	2	1 610	19
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	1 460	78	8	430	23
Övriga yrken	2 250	77	3	670	23
Totalt	30 070	81	3	7 120	19

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

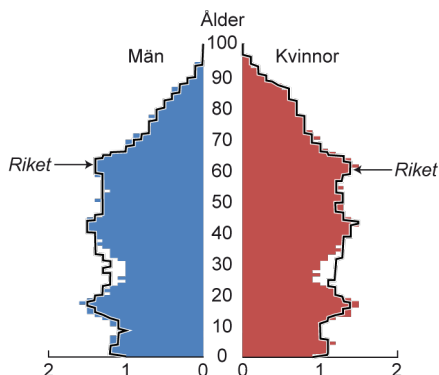
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	7 800	77	1	2 380	23
Vård o omsorg	11 460	81	3	2 650	19
Service, storhushåll o restaurang	2 490	72	1	980	28
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	7 040	90	0	780	10
Jordbruk, skogsbruk m.m.	740	73	-2	280	27
Hantverk inom bygg o tillverkn.	8 670	82	0	1 940	18
Process- o maskinoperatörer m.fl.	5 770	71	-2	2 410	29
Transportarbete	2 390	73	0	870	27
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	5 200	73	-1	1 950	27
Totalt	51 550	78	0	14 230	22

Hallands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

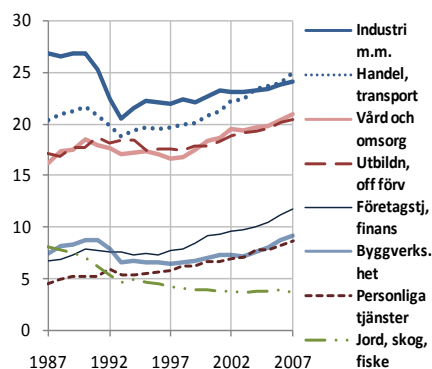
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	6 430	6	0	2 020	31	2
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	6 080	5	-4	1 300	21	2
Hälso- o sjukvård m.m.	5 790	5	0	1 520	26	0
Lärare	9 040	8	1	2 400	27	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	8 620	7	-2	2 180	25	2
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 740	1	0	370	21	-2
Övriga yrken	2 960	3	-1	810	27	0
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	10 580	9	0	2 510	24	0
Vård o omsorg	15 560	13	1	3 510	23	2
Service, storhushåll o restaurang	2 670	2	0	420	16	1
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	6 340	5	1	950	15	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 710	1	1	410	24	-2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	12 110	10	1	2 590	21	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	9 530	8	1	1 500	16	-1
Transportarbete	4 490	4	0	1 230	27	2
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	7 430	6	1	1 680	23	2
Militärt arbete	580	0	0	50	8	-2
Uppgift saknas	5 180	4	0	380	7	0
Summa anställda	116 830	100	0	25 810	22	1

År 2007 förvärvsarbetade i Hallands län cirka 126 000 personer, varav 8 900 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med närmare 20 procent sedan mitten 1990-talet. Det beror dels på en förbättrad arbetsmarknad, dels på att befolkningen i de mest yrkesaktiva åldrarna 20-64 år har ökat. Samtliga branscher utom jord, skog, fiske har ökat. Den största ökningen stod handel och transport samt företagstjänster, finansiell verksamhet för. Industrin är tillsammans med handel och transport de branscher som sysselsatte flest personer år 2007.

I jämförelse med rikets yrkesstruktur hade Hallands län en högre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasieutbildning och en lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning. De vanligaste yrkesgrupperna var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) samt *hantverk inom bygg och tillverkning* där 13 respektive 10 procent arbetade. Vidare var det en lägre andel än i riket som arbetade inom grupperna *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* och *teknik och datavetenskap m.m.*

Under den senaste tioårsperioden har Hallands län haft en större inflyttning än utflyttning i de yrkesaktiva åldrarna, framförallt i åldrarna 35-49 år. Åldersstrukturen i Hallands län avviker från riksgenomsnittet såtillvida att andelen personer i åldrarna 20-35 år är lägre, medan exempelvis andelen mellan 10-20 år är något högre.

De framtida pensionsavgångarna inom olika yrkesgrupper speglar till viss del det framtida rekryteringsbehovet. Cirka 26 000 personer eller 22 procent av de förvärvsarbetande år 2007 var 55 år eller äldre och kan väntas gå i pension inom en tioårsperiod. Störst andel äldre fanns i yrkesgruppen *ledningsarbete* där 31 procent var 55 år eller äldre. Därefter kommer *lärare, övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens* och *transportarbete* där 27 procent var 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det har varit att rekrytera personal med rätt kompetens den senaste tiden kan man se på andelen med adekvat utbildning bland de yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta rätt kompetens. Inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens hade 80 procent av de yngre förvärvsarbetande i Hallands län en adekvat utbildning, vilket var en något högre andel än i riket totalt. Lägst andel med en adekvat utbildning, 72 procent, fanns inom yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.* Störst avvikelse från riket fanns i yrkesgruppen *socialsekreterare*,

behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl. där 75 procent hade en adekvat utbildning, vilket var betydligt högre än snittet för riket. I yrken som kräver högst gymnasiekompetens hade i genomsnitt 79 procent en adekvat utbildning. Lägst andel med adekvat utbildning fanns i yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang*, 67 procent, vilket var lägre än i riket som helhet. Inom *vård och omsorg* var andelen adekvat utbildade något högre än i riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	990	72	0	390	28
Hälso- o sjukvård m.m.	920	93	-1	70	7
Lärare	1 320	77	-1	390	23
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 300	82	3	280	18
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	260	75	5	80	25
Övriga yrken	420	77	2	130	24
Totalt	5 210	80	2	1 340	20

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

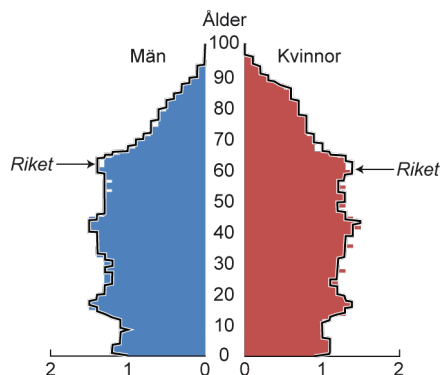
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	1 720	76	0	540	24
Vård o omsorg	2 590	81	3	600	19
Service, storhushåll o restaurang	500	67	-4	250	33
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 870	90	0	200	10
Jordbruk, skogsbruk m.m.	240	77	3	70	23
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 530	84	2	500	17
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 030	74	1	730	27
Transportarbete	640	71	-2	260	29
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 210	73	-1	450	27
Totalt	13 320	79	1	3 600	21

Västra Götalands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

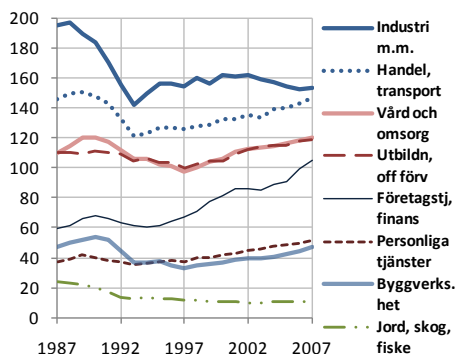
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	40 350	6	0	11 680	29	-1
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	68 540	10	1	11 640	17	-2
Hälso- o sjukvård m.m.	35 210	5	0	8 920	25	-1
Lärare	50 000	7	0	13 290	27	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	65 760	9	0	15 200	23	0
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	13 060	2	0	2 780	21	-1
Övriga yrken	21 870	3	-1	5 950	27	0
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	63 620	9	0	14 620	23	-1
Vård o omsorg	85 180	12	0	17 320	20	0
Service, storhushåll o restaurang	17 400	2	0	2 400	14	-1
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	32 960	5	0	4 280	13	0
Jordbruk, skogsbruk m.m.	5 110	1	0	1 280	25	-1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	66 140	9	0	14 070	21	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	57 830	8	1	8 120	14	-3
Transportarbete	22 450	3	0	5 550	25	-1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	43 870	6	0	8 800	20	0
Militärt arbete	1 770	0	0	170	10	-1
Uppgift saknas	29 580	4	0	2 180	7	0
Summa anställda	720 680	10	0	148 220	21	-1

År 2007 förvärvsarbetade i Västra Götalands län cirka 761 000 personer, varav 40 700 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med runt 15 procent sedan mitten av 1990-talet, dels till följd av en förbättrad arbetsmarknad, dels till följd av en befolkningsökning i de yrkesaktiva åldrarna. Samtliga branscher utom industrin och jord, skog och fiske har ökat. Det gäller framförallt företagstjänster, finansiell verksamhet, handel och transport samt vård och omsorg. Industrin var år 2007 tillsammans med handel och transport de största branscherna och sysselsatte tillsammans cirka 40 procent av de förvärvsarbetande.

Yrkesstrukturen för Västra Götalands län är mycket lik yrkesstrukturen för riket som helhet. Cirka 35 procent arbetade inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens och 49 procent inom yrken som kräver gymnasial kompetens. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där drygt 85 000 eller 12 procent av de anställda arbetade. Därefter kommer *teknik och datavetenskap m.m.*, *kontors- och kundservicearbete* samt *hantverk inom bygg och tillverkning*.

Även ålderstrukturen i länet påminner mycket om åldersstrukturen för riket. Länet har under den senaste tioårsperioden haft en större inflyttning än utflyttning i de yrkesaktiva åldrarna, framförallt bland de yngre.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var totalt cirka 148 000 eller 21 procent. I flera yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett ledningsarbete var andelen äldre högst inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning* samt *lärare* där 27 procent av de anställda var 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 79 procent. Lägst andel med adekvat utbildning hade gruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.*, 73 procent, vilket dock var en något högre andel än i riket totalt. Inom *teknik och datavetenskap m.m.* hade 75 procent en adekvat utbildning vilket även det var något högre än riksgenomsnittet. I

yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade 77 procent. Lägst andel adekvat utbildade fanns inom yrkesgrupperna *service, storhushåll och restaurang, process- och maskinoperatörsarbete* samt *transportarbete*, cirka 71-72 procent.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	12 900	75	3	4 280	25
Hälsa- o sjukvård m.m.	6 220	95	1	310	5
Lärare	8 000	77	-1	2 340	23
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	10 190	80	0	2 560	20
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	1 970	73	3	740	27
Övriga yrken	2 830	74	-1	1 010	26
Totalt	42 110	79	1	11 240	21

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

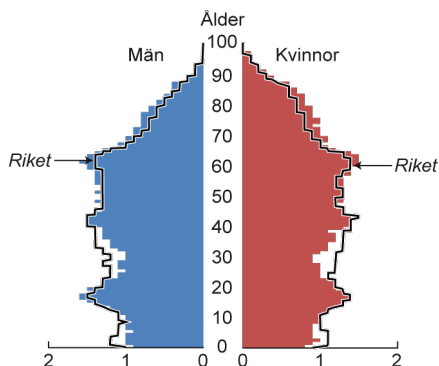
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	10 920	77	1	3 340	23
Vård o omsorg	15 410	77	-1	4 500	23
Service, storhushåll o restaurang	3 700	71	1	1 520	29
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	9 820	90	-1	1 120	10
Jordbruk, skogsbruk m.m.	710	74	-1	250	26
Hantverk inom bygg o tillverkn.	13 430	80	-2	3 330	20
Process- o maskinoperatörer m.fl.	13 240	72	-1	5 150	28
Transportarbete	3 300	72	-2	1 310	28
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	7 810	74	0	2 770	26
Totalt	78 340	77	-1	23 280	23

Värmlands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

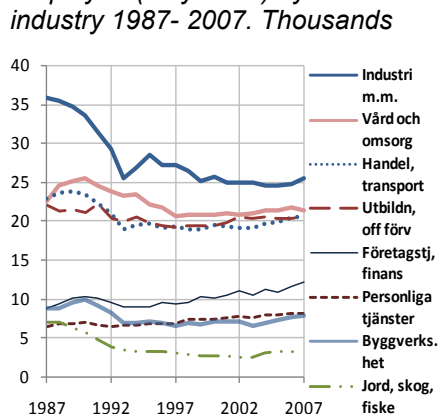
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 590	5	-1	1 810	32	3
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	7 030	6	-3	1 590	23	4
Hälso- o sjukvård m.m.	5 850	5	0	1 690	29	3
Lärare	9 000	8	1	2 340	26	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	7 690	7	-3	2 340	30	7
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 760	2	0	440	25	3
Övriga yrken	3 630	3	-1	1 090	30	3
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 160	7	-2	2 410	29	6
Vård o omsorg	16 010	14	2	3 710	23	3
Service, storkhushåll o restaurang	2 450	2	0	400	16	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	6 410	6	1	970	15	3
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 450	1	0	370	26	0
Hantverk inom bygg o tillverkn.	13 010	11	2	2 770	21	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	10 690	9	3	1 850	17	1
Transportarbete	4 830	4	1	1 340	28	2
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	6 850	6	0	1 690	25	4
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 360	4	0	370	9	1
Summa anställda	114 830	100	0	27 210	24	2

År 2007 förvärvsarbetade i Värmlands län cirka 121 000 personer, varav 6 400 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har förändrats ytterst marginellt sedan mitten av 1990-talet. Inom industrin har antalet minskat något samtidigt som företagstjänster, finansiell verksamhet ökat. Industrin är dock fortfarande den bransch som sysselsätter flest personer. År 2007 arbetade drygt 20 procent av samtliga förvärvsarbetande där. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då 9 respektive 11 procent av de anställda arbetade inom grupperna *process- och maskinoperatörer m.fl.* respektive *hantverk inom bygg och tillverkning*, vilket var något högre andelar än för riket. Den största yrkesgruppen var dock *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där 14 procent arbetade. I jämförelse med yrkesstrukturen för riket hade Värmlands län en högre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasial utbildning och en lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning. Det var t.ex. färre än i riket som arbetade som *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* och inom *teknik och datavetenskap m.m.*

Medelåldern i Värmland är högre än i riket. Det är en lägre andel i åldrarna 0-10 år och 20-40 år och en högre andel över 60 år. Att andelen i åldrarna 20-40 år är lägre har att göra med att länet har haft en större utflyttning än inflyttning i dessa åldrar.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var cirka 27 000 eller 24 procent. För de allra flesta yrkesgrupperna var andelen äldre högre än i riket i genomsnitt. Andelen äldre var förutom inom *ledningsarbete* särskilt hög inom grupperna *hälso- och sjukvård m.m.*, *ekonomier, jurister, säljare m.fl.*, *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens* samt *kontor och kundservicearbete*.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 79 procent. Lägst andel adekvat utbildade fanns bland *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.*, 65 procent - lägre andel än i riket totalt. Näst lägst andel hade yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.*; 74 procent var adekvat utbildade vilket dock var högre än riksgenomsnittet. I yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 78 pro-

cent. Lägst andel med adekvat utbildning hade förutom *jordbruk, skogsbruk m.m.* (litet antal anställda) yrkesgrupperna *process- och maskinoperatörer m.fl.* och *transportarbete*. I dessa yrkesgrupper hade 71 respektive 68 procent en adekvat utbildning, vilket var lägre än i riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 020	74	2	370	27
Hälso- o sjukvård m.m.	880	95	1	50	5
Lärare	1 330	79	1	350	21
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	900	81	1	210	19
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	190	65	-5	100	36
Övriga yrken	460	75	1	150	25
Totalt	4 770	79	1	1 230	21

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

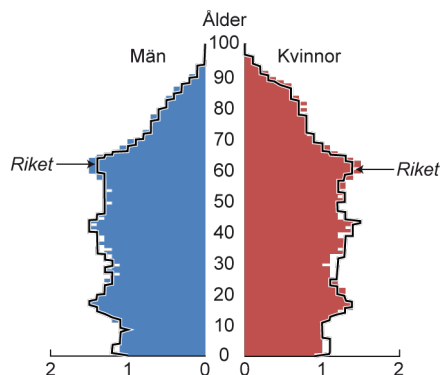
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	980	75	-1	340	26
Vård o omsorg	2 660	80	2	660	20
Service, storhushåll o restaurang	500	75	4	170	26
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 810	90	0	200	10
Jordbruk, skogsbruk m.m.	160	68	-7	70	32
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 480	83	1	510	17
Process- o maskinoperatörer m.fl.	1 970	71	-2	820	29
Transportarbete	600	68	-5	280	32
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 080	76	2	350	24
Totalt	12 250	78	0	3 410	22

Örebro län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

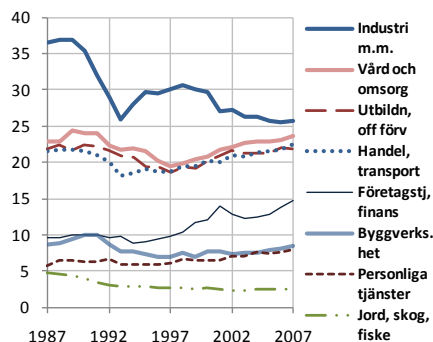
Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 890	5	-1	1 920	33	3
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	8 110	7	-2	1 990	25	5
Hälso- o sjukvård m.m.	6 570	5	0	1 840	28	2
Lärare	9 200	8	0	2 540	28	0
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	8 540	7	-3	2 480	29	5
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	2 220	2	0	530	24	1
Övriga yrken	3 920	3	-1	1 200	30	3
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	11 420	9	1	2 670	23	-1
Vård o omsorg	16 540	14	1	3 680	22	2
Service, storhushåll o restaurang	2 910	2	0	560	19	5
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	5 830	5	0	770	13	1
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 050	1	0	300	29	3
Hantverk inom bygg o tillverkn.	12 360	10	1	2 770	22	1
Process- o maskinoperatörer m.fl.	10 750	9	2	1 940	18	2
Transportarbete	4 910	4	1	1 240	25	0
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	7 500	6	0	1 640	22	1
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 600	4	0	390	8	1
Summa anställda	122 400	100	0	28 470	23	2

År 2007 förvärvsarbetade i Örebro län cirka 129 000 personer, varav 6 300 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat med cirka sju procent sedan mitten av 1990-talet till följd av en förbättrad arbetsmarknad. Samtliga branscher utom industrin och jord, skog, fiske har ökat. Största ökningen ser man inom företagstjänster, finansiell verksamhet. Efter 90-talskrisen återhämtade sig industrin något, men har efter 1998 åter minskat. Trots detta var industrin fortfarande år 2007 den bransch som tillsammans med vård och omsorg sysselsatte flest personer. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen, då 14 procent eller 16 500 arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) och 9 respektive 10 procent arbetade som *process- och maskinoperatörer m.fl.* respektive med *hantverk inom bygg och tillverkning*. Yrkesstrukturen i Örebro län skiljer sig från riket såtillvida att en högre andel förvärvsarbetar i yrken som kräver gymnasial utbildning och en lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning. Störst är avvikelserna från riket för gruppen *ekonomier, jurister, säljare m.fl.*

Medelåldern i Örebro är något högre än i riket. Det finns en lägre andel i åldrarna 25-45 år och en högre andel runt pensionsåldern. Utflyttningen har under den senaste tioårsperioden varit något större än inflyttningen i de mest yrkesaktiva åldrarna.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var 23 procent, vilket var en något högre andel än i riket. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Andelen äldre var högst inom *ledningsarbete, ekonomier, jurister, säljare m.fl., övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning* samt inom *jordbruk, skogsbruk m.m.* Avvikelsen från riket var speciellt stor för yrkesgrupperna *teknik och datavetenskap m.m., ekonomier, jurister, säljare m.fl.* samt *service, storhushåll och restaurang*, där en större andel väntas gå i pension jämfört med snittet för riket.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade lägst för *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* och inom *teknik och datavetenskap m.m.*, 69 respektive 71 procent. I yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 80 procent, något högre än i riket. Lägst andel hade

yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang*, 72 procent. Inom yrkesgruppen *process- och maskinoperatörer m.fl.* var det en klart högre andel adekvat utbildade jämfört med riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 170	71	-1	490	30
Hälso- o sjukvård m.m.	1 080	94	0	70	6
Lärare	1 340	76	-2	420	24
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 120	79	0	290	21
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	310	69	-1	140	31
Övriga yrken	480	73	-1	180	27
Totalt	5 490	78	0	1 580	22

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

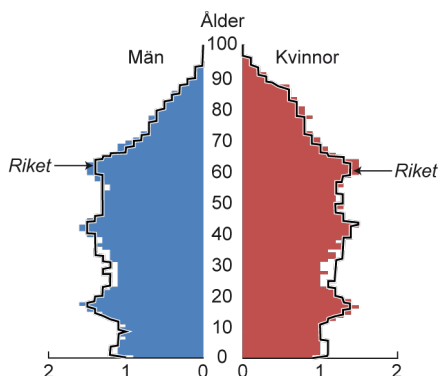
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	2 260	78	2	650	22
Vård o omsorg	2 840	79	0	780	22
Service, storhushåll o restaurang	500	72	2	200	28
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 820	92	2	160	8
Jordbruk, skogsbruk m.m.	130	77	2	40	23
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 340	83	1	490	17
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 080	78	6	570	22
Transportarbete	820	75	2	270	25
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 320	74	0	470	26
Totalt	14 120	80	2	3 620	20

Västmanlands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

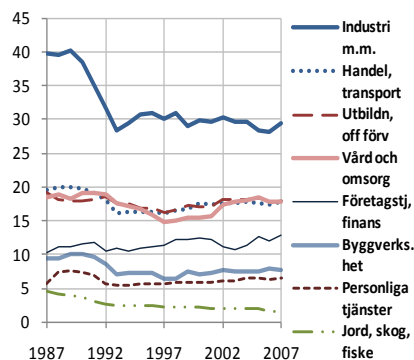
Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Employed (16 years–) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 810	5	0	1 820	31	2
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	9 710	9	0	2 470	25	6
Hälso- o sjukvård m.m.	5 100	5	0	1 310	26	-1
Lärare	7 400	7	0	2 200	30	3
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	8 380	8	-2	2 470	29	6
Socialekr., behandl.ass, fritidsl.	1 880	2	0	420	22	0
Övriga yrken	3 020	3	-1	930	31	4
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	9 660	9	0	2 320	24	0
Vård o omsorg	13 270	12	0	2 890	22	1
Service, storhushåll o restaurang	2 370	2	0	380	16	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	4 760	4	0	660	14	1
Jordbruk, skogsbruk m.m.	670	1	0	160	24	-2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	10 800	10	1	2 360	22	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	10 730	10	3	1 860	17	1
Transportarbete	3 360	3	0	900	27	1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	6 380	6	0	1 440	23	2
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 120	4	0	370	9	1
Summa anställda	107 440	100	0	24 950	23	2

År 2007 förvärvsarbetade i Västmanlands län cirka 113 000 personer, varav 5 300 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har totalt sett ökat marginellt sedan mitten av 1990-talet. Trots att industrin minskat kraftigt sedan början av 1990-talet sysselsätter den fortfarande cirka 25 procent av samtliga förvärvsarbetande. Industrins dominans avspeglas i yrkesstrukturen då sammanlagt 20 procent arbetade som *process- och maskinoperatörer m.fl.* eller med *hantverk inom bygg och tillverkning*, vilket var en högre andel än i riket. Den största yrkesgruppen var *vård och omsorg* (gymnasial kompetens) där 12 procent av de anställda arbetade. I jämförelse med yrkesstrukturen för riket hade Västmanlands län en något högre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasial utbildning och en något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning. T.ex. var andelen *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* lägre än i riket totalt.

Västmanland har den senaste tioårsperioden haft en större utflyttning än inflyttning i de yrkesaktiva åldrarna 20-64 år. Åldersstrukturen i länet avviker från riket såtillvida att andelen i åldrarna 20-40 år är lägre och andelen runt pensionsåldern högre.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var 23 procent, vilket var en något högre andel än i riket. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Andelen äldre var högst inom *ledningsarbete*, bland *lärare* samt inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*. Avvikelsen från riket var speciellt stor för yrkesgrupperna *teknik och datavetenskap m.m.* samt *ekonomier, jurister, säljare m.fl.*

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 79 procent. Jämfört med riket var det en betydligt högre andel adekvat utbildade inom *teknik och datavetenskap m.m.* och en betydligt lägre andel inom yrkesgruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* Den sistnämnda gruppen hade även lägst andel adekvat utbildade inom länet, 63 procent. Även i yrken som kräver högst gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade 79 procent i genomsnitt. Lägst andel fanns inom yrkesgrupperna *service, storhushåll och restaurang* samt *jord och skogsbruk m.m.* (litet antal). Inom *vård och omsorg* samt *pro-*

cess- och maskinoperatörer m.fl. var andelen adekvat utbildade högre än i riket totalt.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 290	79	7	350	22
Hälsa- o sjukvård m.m.	900	94	0	60	6
Lärare	950	76	-2	310	24
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 010	79	-1	270	21
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	220	63	-7	130	37
Övriga yrken	340	69	-5	150	31
Totalt	4 700	79	1	1 260	21

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

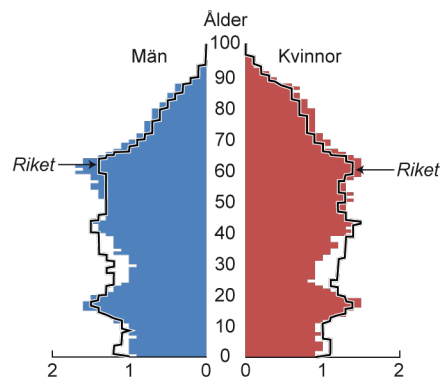
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	1 830	78	2	520	22
Vård o omsorg	2 410	81	3	580	19
Service, storhushåll o restaurang	460	71	0	190	30
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 450	91	0	150	10
Jordbruk, skogsbruk m.m.	80	71	-4	30	29
Hantverk inom bygg o tillverkn.	1 920	81	0	440	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 180	76	3	680	24
Transportarbete	460	74	1	160	26
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 040	75	1	350	25
Totalt	11 830	79	1	3 100	21

Dalarnas län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

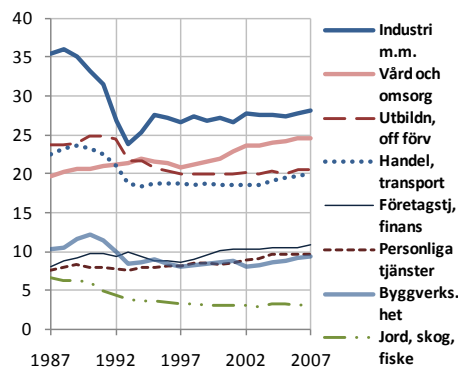
Percent

Förvärvsarbetande (16 år-) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Employed (16 years-) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år-)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	6 060	5	-1	2 060	34	4
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	7 560	6	-2	1 920	25	6
Hälso- o sjukvård m.m.	6 130	5	0	1 730	28	2
Lärare	8 550	7	0	2 590	30	3
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	7 570	6	-3	2 370	31	8
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 850	2	0	450	25	2
Övriga yrken	3 860	3	-1	1 340	35	8
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	9 440	8	-1	2 630	28	4
Vård o omsorg	18 670	15	3	4 420	24	3
Service, storhushåll o restaurang	2 640	2	0	440	17	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	5 880	5	0	910	15	3
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 250	1	0	330	27	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	13 160	11	2	2 960	22	1
Process- o maskinoperatörer m.fl.	11 630	10	3	2 340	20	4
Transportarbete	5 390	4	1	1 370	25	0
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	7 240	6	0	1 840	25	5
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 590	4	0	390	9	1
Summa anställda	121 520	10	0	30 100	25	3

År 2007 förvärvsarbetade i Dalarnas län cirka 128 000 personer, varav 6 400 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat något sedan mitten av 1990-talet till följd av en förbättrad arbetsmarknad. Vård och omsorg står för den största ökningen. Industrin är trots den kraftiga nedgången i början av 1990-talet fortfarande den bransch som sysselsätter flest personer. Därefter kommer vård och omsorg där cirka 20 procent av samtliga förvärvsarbetande arbetar. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då exempelvis 15 procent av samtliga anställda arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens), en högre andel än i riket totalt. Det näst vanligaste yrkesområdet var *hantverk inom bygg och tillverkning* där 11 procent arbetade. Även det var en högre andel än i riket. Inom exempelvis yrkesgruppen *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* var andelen däremot lägre jämfört med riket. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Dalarnas län en högre andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och en lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen i Dalarnas län avviker från riksgenomsnittet framförallt genom att andelen personer i åldrarna 0-10 år och 20-40 år är betydligt lägre, medan andelen över 50 år är högre. Den lägre andelen i åldrarna 20-40 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft en betydligt större utflyttning än inflyttning i denna grupp.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och därmed kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var hela 25 procent. I samtliga yrkesgrupper var andelen äldre högre än riksgenomsnittet. Inom grupperna *ledningsarbete, lärare, ekonomier, jurister, säljare m.fl.* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens* var det mer än tre av tio som kan väntas gå i pension inom en tioårsperiod. Avvikelsen från riket var speciellt stor för de två sistnämnda yrkesgrupperna.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 78 procent. Lägst andel hade *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.*, 68 procent, vilket var något lägre än i riket som helhet. Därefter kommer *lärare* där andelen adekvat utbildade var 73 procent, vilket även det var en lägre andel än i

riket. Inom *teknik och datavetenskap m.m.* var andelen högre än i riket. I yrken som kräver gymnasial utbildning var bortsett från *jordbruk, skogsbruk m.m.* (litet antal) andelen adekvat utbildade lägst inom *service, storhushåll och restaurang*, 73 procent.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 050	75	3	350	25
Hälso- o sjukvård m.m.	960	94	0	60	6
Lärare	910	73	-5	330	27
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	800	77	-3	240	23
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	210	68	-2	100	33
Övriga yrken	350	73	-1	130	27
Totalt	4 270	78	0	1 210	22

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	1 280	76	0	410	24
Vård o omsorg	3 030	77	-1	890	23
Service, storhushåll o restaurang	500	73	3	190	27
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 590	89	-1	190	11
Jordbruk, skogsbruk m.m.	140	71	-4	60	29
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 440	82	0	540	18
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 260	74	1	800	26
Transportarbete	770	74	1	270	26
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 130	76	2	360	24
Totalt	13 130	78	0	3 700	22

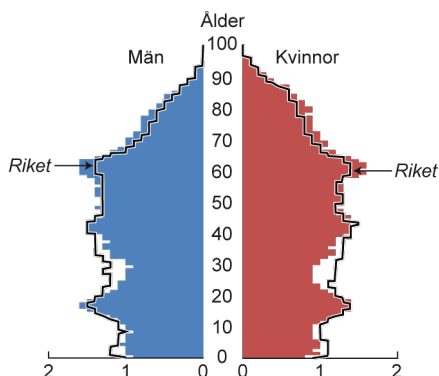

Gävleborgs län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

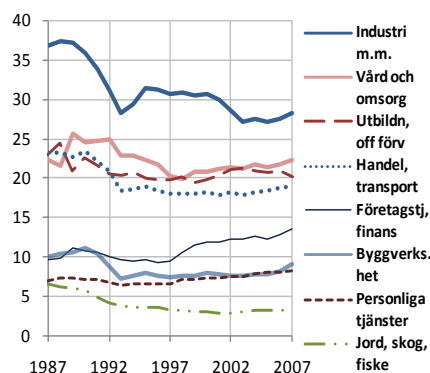
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 990	5	-1	1 980	33	3
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	7 590	6	-2	1 750	23	4
Hälso- o sjukvård m.m.	5 840	5	0	1 610	28	1
Lärare	8 690	7	0	2 540	29	2
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	7 750	6	-3	2 110	27	4
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 880	2	0	460	25	2
Övriga yrken	3 860	3	0	1 250	32	5
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 850	7	-1	2 550	29	5
Vård o omsorg	16 790	14	2	3 880	23	2
Service, storhushåll o restaurang	2 570	2	0	430	17	2
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	6 150	5	0	910	15	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 190	1	0	350	29	4
Hantverk inom bygg o tillverkn.	12 230	10	1	2 750	22	1
Process- o maskinoperatörer m.fl.	12 950	11	4	2 570	20	3
Transportarbete	5 060	4	1	1 340	26	1
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	6 930	6	0	1 720	25	4
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 900	4	0	430	9	1
Summa anställda	119 250	10	0	28 630	24	3

I Gävleborgs län förvärvsarbetade cirka 126 000 personer år 2007, varav 6 500 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat marginellt sedan mitten av 1990-talet. Antalet sysselsatta inom företagstjänster har dock ökat relativt mycket, medan industrin samtidigt har minskat. Industrin är dock fortfarande den största branschen, trots den kraftiga nedgången i början av 1990-talet. Det avspeglas i yrkesstrukturen i länet då många arbetar inom yrkesgrupperna *hantverk inom bygg och tillverkning* samt *process- och maskinoperatörer m.fl.* År 2007 arbetade cirka 12-13 000 inom respektive yrkesgrupp. Den största yrkesgruppen var dock *vård och omsorg* där 17 000 personer arbetade. I jämförelse med rikets yrkesstruktur hade Gävleborg en högre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasial utbildning och en lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Under den senaste tioårsperioden har Gävleborgs län haft en större utflyttning än inflyttning i de yrkesaktiva åldrarna, främst bland de yngre. Medelåldern i Gävleborgs län är högre än i riket. Andelen i åldrarna över 55 år är högre och andelen i åldrarna 20-40 år lägre.

Sammantaget var år 2007 cirka en av fyra anställda 55 år eller äldre. Det är en högre andel än för riket. Många kan således väntas gå i pension inom en tioårsperiod. De framtida pensionsavgångarna inom olika yrkesgrupper speglar till viss del det framtida rekryteringsbehovet. Störst andel äldre återfinns, förutom i *ledningsarbete*, i yrkesgrupperna *lärare*, *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning* samt inom *kontors- och kundservicearbete*. Nästan var tredje anställd i dessa yrkesgrupper väntas gå i pension inom en tioårsperiod. Det är en högre andel än i riket totalt.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det har varit att rekrytera personal med rätt kompetens den senaste tiden kan man se på andelen med adekvat utbildning bland de yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta rätt kompetens. Inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens hade 75 procent av de yngre förvärvsarbetande i Gävleborgs län en adekvat utbildning, vilket var en något lägre andel än i riket. Lägst andel med en adekvat utbildning fanns inom yrkesgruppen *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*, där endast 61 procent av de yngre hade en adekvat utbildning. Det var en betydligt lägre andel jämfört med riksgenomsnittet. Denna grupp omfattar främst administratörer i offentlig förvaltning/ intresseorganisationer samt journalister,

konstnärer, underhållare m.fl. Även inom yrkesgruppen *lärare* och yrkesgruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* var andelen med adekvat utbildning lägre än i riket. I yrken som kräver högst gymnasiekompetens hade i genomsnitt 80 procent en adekvat utbildning, vilket var något högre än riksgenomsnittet. Lägst andel med adekvat utbildning fanns i yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang*.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 020	71	-1	420	29
Hälso- o sjukvård m.m.	900	95	1	50	5
Lärare	1 000	72	-6	380	28
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	960	78	-2	270	22
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	220	65	-5	120	35
Övriga yrken	370	61	-14	240	39
Totalt	4 450	75	-3	1 470	25

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

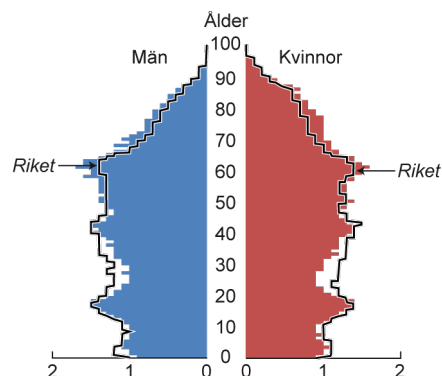
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	1 060	72	-4	410	28
Vård o omsorg	2 800	80	2	700	20
Service, storhushåll o restaurang	440	66	-4	220	34
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 730	89	-1	200	11
Jordbruk, skogsbruk m.m.	140	78	4	40	22
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 210	83	2	440	17
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 250	81	8	550	20
Transportarbete	690	77	4	210	23
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 100	79	5	290	21
Totalt	12 420	80	2	3 060	20

Västernorrlands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

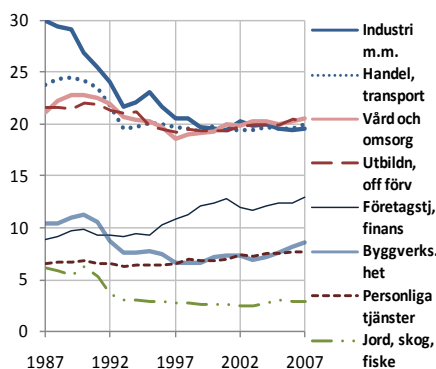
Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 390	5	-1	1 840	34	4
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	8 960	8	0	2 020	23	3
Hälso- o sjukvård m.m.	5 270	5	0	1 460	28	1
Lärare	7 590	7	0	2 160	28	1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	8 900	8	-1	2 420	27	4
Socialekr., behandl.ass, fritidsl.	1 720	2	0	410	24	1
Övriga yrken	3 700	3	0	1 140	31	4
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 330	8	-1	2 260	27	3
Vård o omsorg	16 000	15	3	3 680	23	2
Service, storhushåll o restaurang	2 630	2	0	490	19	4
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	5 720	5	0	810	14	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	990	1	0	260	27	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	11 410	11	2	2 720	24	2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	6 720	6	-1	1 270	19	2
Transportarbete	4 930	5	1	1 150	23	-2
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	5 960	6	0	1 540	26	5
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	3 900	4	-1	330	9	1
Summa anställda	108 160	100	0	25 950	24	3

I Västernorrlands län förvärvsarbetade cirka 114 000 personer år 2007, varav 5 500 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande är i princip oförändrat sedan mitten av 1990-talet. Befolkningen i de mest yrkesaktiva åldrarna 20-64 år har minskat samtidigt som andelen förvärvsarbetande ökat något. Det har även skett en omfördelning av jobben från industrin till företagstjänster, finansiell verksamhet. Industrin hörde dock fortfarande år 2007 till de största branscherna. Vård och omsorg sysselsatte något fler än industrin. Det avspeglas i yrkesstrukturen i länet då exempelvis hela 16 000 personer motsvarande 15 procent av de anställda arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens). Den näst vanligaste yrkesgruppen var *hantverk inom bygg och tillverkning* där 11 400 arbetade. I jämförelse med rikets yrkesstruktur hade Västernorrlands län en högre andel förvärvsarbetande i yrken som kräver gymnasial utbildning och en något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Under den senaste tioårsperioden har Västernorrlands län haft en större utflyttning än inflyttning i de yrkesaktiva åldrarna, främst bland de yngre. Medelåldern i länet är högre än i riket. Det finns bl.a. fler i åldrarna över 55 år och färre i åldrarna 20-40 år.

Andelen anställda som var 55 år eller äldre och kan förväntas gå i pension fram till år 2017 var cirka 26 000 eller 24 procent. Det är en högre andel än för riket. Störst andel äldre återfinns i yrkesgrupperna *ledningsarbete, hälso- och sjukvård m.m., lärare* samt *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det har varit att rekrytera personal med rätt kompetens den senaste tiden kan man se på andelen med adekvat utbildning bland de yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta rätt kompetens. Inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens var andelen adekvat utbildade 78 procent. Störst avvikelse från riket påträffas inom gruppen *ekonomier, jurister, säljare m.fl.* där andelen adekvat utbildade var betydligt lägre i Västernorrlands län. I yrken som kräver högst gymnasiekompetens hade i genomsnitt 78 procent en adekvat utbildning, vilket var lika stor andel som i riket. Lägst andel adekvat utbildade fanns inom yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang*. Störst avvikelse från riket fanns i yrkesgruppen *process- och maskinoperatörer m.fl.*, där 80 procent hade en adekvat utbildning, vilket var betydligt högre än i riket.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 320	73	1	480	27
Hälso- o sjukvård m.m.	930	96	1	40	5
Lärare	1 080	80	2	270	20
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	1 170	73	-7	440	27
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	250	74	4	90	26
Övriga yrken	430	72	-3	170	29
Totalt	5 180	78	0	1 500	22

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	1 360	76	0	440	25
Vård o omsorg	2 580	76	-2	820	24
Service, storhushåll o restaurang	450	68	-2	210	32
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 700	89	-2	220	11
Jordbruk, skogsbruk m.m.	120	71	-4	50	29
Hantverk inom bygg o tillverkn.	1 920	82	1	420	18
Process- o maskinoperatörer m.fl.	1 180	80	8	290	20
Transportarbete	750	72	-1	290	28
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	840	73	-1	310	27
Totalt	10 900	78	0	3 030	22

Jämtlands län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

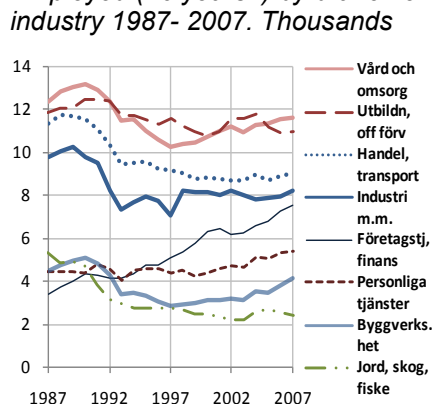
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987-2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	3 050	5	0	900	30	0
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	3 030	5	-3	640	21	2
Hälso- o sjukvård m.m.	3 040	5	1	810	27	0
Lärare	4 260	8	1	1 130	26	-1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	4 320	8	-2	1 030	24	0
Socialekr., behandl.ass, fritidsl.	970	2	0	220	22	0
Övriga yrken	2 130	4	0	550	26	-1
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	4 290	8	-1	1 060	25	1
Vård o omsorg	8 550	15	3	1 990	23	3
Service, storhushåll o restaurang	1 340	2	0	210	16	1
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	2 990	5	1	420	14	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	710	1	0	190	27	2
Hantverk inom bygg o tillverkn.	5 090	9	0	1 200	24	2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 920	5	-1	480	16	0
Transportarbete	2 820	5	2	630	22	-3
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	3 550	6	1	890	25	5
Militärt arbete	120	0	0	20	15	4
Uppgift saknas	2 520	5	0	250	10	2
Summa anställda	55 720	100	0	12 610ⁱ	23	1

År 2007 förvärvsarbetade i Jämtlands län cirka 60 000 personer, varav 4 500 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat något sedan mitten av 1990-talet. Antalet i yrkesaktiv ålder har minskat samtidigt som andelen förvärvsarbetande har ökat. Den största sysselsättningsökningen står företagstjänster, finansiell verksamhet för. Vård och omsorg är tillsammans med utbildning och offentlig förvaltning de branscher som under en längre tid sysselsatt flest personer. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då t.ex. hela 15 procent arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens), vilket var en högre andel än i riket totalt. Vidare var det en lägre andel jämfört med riket som arbetade inom yrkesgruppen *teknik och datavetenskap m.m.* Den näst vanligaste yrkesgruppen i Jämtlands län var hantverk inom bygg och tillverkning.

Under den senaste tioårsperioden har Jämtlands län haft en större utflyttning än inflyttning i de yrkesaktiva åldrarna, framförallt i de yngre åldrarna 20-34 år. Åldersstrukturen i Jämtlands län avviker från riksgenomsnittet såtillvida att andelen personer i åldrarna 0-10 år och 20-40 år är lägre, medan andelen över 50 år är högre.

De framtida pensionsavgångarna inom olika yrkesgrupper speglar till viss del det framtida rekryteringsbehovet. Cirka 23 procent av de förvärvsarbetande var år 2007 55 år eller äldre och kan väntas gå i pension inom en tioårsperiod, en något högre andel än för riket. Störst andel äldre återfinns i yrkesgrupperna *ledningsarbete och hälso- o sjukvård m.m.* (eftergymnasial kompetens) där 30 respektive 27 procent var 55 år eller äldre.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det har varit att rekrytera personal med rätt kompetens den senaste tiden kan man se på andelen med adekvat utbildning bland de yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta rätt kompetens. Inom yrken som kräver eftergymnasial kompetens hade i genomsnitt 73 procent av de yngre förvärvsarbetande en adekvat utbildning, vilket var en betydligt lägre andel än i riket totalt. Lägst andel med adekvat utbildning fanns bland dem som arbetade inom *teknik och datavetenskap m.m.* samt bland *lärarna*, 57 respektive 64 procent, vilket var avsevärt lägre andelar än i riket. Andelen med adekvat utbildning i yrkesgruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* var däremot betydligt högre än riksgenomsnittet, 81 procent. I yrken som kräver högst gymnasiekompetens hade i genomsnitt 76 procent en adekvat utbildning. Lägst var andelen adekvat utbildade inom yrkesgrup-

pen kontors- och kundservicearbete, där 71 procent hade en adekvat utbildning.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	360	57	-15	280	43
Hälsa- o sjukvård m.m.	550	97	3	20	3
Lärare	450	64	-14	250	36
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	760	75	-4	250	25
Socialekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	150	81	11	40	19
Övriga yrken	280	69	-5	120	31
Totalt	2 550	73	-5	950	27

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

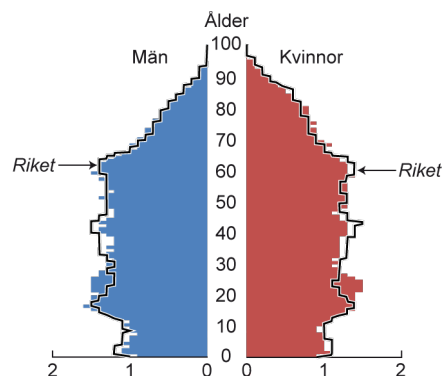
Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	650	71	-5	270	29
Vård o omsorg	1 320	73	-6	500	28
Service, storhushåll o restaurang	210	72	2	80	28
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	880	88	-2	120	12
Jordbruk, skogsbruk m.m.	80	80	6	20	20
Hantverk inom bygg o tillverkn.	860	81	0	200	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	590	72	-1	230	28
Transportarbete	400	73	-1	150	28
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	500	76	2	160	25
Totalt	5 500	76	-2	1 730	24

Västerbottens län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

Population age distribution 2007.

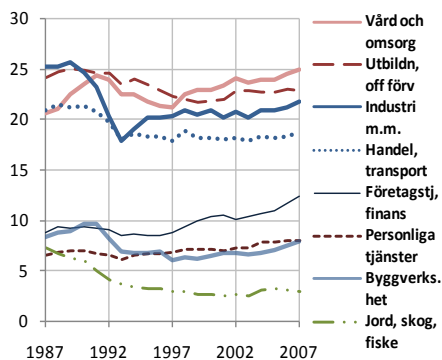
Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of

industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older.

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 770	5	-1	1 860	32	3
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	7 590	7	-2	1 620	21	2
Hälso- o sjukvård m.m.	7 270	6	1	1 810	25	-1
Lärare	10 520	9	2	2 700	26	-2
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	7 380	6	-3	2 110	29	5
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	2 170	2	0	480	22	-1
Övriga yrken	3 640	3	-1	1 030	28	1
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 680	7	-1	2 140	25	1
Vård o omsorg	17 480	15	3	3 470	20	-1
Service, storhushåll o restaurang	2 480	2	0	460	19	4
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	5 460	5	0	650	12	-1
Jordbruk, skogsbruk m.m.	1 120	1	0	320	28	3
Hantverk inom bygg o tillverkn.	11 170	10	1	2 420	22	0
Process- o maskinoperatörer m.fl.	9 120	8	1	1 310	14	-2
Transportarbete	5 400	5	1	1 180	22	-4
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	6 840	6	0	1 450	21	1
Militärt arbete	..	..	..	..	..	..
Uppgift saknas	4 330	4	-1	330	8	0
Summa anställda	116 510	100	0	25 370	22	0

År 2007 förvärvsarbetade i Västerbottens län cirka 121 000 personer, varav 4 700 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat något sedan mitten av 1990-talet, främst till följd av en förbättrad arbetsmarknad. Företagstjänster, finansiell verksamhet samt vård och omsorg står för större delen av ökningen. Vård och omsorg är numera den vanligaste branschen och sysselsatte år 2007 drygt 20 procent av de förvärvsarbetande. Den näst vanligaste branschen var utbildning, offentlig förvaltning. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då t.ex. hela 17 500 motsvarande 15 procent av samtliga anställda arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens), vilket var en högre andel än i riket totalt. Näst störst var grupperna *hantverk inom bygg och tillverkning* respektive *lärare* med vardera cirka 11 000 sysselsatta. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Västerbottens län något större andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen i Västerbotten län avviker från riksgenomsnittet framförallt genom att andelen personer i åldrarna 20-30 år är högre, medan andelen i åldern 30-50 år är lägre. Den lägre andelen i åldrarna 30-50 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft en större utflyttning än inflyttning i denna grupp.

Andelen anställda som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 ligger totalt sett på samma nivå som i riket, 22 procent. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett ledningsarbete var andelen äldre högst bland *ekonomer, jurister, säljare m.fl.* och inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*. De största avvikelserna från riket påträffas för grupperna *ekonomer, jurister, säljare m.fl.* samt *service, storhushåll och restaurang*. I dessa yrkesgrupper var andelen äldre högre än i riket. Lägre andel äldre än i riket fanns framförallt inom *transportarbete*.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs, var andelen adekvat utbildade 83 procent bland de yngre, vilket var betydligt högre än i riket. För *läraryrket* var avvikelserna från riket särskilt stora, då 86 procent hade en adekvat utbildning jämfört med 78 procent i riket. Det är en följd av att gruppen i Västerbottens län omfattar en relativt stor andel

universitetslärare, av vilka flertalet bedömts ha adekvat utbildning. Lägst andel adekvat utbildade påträffades i yrkesgruppen *socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.* Inom yrken som kräver gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade, förutom inom *jordbruk, skogsbruk m.m.*, lägst inom *service, storhushåll och restaurang* samt inom *kontors- och kundservicearbete*.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 180	75	3	390	25
Hälsa- o sjukvård m.m.	1 330	94	0	80	6
Lärare	1 890	86	8	310	14
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	940	82	2	210	19
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	300	72	2	120	28
Övriga yrken	480	76	1	160	24
Totalt	6 110	83	5	1 260	17

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

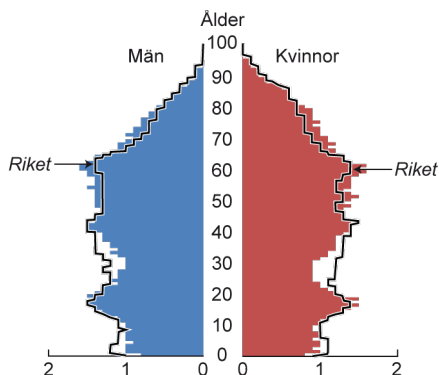
Yrkesområde	Adekvat utbildning		Diff. Riket	Ej adekvat utbildning	
	Antal	%		Antal	%
Kontor o kundservice	1 260	72	-4	500	28
Vård o omsorg	3 480	78	0	990	22
Service, storhushåll o restaurang	480	72	2	190	28
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 590	88	-3	220	12
Jordbruk, skogsbruk m.m.	110	65	-10	60	35
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 130	81	-1	500	19
Process- o maskinoperatörer m.fl.	2 140	74	1	770	27
Transportarbete	980	77	4	290	23
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	1 240	76	2	400	24
Totalt	13 410	77	-1	3 920	23

Norrbottens län

Befolkningens åldersfördelning år 2007. Procent

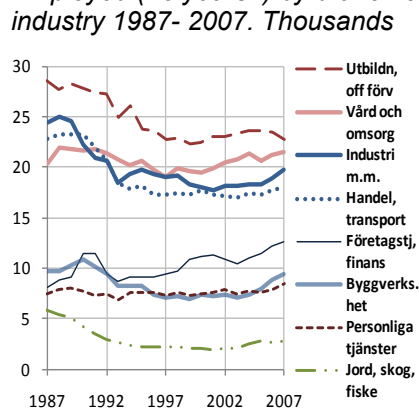
Population age distribution 2007.

Percent

Förvärvsarbetande (16 år–) per näringsgren 1987-2007. 1000-tal

Employed (16 years–) by branch of industry 1987- 2007. Thousands

Yrkesstrukturen år 2007 för anställda samt andelen 55 år eller äldre

Occupational structure in 2007 for employees and the proportion of 55 years or older

Yrkesområden	Yrkesstruktur (16 år–)			55 år eller äldre		
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	An-del	Diff. Riket
Ledningsarbete	5 340	5	-1	1 610	30	1
Kräver normalt eftergymnasial utb.						
Teknik o datavetenskap m.m.	7 330	7	-2	1 600	22	3
Hälso- o sjukvård m.m.	5 650	5	0	1 540	27	1
Lärare	8 900	8	1	2 410	27	0
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	6 830	6	-3	1 820	27	3
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl.	1 620	1	0	360	22	-1
Övriga yrken	3 520	3	-1	1 040	29	2
Kräver normalt gymnasial utb.						
Kontor o kundservice	8 030	7	-2	2 040	25	1
Vård o omsorg	16 530	15	3	3 600	22	1
Service, storhushåll o restaurang	2 770	2	0	550	20	6
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	6 000	5	1	740	12	0
Jordbruk, skogsbruk m.m.	940	1	0	260	27	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	13 490	12	3	2 670	20	-2
Process- o maskinoperatörer m.fl.	6 380	6	-1	1 160	18	2
Transportarbete	5 490	5	2	1 230	22	-3
Arbete utan krav på särsk. yrkesutb.	6 560	6	0	1 590	24	4
Militärt arbete	1 220	1	1	90	7	-3
Uppgift saknas	4 870	4	0	400	8	1
Summa anställda	111 470	100	0	24 710ⁱ	22	1

År 2007 förvärvsarbetade i Norrbottens län cirka 117 000 personer, varav 5 200 var egenföretagare. Antalet förvärvsarbetande har ökat något sedan mitten av 1990-talet vilket beror på en förbättrad arbetsmarknad. Det är framförallt inom företagstjänster, finansiell verksamhet som antalet sysselsatta har ökat. Utbildning och offentlig förvaltning har under en längre tid varit den största branschen och sysselsatte år 2007 hela 20 procent av samtliga förvärvsarbetande. Den näst vanligaste branschen var vård och omsorg. Detta avspeglas även i yrkesstrukturen då exempelvis 15 procent av samtliga anställda arbetade inom *vård och omsorg* (gymnasial kompetens), en högre andel än i riket. Det näst vanligaste yrkesområdet var *hantverk inom bygg och tillverkning* där 12 procent arbetade - även det var en högre andel än i riket. I jämförelse med yrkesstrukturen i riket som helhet hade Norrbottens län en högre andel sysselsatta i yrken som kräver högst gymnasial utbildning och en något lägre andel i yrken som kräver eftergymnasial utbildning.

Åldersstrukturen i Norrbottens län avviker från riksgenomsnittet framförallt genom att andelen personer i åldrarna 0-10 år och 20-40 år är betydligt lägre, medan andelen över 50 år är högre. Den lägre andelen i åldrarna 20-40 år är delvis en följd av att länet under den senaste tioårsperioden haft ett en betydligt större utflyttning än inflyttning i denna grupp.

Andelen anställda som kan förväntas gå i pension fram till år 2017 ligger totalt sett på samma nivå som i riket, 22 procent. I många yrkesgrupper var minst en fjärdedel 55 år eller äldre. Frånsett ledningsarbete var andelen äldre högst inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning*. Denna yrkesgrupp omfattar främst administratörer i offentlig förvaltning/intresseorg. samt journalister, konstnärer, underhållare m.fl. Den största avvikelser från riket fanns inom yrkesgruppen *service, storhushåll och restaurang* där 20 procent var 55 år eller äldre, en betydligt högre andel än i riket.

För att få en uppfattning om hur svårt eller lätt det varit att rekrytera personal under senare tid kan man se på andelen med adekvat utbildning bland yngre anställda, 16-34 år. I yrkesgrupper där andelen är låg kan man misstänka att det varit svårare att hitta personal med rätt utbildning än i andra yrkesgrupper. I yrken där normalt eftergymnasial utbildning krävs var andelen adekvat utbildade i genomsnitt 78 procent. Andelen var lägst inom *övriga yrken som kräver eftergymnasial kompetens*, 64 procent, vilket var betydligt lägre än i riket. Andelen adekvat utbildade var även låg inom gruppen

socialsekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl., 67 procent. Bland lärarna var andelen med adekvat utbildning högre än i riket. I yrken som kräver gymnasial utbildning var andelen adekvat utbildade lägst, 71 procent, inom service-, storhushålls- och restaurangarbete. Andelen med adekvat utbildning var även relativt låg, 72 procent, inom kontors- och kundservicearbete.

Adekvat utbildning, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Teknik o datavetenskap m.m.	1 000	72	0	380	28
Hälso- o sjukvård m.m.	870	95	1	50	5
Lärare	1 160	84	6	220	16
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	800	73	-6	290	27
Socialsekr., behandl.ass, fritidsl. m.fl.	200	67	-3	100	33
Övriga yrken	320	64	-10	180	36
Totalt	4 340	78	0	1 220	22

Adekvat, ej adekvat utbildning år 2007. Yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning. Anställda 16-34 år, ej studerande
Adequate and non adequate education 2007. Occupation that normally require at most upper secondary education. Employees 16-34 years, not students

Yrkesområde	Adekvat utbildning			Ej adekvat utbildning	
	Antal	%	Diff. Riket	Antal	%
Kontor o kundservice	990	72	-4	380	28
Vård o omsorg	2 830	79	1	740	21
Service, storhushåll o restaurang	470	71	0	200	30
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	1 690	88	-3	240	13
Jordbruk, skogsbruk m.m.	100	73	-2	40	27
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2 650	82	0	590	18
Process- o maskinoperatörer m.fl.	1 130	75	2	380	25
Transportarbete	810	75	2	270	25
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	950	77	3	290	23
Totalt	11 620	79	1	3 130	21

7. Fakta om statistiken

7.1 Detta omfattar statistiken

Rapporten beskriver respektive läns befolkningsstruktur, näringsgrensutveckling, yrkesstruktur samt andelen med adekvat utbildning.

Datakällor

Uppgifterna är hämtade från den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS), Yrkesregistret och registret Befolkningens utbildning.

RAMS är en årlig, totalräknad statistik som primärt baseras på arbetsgivarnas kontrolluppgifter för anställda samt, från och med 2004, standardiserade räkenskapsutdrag från egna företagare. Populationen utgörs av alla personer som var folkbokförda i Sverige den 31/12 respektive år och den redovisas för den kommunindelning som gäller den 1/1 efterföljande år. Antal förvärvsarbetande och förvärvsintensiteter i olika grupper av befolkningen redovisas med november månad som referensperiod. Vid redovisning av dagbefolkning utgörs populationen av förvärvsarbetande med arbetsplats i Sverige under referensperioden och som var folkbokförda i Sverige vid årets slut.

Yrkesregistret är ett register på individnivå som omfattar samtliga personer folkbokförda i Sverige fyllda 16 år den 31/12 referensåret. Yrkesregistret ersätter den insamling av yrkesuppgifter från individer som tidigare skett i samband med folk- och bostadsräkningar, (FoB). Yrkesuppgifterna i 2007 års register är klassificerade enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK) på fyrsiffernivå, vilket motsvarar 355 klasser. Detta gäller alla yrkesgrupper förutom Ingenjörer och Civilingenjörer som är klassificerade på tresiffernivå.

Registret *Befolkningens utbildning*, även kallat *Utbildningsregistret* omfattar i Sverige folkbokförda personer i åldern 16-74 år den 31/12 respektive år. Uppgifter om genomgångna utbildningar rapporteras kontinuerligt till SCB från landets skolor och utbildningsanordnare, Folk- och bostadsräkningar (FoB 70 och FoB 90) och administrativa register utanför SCB används också som uppgiftskällor. Uppgifter om utbildning utanför Sverige kommer i första hand från folk- och

bostadsräkningar samt enkätundersökningar riktade till nyinvandrade utrikes födda.

7.2 Definitioner och förklaringar

Populationer

De populationer som rapporten omfattar kan i vissa avseenden, förutom den regionala tillhörigheten, skilja sig åt.

Befolkningens åldersfördelning

Populationen omfattar *samtliga* i regionen (regionfamiljen alternativt länet) och i riket *folkbokförda 31/12 2007*.

Näringsgrensutvecklingen

Populationen omfattar *samtliga förvärvsarbetande i november 1987-2007* med arbetsstället beläget inom regionen (regionfamiljen alternativt länet). För åren 1987-1989 är de förvärvsarbetande dock avgränsade i ålder till 16-74 år.

Under den studerade perioden har vissa förändringar av läns- och kommunindelning skett som påverkar jämförelsen över tid något. Då Västra Götalands län bildades den 1 januari 1998 överfördes kommunerna Mullsjö och Habo, som tidigare ingick Skaraborgs län, till Jönköpings län. Den 1 januari 2007 överfördes Heby kommun från Västmanlands län till Uppsala län.

Jämförelser över tid för de båda regionfamiljerna storstadsregioner och mindre regioncentra påverkas något av att Gnesta och Trosa bröts ut ur Nyköpings kommun år 1992.

Förändringar av definitionen av förvärvsarbetande har också betydelse för jämförelsen över tid, se vidare nedan.

Yrkesstrukturen

Populationen omfattar *samtliga anställda i november 2007* med arbetsstället beläget inom regionen (regionfamiljen alternativt länet).

Andel med adekvat/ ej adekvat utbildning

Populationen omfattar *anställda i november 2007 (exklusive anställda i eget AB)* med arbetsstället beläget inom regionen (regionfamiljen alternativt länet). Populationen avgränsas till dem med uppgift om yrke som inte uppbar studiestöd under 2007. Vidare avgränsas populationen till dem vars yrkesuppgift härstammar från ett år som är detsamma som eller ligger efter examensåret/året för högsta utbildning. Yrkesuppgiften skall vara hämtad från ett arbete som

matchar 2007 års novemberanställning alternativt det arbete som gett störst inkomst under 2007.

Ledningsarbete och Militärt arbete lämnas utanför tabellerna som redovisar andelen adekvat utbildade.

Näringsgrensindelningen

Näringsgrensindelningen för åren 2002-2007 baseras på SNI 2002, Standard för svensk näringsgrenindelning 2002. För åren 1992-2001 bygger indelningen på motsvarande standard från år 1992, SNI 92. Även för åren 1987-1991 används SNI 92, genom en översättning av 1969 års standard SNI 69 till SNI 92. I bilaga 2 redovisas de SNI-koder som de åtta använda aggregaten består av. För att få en mer detaljerad bild av innehållet i de åtta aggregaten, så har dessa i tabell B2 i samma bilaga delats upp i ett antal undergrupper.

Förvärvsarbetande

Som förvärvsarbetande räknas alla som har arbetat i genomsnitt minst en timme per vecka under november månad. Även de som var tillfälligt frånvarande under mätperioden, t.ex. på grund av sjukdom, ingår. Detta är samma definition som används i arbetskraftsundersökningarna (AKU).

Uppgifterna om förvärvsarbetande redovisas för åren 1987-2007. Under denna period har definitionen av förvärvsarbetande ändrats ett par gånger. Den första förändringen skedde år 1993. Uppgifterna för detta år finns kodade dels enligt den tidigare definitionen dels enligt den nya. Den nya definitionen gav cirka 100 800 (2,6 procent) färre förvärvsarbetande än den gamla definitionen. I de diagram som visas har den nya definitionen av förvärvsarbetande använts fr.o.m. 1993. När utvecklingen fram till 1993 kommenteras i texten har dock den äldre definitionen för 1993 använts. Vid jämförelser från 1993 och framåt används däremot den nyare definitionen. Nästa definitionsförändring infördes år 2004. Denna definition gav fler förvärvsarbetande än definitionen från 1993. En test av vad förändringen innebar gjordes på uppgifterna för år 2003. Detta år skulle antalet förvärvsarbetande ha varit 74 500 högre om 2004 års definition hade använts. Mer information om definitionsförändringar finns på SCB:s hemsida www.scb.se.

Åren 1987-1989 finns inte uppgifter om förvärvsarbetande i åldrarna 75 år och däröver. Fr.o.m. 1990 omfattar uppgifterna däremot även dessa åldrar. Uppgifterna för 1987-1989 avser sålunda åldrarna 16-74

år, medan uppgifterna därefter avser åldrarna 16 år och däröver. Antalet förvärvsarbetande i åldrarna 75 år och däröver var 1990 cirka 15 300. För nära hälften av dessa saknades uppgift om näringsgren. Året efter var antalet förvärvsarbetande 75 år och däröver endast 7 900 varav 2 000 saknade uppgift om näringsgren. År 2007 var antalet förvärvsarbetande 75 år och däröver 6 900, varav 1 200 saknade uppgift om näringsgren.

7.3 Så görs statistiken

Mer detaljerade information om hur den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RASM), Yrkesregistret och registret Befolkningens utbildning framställs finns på www.scb.se.

7.4 Statistikens tillförlitlighet

Statistik från *RAMS* bygger på register med generellt sett god kvalitet. Vissa felkällor finns dock, varför man får betrakta redovisade statistikuppgifter som skattningar, trots att statistiken är totalräknad.

Yrkesregistret bygger på ett tjugotal olika källor, däribland lönestrukturstatistiken. Dessutom hämtas uppgifter in via en särskild enkät till företag utanför lönestatistiken. Drygt 40 000 företag undersöks årligen enligt ett rullande schema, vilket innebär att samtliga företag undersöks under fyra till fem år. För samtliga anställda avser ca 84 procent av yrkesuppgifterna förhållandena under referensåret eller närmast näraliggande år. Uppgifter om egenföretagares yrke saknas. Bortfallet för anställda uppgår till cirka fyra procent.

Uppgifterna i registret *Befolkningens utbildning* baseras på en mängd olika statistikkällor och den totala kvaliteten är beroende av dessa statistikkällors kvalitet. Avklarade svenska utbildningar omfattar endast reguljär utbildning, exempelvis grund- och gymnasieskola, komvux, högskola/universitet, kvalificerad yrkesutbildning (KY), övrig studiemedelsberättigad eftergymnasial utbildning, arbetsmarknadsutbildning m.m. Personalutbildning och annan informell utbildning ingår inte.

Referenser

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) (2008). *Regionernas tillstånd*. ITPS, A2008:001

Statistiska centralbyrån (SCB) (2003). *Länens arbetskraft*. SCB, Information om utbildning och arbetsmarknad, IAM 2003:2

Statistiska centralbyrån (SCB) (2009a). *Trender och prognoser 2008*. SCB.

Statistiska centralbyrån (SCB) (2009b). *Arbetskraftsprognos 2009-utvecklingen till 2030 enligt två scenarier*. SCB, Information om utbildning och arbetsmarknad, IAM 2009:1

Statistiska centralbyrån (SCB) (2009b). *Sveriges framtida befolkning 2009-2060*. SCB, Demografiska rapporter 2009:1.

SOU (2008) *Långtidsutredningen 2008- Huvudbetänkande*. Finansdepartementet, SOU 2008:105.

Tillväxtanalys (2009) *Regional tillväxt 2009*. Tillväxtanalys, Rapport 2009:12.

Bilaga 1

Flyttningsnetto

Tabell B.1

Nettoresultat av inrikes omflyttning och in- och utvandring perioden 1997-2007 för personer som år 1997 var i åldern 10-54 år

B.1 Net result of internal moves, immigration and emigration 1997-2007 for persons that in 1997 were aged 10-54 years

Län	Flyttningsnetto ¹ 1997-2007							
	Antal				% av befolkningen år 1997			
	Ålder 2007			20-64	Ålder 1997			
20-34	35-49	50-64	10-24		25-39	40-54	10-54	
Stockholm	106 192	11 347	-21 353	96 186	35,8	2,7	-5,7	8,7
Uppsala	9 611	1 293	922	11 826	16,8	2,0	1,5	6,5
Södermanland	-3 222	4 294	92	1 164	-7,1	8,8	0,2	0,8
Östergötland	2 427	-352	-2 882	-807	3,1	-0,4	-3,4	-0,3
Jönköping	-2 876	2 904	-1 825	-1 797	-4,7	4,6	-2,8	-0,9
Kronoberg	-1 171	909	-1 142	-1 404	-3,4	2,7	-3,1	-1,3
Kalmar	-5 485	855	-213	-4 843	-12,9	1,9	-0,4	-3,5
Gotland	-1 686	421	43	-1 222	-15,8	3,9	0,3	-3,6
Blekinge	-1 746	936	-346	-1 156	-6,4	3,3	-1,1	-1,3
Skåne	33 529	14 423	-1 486	46 466	16,7	6,3	-0,6	7,0
Halland	-2 024	6 371	1 434	5 781	-4,1	11,9	2,5	3,6
Västra Götaland	33 021	3 341	-8 801	27 561	12,5	1,1	-2,9	3,1
Värmland	-4 238	978	-1 062	-4 322	-8,7	1,8	-1,8	-2,7
Örebro	-412	894	-1 705	-1 223	-0,8	1,7	-2,9	-0,8
Västmanland	-2 711	-598	-4 239	-7 548	-6,1	-1,2	-7,8	-5,0
Dalarna	-8 229	1 344	-1 416	-8 301	-16,2	2,6	-2,3	-5,1
Gävleborg	-4 983	659	-1 847	-6 171	-10,3	1,2	-3,0	-3,8
Västernorrland	-6 227	350	-1 994	-7 871	-14,0	0,7	-3,7	-5,4
Jämtland	-2 894	-335	-1 000	-4 229	-12,2	-1,3	-3,6	-5,5
Västerbotten	458	-2 501	-2 311	-4 354	0,9	-4,9	-4,4	-2,8
Norrbottnen	-6 658	-1 540	-2 725	-10 923	-14,1	-3,0	-4,8	-7,0
Totalt	130 676	45 993	-53 856	122 813	8,3	2,5	-2,9	2,3

1) Flyttningsnettot är här beräknat som skillnaden mellan det totala antalet i åldersgruppen år 2007 och det totala antalet i motsvarande tio år yngre åldersgrupp år 1997 i länet. Det innefattar därmed nettoresultatet av både inrikes omflyttning och in- och utvandring. Genom detta enkla beräkningssätt har dödsfall kommit att räknas som utflyttning.

Bilaga 2

Näringsgrensindelning

Gruppering av näringsgrenar i denna rapport och motsvarande koder i Svensk näringsgrensindelning 2002.

Näringsgrens- aggregat	SNI-kod 2002		
	Avelning		Huvudgrupp
	Kod	Benämning	Kod
Jord, skog, fiske	A	Jordbruk, jakt och skogsbruk	01, 02
	B	Fiske	05
Industri m.m.	C	Utvinning av mineral	10-14
	D	Tillverkning	15-37
	E	El-, gas- värme- och vattenförsörjning	40-41
	O	Avloppsrening, avfalls-hantering, renhållning o.d.	90
Byggsamhet	F	Byggsamhet	45
Handel, transport	G	Partihandel och detaljhandel; Reparation av motorfordon, hushålls- o personliga artiklar	50-52
	I	Transport, magasinering och kommunikation	60-64
Företagstjänster, finansiella tjänster	J	Finansiell verksamhet	65-67
	K	Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagsstjänster	70-72,74
Utbildning, offentlig förvaltning	L	Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	75
	M	Utbildning	80 ¹⁾
	K	Forskning och utveckling	73
	Q	Verksamhet vid internat. org., utländska ambassader o.d.	99
Vård och omsorg	N	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	85 ²⁾
Personliga tjänster	H	Hotell- och restaurangverksamhet	55
	O	Andra samhälleliga och personliga tjänster	91-93
	P	Hushållens verksamhet	95

1) Dessutom har kod 85322, dagbarnvård, under avdelning N huvudgrupp 85 förts till aggregatet Utbildning och offentlig förvaltning. 2) Exklusive kod 85322, dagbarnvård.

Tabell B.2
Antalet förvärvsarbetande år 2007 per aggregat av näringsgrenar
B.2 Number of employed persons year 2007 by aggregates of industries

Aggregat 8 grupper	Aggregat 42 grupper	Antal (avrundat)
Jord, skog, fiske	Jordbruk	50 600
	Skogsbruk	24 500
	Fiske	1 400
Industri m.m.	Gruvor och mineralutvinning	8 300
	Livsmedelsindustri mm	60 300
	Textil- och beklädnadsindustri	10 300
	Trävaruindustri	39 800
	Massa- o pappersindustri	36 300
	Förlag och grafisk industri	44 500
	Kemisk industri	41 000
	Gummi- och Plastvaruindustri	24 900
	Jord- och stenvaruindustri	18 600
	Stål- och metallverk	34 800
	Metallindustri	84 100
	Maskinindustri	102 400
	Industri för el- och optikprodukter	75 500
	Transportmedelsindustri	98 000
Övrig tillverkningsindustri	47 900	
	Energi- vatten- och avfallshantering	42 400
Byggverksamhet	Byggverksamhet	283 900
Handel, transport	Handel med och service av motorfordon samt bensinstationer	82 400
	Parti- och agenturhandel	203 600
	Detaljhandel mm	261 200
	Transport och magasinering	205 400
	Post och tele	65 400
Företagstjänster, finansiella tjänster	Banker och andra kreditinstitut	63 200
	Försäkringsbolag	27 000
	Fastighetsbolag, fastighetsförvaltare	73 600
	Uthyrningsfirmor	10 900
	Datakonsulter och dataservicebyråer	100 000
	Andra företagstjänster	366 000
Utbildning, offentlig förvaltning	Utbildning inkl barnomsorg	463 500
	Forskning och utveckling	26 900
	Offentligförvaltning mm	248 100
Vård och omsorg	Hälso- och sjukvård	316 400
	Äldre- och handikappomsorg	289 200
	Övrig vård o omsorg exkl barnomsorg	93 900
Personliga tjänster	Hotell och restauranger	125 100
	Intresseorganisationer och religiösa samfund	59 900
	Rekreation kultur och sport	100 200
	Annan serviceverksamhet	38 100
Uppgift saknas	Ej specificerad verksamhet	51 600
Totalt		4 401 100

Bilaga 3

Näringsgrensfördelning per län år 2007

Tabell B.3

Andel förvärvsarbetande per näringsgrensaggregat efter län. År 2007

B.3 Share of employed persons by aggregates of industries and county. Year 2007

Län	Jord, skog, fiske	Industri m.m.	Byggverksamhet	Handel, transport	Företags- och finans. tjänster
Stockholm	0	10	6	21	24
Uppsala	2	12	7	15	12
Södermanland	2	21	7	16	10
Östergötland	2	20	6	16	13
Jönköping	2	29	5	18	8
Kronoberg	3	26	6	18	11
Kalmar	4	25	6	15	8
Gotland	6	11	8	15	9
Blekinge	2	24	6	13	10
Skåne	2	16	7	20	14
Halland	3	19	7	20	9
Västra Götaland	1	20	6	19	14
Värmland	3	21	6	17	10
Örebro	2	20	7	18	12
Västmanland	1	26	7	16	11
Dalarna	3	22	7	16	9
Gävleborg	3	22	7	15	11
Västernorrland	3	17	8	18	11
Jämtland	4	14	7	15	13
Västerbotten	3	18	7	15	10
Norrbotten	2	17	8	15	11
Uppgift saknas	0	1	0	83	1
Totalt	2	17	6	19	15

Tabell B.3 forts.

Län	Utbildning, offentlig förvaltn.	Vård och omsorg	Personliga tjänster	Uppgift saknas	Summa	Totalt antal (avrundat)
Stockholm	17	12	10	1	100	1 035 300
Uppsala	24	19	7	1	100	137 100
Södermanland	17	18	7	2	100	111 500
Östergötland	17	17	7	1	100	189 900
Jönköping	14	17	5	1	100	169 000
Kronoberg	13	16	5	2	100	93 600
Kalmar	15	18	6	2	100	107 200
Gotland	21	18	11	2	100	26 000
Blekinge	21	18	5	1	100	70 000
Skåne	17	16	7	1	100	535 600
Halland	16	17	7	2	100	125 700
Västra Götaland	16	16	7	1	100	761 400
Värmland	17	18	7	1	100	121 200
Örebro	17	18	6	1	100	128 700
Västmanland	16	16	6	1	100	112 700
Dalarna	16	19	7	1	100	127 900
Gävleborg	16	18	7	2	100	125 800
Västernorrland	18	18	7	1	100	113 700
Jämtland	18	19	9	1	100	60 200
Västerbotten	19	21	7	1	100	121 200
Norrbotten	20	18	7	1	100	116 700
Uppgift saknas	12	0	2	0	100	10 600
Totalt	17	16	7	1	100	4 401 100

Bilaga 4

Yrkesklassificering

Vår benämning	Yrkesgrupp	SSYK96
Militärt arbete	Militärer	011
Ledningsarbete	Politiskt arbete m.m.	111
	Chefstjänstemän i intresse- organisationer	112
	Verkställande direktörer, verks- chefer m.fl.	121
	Drifts- och verksamhetschefer	122
	Chefer för särskilda funktioner	123
	Chefer för mindre företag och enheter	131
Yrken som normalt kräver eftergymnasial kompetens		
Arbete inom teknik och data- Vetenskap	Fysiker, kemister m.fl.	211
	Matematiker och statistiker	212
	Dataspecialister	213
	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	214
	Ingenjörer och tekniker	311
	Datatekniker och dataoperatörer	312
	Fotografer; ljud- och bildtekniker, sjukhustekniker m.fl.	313
	Piloter, fartygsbefäl m.fl.	314
	Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	315
Hälso- och sjukvårdarbete	Specialister inom biologi, jord- och skogsbruk m.m.	221
	Hälso- o sjukvårdsspecialister	222
	Barnmorskor; sjuksköterskor med särskild kompetens	223
	Lantmästare, skogsmästare m.fl.	321
	Sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.	322
	Sjuksköterskor	323
	Biomedicinska analytiker	324
Lärare	Universitets- o högskollärare	231
	Gymnasielärare m.fl.	232
	Grundskollärare	233
	Speciallärare	234
	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	235
	Förskollärare och fritidspedagoger	331
	Andra lärare och instruktörer	332

Vår benämning	Yrkesgrupp	SSYK96
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	241
	Jurister	242
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	341
	Agenter, förmedlare m.fl.	342
	Redovisningsekonomer, adm. assistenter m.fl.	343
	Tull-, taxerings- o socialförsäkrings-tjänstemän	344
	Socialsekr., behandlingsassistenter, fritidsledare mfl.	Psykologer, socialsekreterare m.fl.
	Behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.	346
Övriga yrken som kräver eftergymnasial utbildning	Arkivarier, bibliotekarier m.fl.	243
	Samhälls- och språkvetare	244
	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	245
	Präster	246
	Administratörer, offentlig förvaltning	247
	Administratörer, intresseorganisationer	248
	Poliser	345
	Tecknare, underhållare, prof. idrottsutövare m.fl.	347
	Pastorer	348
Yrken som normalt kräver gymnasial kompetens		
Kontors- och kundservicearbete	Kontorssekreterare och data-registrerare	411
	Bokförings- och redovisningsass.	412
	Lager- och transportassistenter	413
	Biblioteksassistenter m.fl.	414
	Brevbärare m.fl.	415
	Övrig kontorspersonal	419
	Kassapersonal m.fl.	421
	Kundinformatörer	422
Vård- och omsorgsarbete	Vård- och omsorgspersonal	513
Service-, storhushåll- o restaurangarbete	Resevärdar m.fl.	511
	Storhushålls- och restaurangpersonal	512
	Frisörer och annan servicepersonal, personliga tjänster	514
	Säkerhetspersonal	515

Vår benämning	Yrkesgrupp	SSYK96
Försäljning inom detaljhandeln m.m.	Fotomodeller m.fl.	521
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	522
Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	Växtodlare inom jordbruk och Trädgård	611
	Djuruppfödare och djurskötare	612
	Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	613
	Skogsbrukare	614
	Fiskare och jägare	615
Hantverksarbete inom bygg- och tillverkning	Gruv- o bergsarbetare, stenhuggare	711
	Byggnads- och anläggningsarbetare	712
	Byggnadshantverkare	713
	Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	714
	Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	721
	Smeder, verktygsmakare m.fl.	722
	Maskin- och motorreparatörer	723
	Elmontörer, tele- o elektronikreparatörer	724
	Finmekaniker m.fl.	731
	Drejare, glashyttarbetare, dekorationsmålare m.fl.	732
	Konsthantverkare i trä, textil, läder m.m.	733
	Grafiker m.fl.	734
	Slaktare, bagare, konditorer m.fl.	741
	Möbel-, modellsnickare m.fl.	742
	Skräddare, tillskärare, tapetserare m.fl.	743
	Garvare, skinnberedare och skomakare	744
	Process- och maskinoperatörer	Malmförädlingsoperatörer, brunnsborrhare m.fl.
Processoperatörer, stål- o metallverk		812
Processoperatörer, glas och kemiska produkter		813
Processoperatörer, trä- och pappersindustri		814
Processoperatörer, kemisk basindustri		815
Driftsmaskinister m.fl.		816
Industrirobotoperatörer		817
Maskinoperatörer, metall- och Mineralberedning		821

Vår benämning	Yrkesgrupp	SSYK96
Process- och maskinoperatörer forts.	Maskinoperatörer, kemisk-teknisk industri	822
	Maskinoperatörer, gummi- och plastindustri	823
	Maskinoperatörer, trävaruindustri	824
	Maskinoperatörer, grafisk industri, pappersvaruindustri	825
	Maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri	826
	Maskinoperatörer, livsmedelsind.	827
	Montörer	828
	Övriga maskinoperatörer och montörer	829
	Transportarbete	Lokförare m.fl.
Fordonsförare		832
Maskinförare		833
Däckspersonal		834
Yrken med normalt inga eller små krav på utbildning		
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	Torg- och marknadsförsäljare	911
	Städare m.fl.	912
	Köks- och restaurangbiträden	913
	Tidningsdistributörer, vaktmästare m.fl.	914
	Renhållnings- och återvinningsarbetare	915
	Övriga servicearbetare	919
	Medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	921
	Grovarbetare inom bygg och anläggning	931
	Handpaketerare och andra fabriksarbetare	932
	Godshanterare och expressbud	933

Bilaga 5

Regionindelning

Indelningen i de fyra regionfamiljerna/regiontyperna *Storstadsregioner*, *Större regioncentra*, *Mindre regioncentra* och *Småregioner* utgår från Tillväxtverkets indelning av Sverige i fem regionfamiljer. I Tillväxtverket skiljer man på *småregioner - privat sysselsättning* och *småregioner - offentlig sysselsättning*. I denna rapport är dessa sammanslagna till en regionfamilj; småregioner. Regionfamiljerna består av regioner med likartade utvecklingsförutsättningar vilket gör det möjligt att jämföra regioner på ett meningsfullt sätt. Regionfamiljerna bygger på Tillväxtverkets indelning i funktionella analysregioner (FA-regioner). Information om vilka kommuner som ingår i de olika FA-regionerna finner man på www.tillvaxtverket.se FA-regionerna delas in i regionfamiljer utifrån följande faktorer som har betydelse för utveckling och tillväxt:

- befolkningsstorlek
- utbildningsnivå
- andelen företagare
- tillgänglighet till arbetstillfällen

Tillväxtverkets FA-regioner är 72 till antalet. En FA-region är en region, inom vilken människor kan bo och arbeta utan att behöva göra alltför tidsödande resor. Denna indelning skall inte förväxlas med SCB:s statistiska indelning i lokala arbetsmarknader. Grunden är dock densamma; arbetspendlingen över kommungränserna. Tillväxtverkets nya FA-indelning som gjordes 2005 är av "normativ" karaktär och bygger på utvecklingstendenser i arbetspendlingen. Avsikten är att indelningen ska kunna ligga fast under minst tio år. Indelningen baseras främst på pendlingsstatistik från 2003. Men hänsyn har även tagits till andra faktorer som trender i arbetspendlingen och andra faktorer som kan förändra resmönstren på ett genomgripande sätt.

Regionfamilj	FA regioner	
Storstadsregioner	Stockholm Göteborg	Malmö
Större regioncentra	Eskilstuna Östergötland Jönköping Växjö Kalmar Blekinge Kristianstad Halmstad Borås Trollhättan	Skövde Karlstad Örebro Västerås Falun/Borlänge Gävle Sundsvall Umeå Luleå
Mindre regioncentra	Nyköping Värnamo Vetlanda Tranås Älmhult Ljungby Västervik Oskarshamn Gotland Lidköping	Strömstad Karlskoga Mora Avesta Söderhamn Hudiksvall Örnsköldsvik Östersund Skellefteå Kiruna
Småregioner	Vimmerby Bengtsfors Årjäng Eda Torsby Hagfors Filipstad Hällefors Fagersta Dorotea Vilhelmina Åsele Sorsele Arvidsjaur Arjeplog	Vansbro Malung Ludvika Ljusdal Kramfors Sollefteå Härjedalen Storuman Lycksele Jokkmokk Överkalix Övertorneå Pajala Gällivare Haparanda

Bilaga 6

Sambandet mellan näringsgren och yrkesgrupp

Tabell B.4

Procentuell fördelning på yrkesområden för anställda per näringsgren år 2007 samt antal egenföretagare per näringsgren

B.4 Percentage distribution of occupations of employees by industry in 2007 and the number of self-employment by industry

Yrkesområde	Jord, skog, fiske	Industri m.m.	Byggverk-samhet	Handel, transport och finans.	Företags-
Ledningsarbete	5	7	6	8	7
Kräver normalt eftergymn. utb.					
Teknik o datavetenskap m.m.	2	15	9	5	22
Hälso- och sjukvård m.m.	4	0	0	1	1
Lärare	0	0	0	0	1
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	3	8	3	12	25
Socialsekr., behandl.ass., fritidsledare m.fl.	0	0	0	0	0
Övriga yrken	1	2	1	1	3
Kräver normalt gymnasial utb.					
Kontor och kundservice	4	7	4	16	11
Vård och omsorg	1	0	0	1	1
Service, storhushåll och restaurang	0	0	0	2	3
Försäljning inom detaljhandeln m.m.	2	1	1	21	2
Jordbruk, skogsbruk m.m.	38	0	1	0	0
Hantverk inom bygg o tillverkn.	5	14	58	6	6
Process- och maskinoperatörer m.fl.	2	32	2	2	2
Transportarbete	19	2	6	12	1
Övriga yrken					
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	6	7	3	5	8
Militärt arbete	0	0	0	0	0
Uppgift saknas	9	3	6	6	5
Summa anställda	100	100	100	100	100
Antal anställda	37 900	754 600	254 400	776 100	595 400
Egenföretagare	38 700	14 400	29 500	41 900	45 200
Totalt antal förvärvsarb.	76 600	769 000	283 900	818 100	640 600

Tabell B.4 forts.

Yrkesområde	Utbildning, offentlig förvaltn.	Vård och omsorg	Person- liga tjänster	Uppgift saknas	Totalt
Ledningsarbete	4	2	6	4	6
Kräver normalt eftergymn. utb.					
Teknik o datavetenskap m.m.	5	1	2	2	9
Hälso- och sjukvård m.m.	2	25	0	3	5
Lärare	37	1	2	7	7
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	9	1	5	4	10
Socialsekr., behandl.ass., fritidsledare m.fl.	3	5	3	3	2
Övriga yrken	9	1	14	6	4
Kräver normalt gymnasial utb.					
Kontor och kundservice	5	5	12	6	9
Vård och omsorg	13	54	3	29	12
Service, storhushåll och restaurang	3	1	15	1	3
Försäljning inom detaljhandeln m.m.	0	0	3	1	5
Jordbruk, skogsbruk m.m.	0	0	3	3	1
Hantverk inom bygg o tillverkn.	2	0	5	5	9
Process- och maskinoperatörer m.fl.	0	0	2	2	7
Transportarbete	0	0	1	1	3
Övriga yrken					
Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning	4	2	15	8	6
Militärt arbete	1	0	0	0	0
Uppgift saknas	1	2	11	15	4
Summa anställda	100	100	100	100	100
Antal anställda	735 000	691 700	278 500	32 200	4 155 900
Egenföretagare	3 400	7 900	44 800	19 400	245 200
Totalt antal förvärvsarb.	738 500	699 600	323 400	51 600	4 401 100

Bilaga 7

Adekvat utbildning – länsindelad

Nedan redovisas andelen med adekvat utbildning, icke adekvat förgymnasialgymnasial utbildning respektive andelen som har en icke adekvat eftergymnasial utbildning år 2007. För yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning är de med en icke adekvat förgymnasial/gymnasial utbildning "underutbildade". För yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning är de med en icke adekvat eftergymnasial utbildning "överutbildade".

Observera att det totala antalet endast avser en begränsad population och inte hela befolkningen, se *Fakta om statistiken*.

Tabell B.5

Adekvat utbildning och ej adekvat utbildning uppdelat på län. Anställda 16-74 år, exkl. studerande. Procent och antal

*B.5 Adequate education and not adequate education divided into counties.
Employees 16-74 years, not students. Percent and number*

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	%	%	
		Förgymn/ gymn utb	Efter gymn utb.	
Stockholms län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	73	16	11	372 070
Teknik o datavetenskap m.m.	64	25	12	98 730
Hälso- o sjukvård m.m.	91	2	7	38 600
Lärare	77	7	16	52 940
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	73	17	10	122 420
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	67	21	12	12 710
Övriga yrken	74	17	10	46 670
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	73	18	10	324 540
Kontor o kundservice	72	16	13	74 630
Vård o omsorg	71	19	10	76 950
Service, storhushåll o restaurang	61	29	10	23 050
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	4	8	30 360
Jordbruk, skogsbruk m.m.	69	24	7	2 530
Hantverk inom bygg o tillverkn.	79	17	4	47 510
Process- o maskinoperatörer m.fl.	71	20	8	16 260
Transportarbete	61	30	10	18 940
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	73	16	10	34 300

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Uppsala län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	12	11	43 340
Teknik o datavetenskap m.m.	67	22	11	8 920
Hälso- o sjukvård m.m.	91	1	7	8 420
Lärare	83	5	13	11 190
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	69	19	12	8 020
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	62	25	13	2 340
Övriga yrken	75	16	9	4 460
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	76	18	6	52 350
Kontor o kundservice	74	16	10	7 830
Vård o omsorg	73	20	6	14 660
Service, storhushåll o restaurang	64	28	8	2 100
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	91	4	5	4 160
Jordbruk, skogsbruk m.m.	73	22	6	740
Hantverk inom bygg o tillverkn.	83	15	3	8 950
Process- o maskinoperatörer m.fl.	78	18	4	5 220
Transportarbete	68	26	6	3 140
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	76	18	6	5 570
Södermanlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	73	17	10	27 990
Teknik o datavetenskap m.m.	66	26	9	5 580
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	4 620
Lärare	75	8	17	7 120
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	69	22	9	5 890
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	62	26	12	1 740
Övriga yrken	65	27	8	3 040
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	5	53 390
Kontor o kundservice	77	15	8	7 240
Vård o omsorg	75	20	5	13 970
Service, storhushåll o restaurang	59	33	8	1 990
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	91	5	4	3 630
Jordbruk, skogsbruk m.m.	75	21	4	790
Hantverk inom bygg o tillverkn.	82	15	3	8 690
Process- o maskinoperatörer m.fl.	78	19	4	9 320
Transportarbete	70	26	4	2 580
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	73	22	5	5 170

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Östergötlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	78	13	9	57 020
Teknik o datavetenskap m.m.	73	18	9	15 960
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	8 460
Lärare	83	5	12	12 980
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	71	19	9	12 050
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	67	20	13	2 700
Övriga yrken	70	22	8	4 880
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	78	18	4	81 600
Kontor o kundservice	76	16	8	11 630
Vård o omsorg	78	18	4	20 530
Service, storhushåll o restaurang	63	29	7	3 100
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	90	6	4	6 370
Jordbruk, skogsbruk m.m.	74	22	4	1 130
Hantverk inom bygg o tillverkn.	83	15	3	13 780
Process- o maskinoperatörer m.fl.	76	21	3	11 630
Transportarbete	67	29	4	4 670
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	75	21	4	8 770
Jönköpings län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	76	15	8	41 160
Teknik o datavetenskap m.m.	68	24	8	7 750
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	6 720
Lärare	81	7	12	10 650
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	74	20	7	10 150
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	64	24	13	2 270
Övriga yrken	64	27	9	3 630
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	76	19	5	82 590
Kontor o kundservice	76	15	9	12 240
Vård o omsorg	79	16	5	16 860
Service, storhushåll o restaurang	61	33	7	2 400
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	5	5	4 650
Jordbruk, skogsbruk m.m.	74	21	4	740
Hantverk inom bygg o tillverkn.	79	18	3	13 180
Process- o maskinoperatörer m.fl.	74	22	5	19 210
Transportarbete	70	27	4	4 780
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	74	22	4	8 550

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Kronobergs län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	14	10	24 040
Teknik o datavetenskap m.m.	65	24	11	5 270
Hälso- o sjukvård m.m.	95	1	3	3 660
Lärare	83	4	13	5 520
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	75	17	8	6 420
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	68	16	16	1 130
Övriga yrken	68	22	10	2 040
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	17	6	43 590
Kontor o kundservice	76	14	10	6 990
Vård o omsorg	79	15	6	9 650
Service, storhushåll o restaurang	62	32	6	1 210
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	5	6	2 600
Jordbruk, skogsbruk m.m.	75	19	7	470
Hantverk inom bygg o tillverkn.	79	17	4	7 490
Process- o maskinoperatörer m.fl.	78	18	5	8 190
Transportarbete	69	27	4	2 700
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	75	20	5	4 300
Kalmar län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	14	9	24 820
Teknik o datavetenskap m.m.	66	25	9	4 150
Hälso- o sjukvård m.m.	95	2	3	4 480
Lärare	82	5	14	7 170
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	71	21	9	5 000
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	67	21	12	1 610
Övriga yrken	66	24	9	2 410
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	78	18	4	53 240
Kontor o kundservice	77	16	8	5 910
Vård o omsorg	80	16	4	12 730
Service, storhushåll o restaurang	62	30	8	1 780
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	6	5	3 670
Jordbruk, skogsbruk m.m.	76	20	4	910
Hantverk inom bygg o tillverkn.	80	17	3	9 750
Process- o maskinoperatörer m.fl.	76	19	5	9 300
Transportarbete	73	24	3	2 980
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	73	23	4	6 210

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Gotlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	70	17	13	6 410
Teknik o datavetenskap m.m.	56	31	13	880
Hälso- o sjukvård m.m.	92	3	5	1 070
Lärare	75	9	17	1 700
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	64	22	15	1 540
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	64	25	10	410
Övriga yrken	64	24	12	810
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	19	4	11 350
Kontor o kundservice	77	17	6	1 820
Vård o omsorg	75	22	4	3 310
Service, storhushåll o restaurang	60	34	6	420
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	90	6	4	930
Jordbruk, skogsbruk m.m.	79	19	2	270
Hantverk inom bygg o tillverkn.	80	17	3	2 030
Process- o maskinoperatörer m.fl.	80	18	3	650
Transportarbete	76	22	2	640
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	76	21	3	1 260
Blekinge län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	76	13	10	18 440
Teknik o datavetenskap m.m.	70	19	11	4 900
Hälso- o sjukvård m.m.	95	2	3	3 060
Lärare	82	6	12	4 460
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	70	19	12	3 570
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	72	16	12	800
Övriga yrken	63	27	9	1 660
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	5	32 630
Kontor o kundservice	75	15	10	4 250
Vård o omsorg	78	16	6	8 290
Service, storhushåll o restaurang	63	30	7	1 000
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	6	4	1 830
Jordbruk, skogsbruk m.m.	72	24	4	430
Hantverk inom bygg o tillverkn.	83	14	2	5 770
Process- o maskinoperatörer m.fl.	74	22	4	6 190
Transportarbete	69	27	4	1 540
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	77	20	3	3 340

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Skåne län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	13	10	156 760
Teknik o datavetenskap m.m.	68	22	10	34 530
Hälso- o sjukvård m.m.	93	2	5	24 970
Lärare	83	5	12	35 960
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	74	18	9	39 400
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	74	16	11	7 580
Övriga yrken	70	20	10	14 320
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	76	17	6	221 890
Kontor o kundservice	76	14	10	38 310
Vård o omsorg	77	17	6	53 100
Service, storhushåll o restaurang	64	29	8	9 000
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	5	6	17 180
Jordbruk, skogsbruk m.m.	72	22	6	3 760
Hantverk inom bygg o tillverkn.	80	17	4	36 120
Process- o maskinoperatörer m.fl.	75	21	5	26 180
Transportarbete	68	27	5	12 950
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	75	20	6	25 310
Hallands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	14	9	30 260
Teknik o datavetenskap m.m.	65	27	9	5 210
Hälso- o sjukvård m.m.	93	3	4	5 270
Lärare	81	6	13	8 470
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	75	18	7	7 120
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	70	16	13	1 570
Övriga yrken	69	22	10	2 620
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	5	57 350
Kontor o kundservice	75	16	9	8 820
Vård o omsorg	78	17	5	13 580
Service, storhushåll o restaurang	61	32	7	1 990
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	6	5	4 540
Jordbruk, skogsbruk m.m.	74	21	5	1 050
Hantverk inom bygg o tillverkn.	81	16	3	9 920
Process- o maskinoperatörer m.fl.	76	19	5	8 220
Transportarbete	70	27	3	3 320
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	76	19	5	5 920

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Västra Götalands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	76	14	10	226 660
Teknik o datavetenskap m.m.	70	21	9	60 460
Hälso- o sjukvård m.m.	93	2	5	32 630
Lärare	80	6	14	46 360
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	73	18	9	56 240
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	69	20	11	11 730
Övriga yrken	68	23	9	19 240
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	76	18	6	323 430
Kontor o kundservice	76	14	10	53 390
Vård o omsorg	75	19	6	73 170
Service, storhushåll o restaurang	62	30	8	13 290
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	5	6	23 050
Jordbruk, skogsbruk m.m.	71	23	6	3 210
Hantverk inom bygg o tillverkn.	80	17	3	54 700
Process- o maskinoperatörer m.fl.	74	21	4	50 660
Transportarbete	66	29	6	17 580
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	75	19	6	34 390
Värmlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	13	9	31 670
Teknik o datavetenskap m.m.	70	23	8	6 200
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	5 490
Lärare	82	6	12	8 390
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	74	16	10	6 680
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	65	23	13	1 610
Övriga yrken	68	23	9	3 300
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	4	58 570
Kontor o kundservice	74	16	9	6 940
Vård o omsorg	77	19	4	14 310
Service, storhushåll o restaurang	64	30	6	1 900
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	90	5	5	4 740
Jordbruk, skogsbruk m.m.	67	28	5	950
Hantverk inom bygg o tillverkn.	83	15	2	10 890
Process- o maskinoperatörer m.fl.	77	20	3	9 480
Transportarbete	67	29	3	3 730
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	75	21	4	5 620

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Örebro län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	76	14	10	34 630
Teknik o datavetenskap m.m.	68	24	9	7 120
Hälso- o sjukvård m.m.	92	1	7	6 130
Lärare	80	6	14	8 590
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	72	19	9	7 350
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	68	21	11	1 970
Övriga yrken	68	23	9	3 480
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	5	61 050
Kontor o kundservice	76	16	9	9 700
Vård o omsorg	76	19	5	14 420
Service, storhushåll o restaurang	61	32	7	2 340
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	91	5	4	4 220
Jordbruk, skogsbruk m.m.	70	25	5	730
Hantverk inom bygg o tillverkn.	81	17	2	10 250
Process- o maskinoperatörer m.fl.	78	18	4	9 140
Transportarbete	68	28	4	3 950
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	73	23	4	6 300
Västmanlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	76	15	9	31 610
Teknik o datavetenskap m.m.	75	19	6	8 440
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	4 700
Lärare	80	7	14	6 880
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	71	19	10	7 190
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	63	23	14	1 700
Övriga yrken	63	29	8	2 690
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	5	52 000
Kontor o kundservice	76	16	8	8 030
Vård o omsorg	77	19	4	11 770
Service, storhushåll o restaurang	62	29	8	1 830
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	90	6	5	3 550
Jordbruk, skogsbruk m.m.	66	30	4	400
Hantverk inom bygg o tillverkn.	82	16	3	8 910
Process- o maskinoperatörer m.fl.	77	19	4	9 770
Transportarbete	67	30	4	2 550
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	75	21	4	5 210

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Dalarnas län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	75	15	9	31 930
Teknik o datavetenskap m.m.	70	23	7	6 640
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	5 730
Lärare	79	7	14	7 950
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	70	21	9	6 540
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	62	26	13	1 650
Övriga yrken	65	27	8	3 420
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	19	4	62 940
Kontor o kundservice	74	18	8	8 080
Vård o omsorg	76	20	4	16 610
Service, storhushåll o restaurang	62	33	6	2 000
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	6	5	4 420
Jordbruk, skogsbruk m.m.	72	24	4	830
Hantverk inom bygg o tillverkn.	82	16	2	10 640
Process- o maskinoperatörer m.fl.	79	18	3	10 340
Transportarbete	68	29	3	4 030
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	74	22	3	5 980
Gävleborgs län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	73	17	10	31 650
Teknik o datavetenskap m.m.	67	25	8	6 540
Hälso- o sjukvård m.m.	95	2	4	5 250
Lärare	78	8	14	8 030
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	68	22	10	6 710
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	61	26	13	1 700
Övriga yrken	57	34	9	3 430
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	79	17	4	59 620
Kontor o kundservice	73	18	9	7 510
Vård o omsorg	78	18	4	14 870
Service, storhushåll o restaurang	61	33	6	1 940
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	90	6	4	4 460
Jordbruk, skogsbruk m.m.	74	22	4	780
Hantverk inom bygg o tillverkn.	84	15	2	9 890
Process- o maskinoperatörer m.fl.	83	14	3	10 870
Transportarbete	72	26	3	3 760
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	77	20	3	5 560

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Västernorrlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	74	16	9	32 950
Teknik o datavetenskap m.m.	68	24	8	8 100
Hälso- o sjukvård m.m.	94	2	4	4 930
Lärare	83	6	12	7 080
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	69	21	10	7 940
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	67	19	14	1 580
Övriga yrken	59	32	10	3 320
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	77	18	5	52 540
Kontor o kundservice	74	18	8	7 140
Vård o omsorg	75	20	5	14 220
Service, storhushåll o restaurang	62	32	6	2 140
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	89	5	5	4 310
Jordbruk, skogsbruk m.m.	67	28	5	700
Hantverk inom bygg o tillverkn.	82	15	3	9 470
Process- o maskinoperatörer m.fl.	83	13	4	5 980
Transportarbete	66	30	4	3 820
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	74	22	4	4 770
Jämtlands län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	75	15	10	15 600
Teknik o datavetenskap m.m.	61	28	11	2 470
Hälso- o sjukvård m.m.	95	1	4	2 800
Lärare	77	10	13	3 890
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	70	19	11	3 670
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	73	18	9	840
Övriga yrken	67	23	10	1 930
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	76	19	5	25 750
Kontor o kundservice	72	18	11	3 510
Vård o omsorg	75	21	5	7 500
Service, storhushåll o restaurang	63	31	7	910
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	88	6	6	2 170
Jordbruk, skogsbruk m.m.	77	19	4	390
Hantverk inom bygg o tillverkn.	81	15	3	4 060
Process- o maskinoperatörer m.fl.	73	23	4	2 370
Transportarbete	71	26	3	2 060
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	74	23	4	2 790

Yrkesområde	Adekvat utb.	Ej adekvat utb.		Totalt antal
	%	% Förgymn/ gymn utb	% Efter gymn utb.	
Västerbottens län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	80	11	9	34 840
Teknik o datavetenskap m.m.	71	21	9	6 660
Hälso- o sjukvård m.m.	93	2	5	6 770
Lärare	89	3	8	9 850
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	73	16	11	6 370
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	71	16	14	1 920
Övriga yrken	69	21	11	3 270
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	75	19	6	55 340
Kontor o kundservice	72	15	12	7 310
Vård o omsorg	74	19	7	15 000
Service, storhushåll o restaurang	62	29	9	1 940
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	87	6	7	3 860
Jordbruk, skogsbruk m.m.	69	24	8	620
Hantverk inom bygg o tillverkn.	81	15	4	9 230
Process- o maskinoperatörer m.fl.	75	20	5	8 030
Transportarbete	67	29	5	3 930
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	74	21	5	5 420
Norrbottens län				
Yrken som normalt kräver eftergymn. utb.	77	15	9	30 770
Teknik o datavetenskap m.m.	71	22	7	6 460
Hälso- o sjukvård m.m.	93	3	5	5 290
Lärare	85	5	10	8 410
Ekonomer, jurister, säljare m.fl.	68	21	11	6 020
Socialekr., behandl.ass., fritidsled. m.fl.	61	24	15	1 440
Övriga yrken	63	28	9	3 160
Yrken som normalt kräver högst gymn utb.	76	19	5	55 010
Kontor o kundservice	75	17	9	6 800
Vård o omsorg	75	20	5	14 590
Service, storhushåll o restaurang	63	30	7	2 170
Försäljn. inom detaljhandeln m.m.	88	7	5	4 450
Jordbruk, skogsbruk m.m.	65	30	6	600
Hantverk inom bygg o tillverkn.	82	15	3	11 400
Process- o maskinoperatörer m.fl.	80	16	4	5 520
Transportarbete	64	32	4	4 160
Arbete utan krav på särskild yrkesutb	72	24	4	5 320

In English

Summary

The purpose of this report is to give an overview of the counties' labour markets and to offer a basis for county-based evaluations of recruitment needs in different occupational groups over the next ten years. A summary of age distribution, industrial sector development and occupational structure is given for the population of each county. An picture of upcoming retirements is given through information about the share of employees ages 55 or older for each occupational group. This is complemented with information about the share of the population that has an adequate education among the younger members of the gainfully employed. The idea is to show how the matching between education and occupation has functioned in recent years.

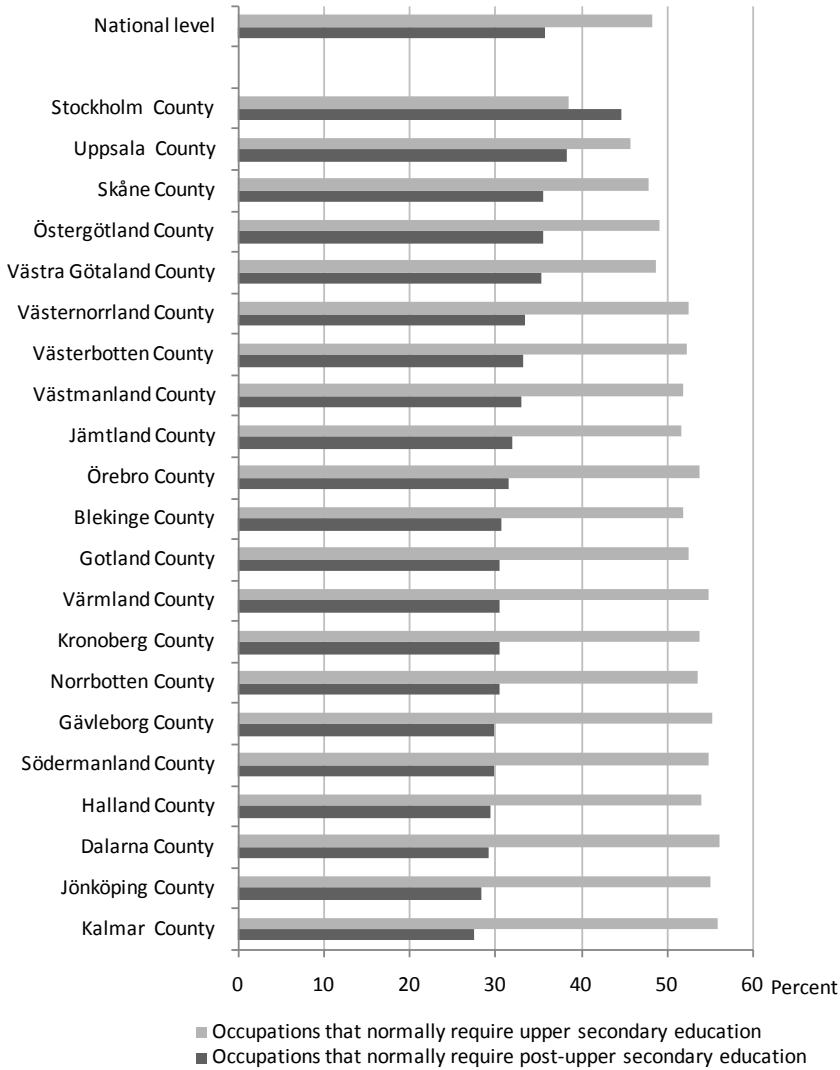
The population

In more metropolitan counties there are more persons in actively working ages (aged 20-64) and fewer older people than in other counties. The present population structure and migration pattern indicate that the share of persons in actively working ages will decrease in many counties at the same time as the share of elderly will increase, which affects the future dependency burden in the counties. An increased number of elderly means that labour force needs in healthcare and nursing will increase in the future.

Occupational structure

In Stockholm County in 2007, 45 percent of employed persons had occupations that normally require post-upper secondary education. This is a higher share than in other counties. The share was around 30 percent in many counties. The difference between counties was also great for individual occupational groups. The greatest difference was for "*economists, lawyers and sales staff*" and "*technology and computer sciences*". The share of all employees who worked in these occupational groups was largest in Stockholm County. For those occupations that normally require a maximum of upper-secondary education, the difference between counties was greatest for the occupational groups "*machinery operators etc.*" and "*healthcare and nursing*". The share of these occupational groups was lowest in Stockholm County.

Share of employed persons (aged 16 years and older) in occupations that normally require upper secondary respectively post-secondary education, by county. 2007

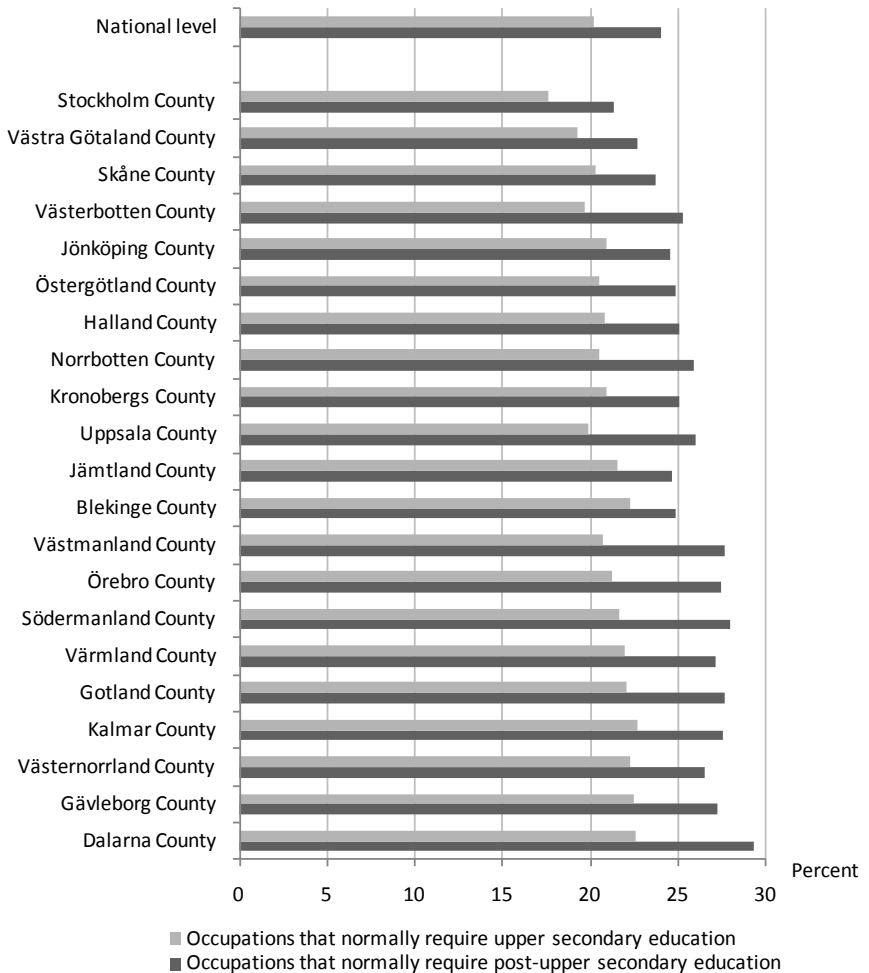

Retirements

The largest share of elderly was among self-employed persons. 36 percent, 88 400, of self-employed persons were aged 55 or older in 2007. Among the gainfully employed there was a total of 893 000 persons, or approximately one out of five, that were aged 55 or older and can be expected to retire within the next ten years.

Share of employed persons aged 55 years or older in occupations that normally require upper secondary respectively post-secondary education, by county. 2007.

The variation among counties was large even with regard to future retirements. The figure above shows counties sorted by the total share of employed persons aged 55 or older. It was most often the case that the share of elderly in occupations requiring post-upper secondary education was high than in occupations only requiring upper secondary education. The share varied in occupations that normally require post-upper secondary education among counties from 21 to 29 percent on average. The share did not vary as much in occupations that normally require upper secondary education, being from 18 to 23 percent on average. The variation was also large among individual occupational groups. The future retirements are expected to be largest in *management work* where the share of elderly was an entire 30 percent, which corresponds to 70 700 persons. After these, came "teachers" and "other occupations that require post-upper secondary competence". In these occupational groups 27 percent were aged 55 or older. This corresponds to approximately 80 600 persons and 41 700 persons, respectively. *Other occupations* primarily consist of public sector administrators and administrators in interest groups and journalists, artists and entertainers.

Adequate education

An average of approximately three of four persons had an adequate education for their occupation. This applies to occupations that require post-upper secondary training as well as occupations that require upper secondary education. Young persons aged 16-34 who are gainfully employed more often had an adequate education for their occupation than other age groups, such as those aged 35-54 and those aged 55-74.

Among the young persons in occupations that normally require post-upper secondary education, the share with adequate education varied among the counties from 72 percent to 83 percent on average. The variation among counties was greater for individual occupational groups. This was especially applicable to "*social work professionals and welfare officers, treatment assistants and youth centre workers etc.*" as well as those who worked with *technology and computer science*. In these cases the difference between the highest and lowest values was greater than 20 percentage points. These occupational groups had also the lowest percentage of adequate educations on the national level as a whole.

The variation among counties for young persons in occupations that normally require a maximum of upper secondary education was less. Here also however there were relatively large differences among the counties for individual occupational groups. "Service, housekeeping and restaurant workers" had the lowest share of adequate education on the national level as a whole.

A note of thanks

We would like to express appreciation to our survey respondents – the people, enterprises, government authorities and other institutions of Sweden – with whose cooperation Statistics Sweden is able to provide reliable and timely statistical information meeting the current needs of our modern society.

List of tables

3.3.1 Occupational structure for employees (16 years–) by sex year 2007. Thousands and percent	29
3.4.1 Number and share of persons 55 years and older by occupations year 2007	31
3.5.1 Proportion with adequate/not adequate education among employees (excluding students) in 2007. 16-74 years. Occupations that normally require post-secondary education.....	33
3.5.2 Proportion with adequate or not adequate education among employees (excluding students) in 2007. 16-34 years. Occupations that normally require post-secondary education.....	36
3.5.3 Proportion with adequate / not adequate education among employees (excluding students) in 2007. 16-74 years. Occupations that normally require at most upper secondary education	37
3.5.4 Proportion with adequate/ not adequate education among employees (excluding students) 16–34 years. Occupations which normally require at most upper secondary education	39
4.3.1 Occupational structure for employees (16 years–) by type of region year 2007. Percent	47
4.4.1 Share of persons 55 years and older for each occupational group and region. Year 2007. Percent.....	49
4.5.1 Share of adequate education 2007 by type of region, employees excluding students, 16–34 years. Occupations that normally require at least post-secondary education.....	51
4.5.2 Share of adequate education 2007 by type of region, employees excluding students, 16–34 years. Occupations that normally require at most upper secondary education	52
5.2.1 The variation between the counties on the proportion of employees in different occupations (16 years-) and the proportion of 55 years or older. Year 2007	59
5.2.2 The variation between the counties regarding the proportion with adequate education. Occupations which normally require post-secondary education. Employees 16-34 years, no students. Year 2007.....	61

5.2.3 The variation between the counties regarding the proportion with adequate education. Occupations which normally require upper secondary education. Employees 16-34 years, no students. Year 2007.....	62
B.1 Net result of internal moves, immigration and emigration 1997-2007 for persons that in 1997 were aged 10-54 years.....	133
B.2 Number of employed persons year 2007 by aggregates of industries.....	135
B.3 Share of employed persons by aggregates of industries and county. Year 2007	136
B.4 Percentage distribution of occupations of employees by industry in 2007 and the number of self-employment by industry	144
B.5 Adequate education and not adequate education divided into counties. Employees 16-74 years, not students. Percent and number	146

List of graphs

Share of employees (16 years–) in occupations that normally require upper secondary respectively post-secondary education, by county. Year 2007	12
Share of 55 years or older in occupations that normally require upper secondary respectively post-secondary education, by county. Year 2007	13
2.3.1 Share of adequate education ages 25-54 year 2005, by group of occupation.....	20
3.1.1 Population by age 1987-2017, projection from 2009. Millions	21
3.1.2 Population year 2007 and 2017 by sex, age and Swedish/foreign born persons. Thousands.....	22
3.2.1 Number of employed (16 years–) by bransch of industry 1987-2007. Thousands	25
3.5.1 Proportion with adequate education among employees (excluding students) by sex in 2007. 16-74 years. Occupations that normally require post-secondary education.	34
3.5.2 Proportion with adequate education among employees (excluding students) by age in 2007. Occupations that normally require post-secondary education.	35

3.5.3 Proportion with adequate education among employees (excluding students) by sex. 16–74 years. Occupations that usually require at most upper secondary education.....38

4.1.1 Distribution by age for the regions, men and women year 2007. Percent.....42

4.2.1 Employed (16 years –) by branch of industry and type of region 1987-2007. Thousands.....45

5.2.1 Population age distribution 2007 by county. Percent 55

5.2.2 Net migration between 1997 and 2007 in the age group 20-64 years by county. Percent.....56

List of terms

Adekvat utbildning	Adequate education
Andel	Share
Anställda	Employees
Antal	Number
Befolkning	Population
Båda könen	Both sexes
Eftergymnasial	Post-secondary
Gymnasial	Upper secondary
Förvärvsarbete	Employed
Inrikes född	Swedish born
Kvinnor	Women
Län	Counties
Män	Men
Näringsgren	Branch of industry
Procent	Percent
Regionfamilj	Region family
Studerande	Student
Totalt	Total
Tusental	Thousands
Utbildning	Education
Utrikes född	Foreign born
Variationen	Variation
Yrke	Occupation
Yrkets kvalifikationsnivå	Occupation's level of qualification
Ålder	Age
Åldersfördelningen	Age distribution

ⁱ Summorna har i ett första skede angetts i tusental. Detta korrigerades 2010-04-09 så de anges i heltal.

Länens arbetsmarknad

– befolkning, näringsliv, yrken och framtida pensionsavgångar

Syftet med rapporten är dels att ge en översiktlig beskrivning av länens arbetsmarknad, dels att ge ett underlag för länsvisa bedömningar av rekryteringsbehovet inom olika yrkesgrupper under den närmaste tioårsperioden.

För varje län redovisas befolkningens åldersfördelning, näringsgrensutveckling och yrkesstruktur. En bild av kommande pensionsavgångar ges genom uppgifter över andelen som är 55 år eller äldre inom olika yrkesgrupper. Detta kompletteras med uppgifter över andelen som har en för yrket adekvat utbildning bland de yngre förvärvsarbetande. Detta är tänkt att visa hur matchningen mellan utbildning och yrke fungerat under senare tid.

Rapporten visar på stora skillnader mellan länen med avseende på befolkningens åldersfördelning, yrkesstruktur och förväntade framtida pensionsavgångar. Vidare tyder uppgifterna om adekvat utbildning på att länen har haft olika lätt att under senare tid rekrytera personal med rätt kompetens.

ISSN 1654-4366 (online)
ISSN 1400-3996 (print)
ISBN 978-91-618-1516-6 (print)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Kundservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Customer service, phone +46 8 506 948 01